

- . Limita el període de pràctiques dels alumnes.
- . Redueix al 10 per cent el nombre d'alumnes que poden accedir al cos de Professors d'EGB, enfront del 30 per cent d'accés directe previst anteriorment. (1967).

Des del 1971 fins avui s'ha anat revisant el Pla experimental. Ultimament s'ha complementat amb les especialitats de Preescolar i Educació Especial.

A més dels mestres que s'han format en les Escoles Normals (actualment Escoles Universitàries) seguint algun dels plans d'estudi descrits anteriorment, n'hi ha d'altres que han arribat al Magisteri per convalidacions i commutacions (GUZMAN, 1973). Provenen de: Escoles de l'Església amb revàlida a la Normal (fonamentalment alumnes del pla 1950); cos d'alferes provisionals; "División Azul"; Seminaris eclesiàstics, sacerdots i religiosos; llicenciats o diplomats en qualsevol Facultat Universitària o Escola Tècnica Superior.

Consideració especial del Pla del 1950.

Atés que una gran quantitat dels mestres en exercici procedeixen d'aquest Pla assajarem de fer-ne una breu valoració global.

En el Reglament de les Escoles Normals publicat el 7 de juliol del 1950 hi ha una delimitació molt minuciosa del sentit i realització pràctica de les diferents activitats que havien de fer els alumnes i el professorat. De la seva anàlisi i de la forma com es portaven a terme les disposicions del Reglament, podem deduir la següent valoració:

Des del punt de vista de la ideologia:

- . Predomini de les matèries i activitats adreçades a la inculcació de valors religiosos del catolicisme de l'època, i polítics procedents del falangisme. L'anomenat nacional catolicisme impregnava la formació dels mestres, que s'havien de convertir en uns propagadors de la ideologia del règim.
- . La programació per part de la jerarquia eclesiàstica i el Frente de Juventudes i la Sección Femenina, garantia l'adequació al tipus d'influència que es volia realitzar. A part dels continguts, estaven indicades les activitats (assistència a missa, afiliació i participació en les organitzacions falangistes).
- . Incidència de l'orientació anterior en les altres matèries.

Quant als continguts, podem observar :

- . Manca de qualitat científica, fruit del dirigisme.
- . Nombre molt elevat de matèries a cada curs.
- . Poca importància de la formació específica com a professionals de l'ensenyament.

Com a conseqüència de tot l'anterior, el mètode estava basat en l'autoritarisme dels professors, en l'assimilació memorística dels continguts, i en la passivitat dels alumnes. L'actitud enfront del treball i del progrés personal venia marcada per l'individualisme i la competència amb els altres.

Després d'aquesta breu anàlisi es dedueix un balanç molt negatiu en la formació d'aquests mestres. Actualment molts d'ells han fet estudis universitaris o han cercat cursos o seminaris per millorar la seva preparació.

Cal fer una referència als llicenciats que hi ha a l'EGB. Representen un 10 per cent de tot el professorat d'aquest nivell a Catalunya.

Inicialment, pel que fa a l'escola privada, la reconversió del Batxillerat elemental en la segona etapa de l'EGB, va ser el motiu de que hi hagués llicenciats en aquest nivell d'ensenyament.

Posteriorment, degut a canvis en la legislació i a l'escassetat

de llocs de treball, hi ha un increment de llicenciats, especialment a la segona etapa.

No cal dir com això és del tot insuficient, de manera especial si pensem que les carreres universitàries no estan pas orientades a la formació de professionals de la docència, malgrat que aquesta serà l'ocupació de bona part dels que surten de les diferents carreres universitàries, especialment en algunes especialitats, donada la manca d'investigació que pateix el país.

- . Reflexions sobre la necessitat d'adequar la formació dels professionals de l'EGB a la realitat de l'escola. Tal com ja hem apuntat a la primera part, la formació del professorat és una qüestió no resolta. Les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'EGB es troben mancades d'identitat, d'orientació definida i de recursos materials i humans que els permetin de complir la seva missió, val a dir, la formació dels professionals de l'EGB.

La importància del problema queda palesa si considerem que es tracta de centres que tenen una elevada demanda. En els darrers anys aquestes Escoles Universitàries han donat de vuit a nou mil titulats a l'any. Això a banda de subratllar el fet que es tracta dels professionals que han de formar i orientar les futures generacions del país.

Per tal d'orientar adequadament la formació del professorat, pensem que cal atendre a una doble dimensió:

- . El professorat encarregat d'aquesta formació.

. L'orientació del Pla d'estudis d'acord amb les tasques que el futur mestre haurà de realitzar en la seva pràctica diària.

Pel que fa al professorat encarregat de la formació dels futurs professionals de l'EGB, cal considerar dos aspectes que influeixen fortament en la situació actual.

Per un costat, la situació econòmica i laboral en la qual treballen aquests professors. En aquest moment, la majoria de càtedres i d'agregaduries de les Escoles Normals estan vacants, i això per moltes causes que no es tracta ací d'esbrinar. La realitat és que la major part dels professors es troben en la situació de contractats (no numeraris), la qual cosa, a part de la inestabilitat que suposa, no indueix a l'elaboració de planificacions a llarg termini, que són les que en darrer terme han de beneficiar la formació dels alumnes. D'altra banda, el professor de Normal en aquestes condicions guanya menys que un professor d'EGB, a qui ell ha de formar.

El segon aspecte es refereix a la formació específica que hauria de tenir el professor de Normal. De fet, qualsevol llicenciat, àdhuc sortit de nou de la Facultat de què es tracti, pot esdevenir professor d'una Escola Universitària de Formació del Professorat d'EGB. Hom no entén com és possible de preparar els futurs mestres per a una acció educativa en el marc d'un centre d'EGB, sense tenir una experiència directa de docència en aquests centres, i sense haver participat en la problemàtica que es genera quan hom pertany a una escola d'EGB. Pensem que aquesta experiència prèvia és absolutament imprescindible, però, fins i tot, creiem que durant la docència a les Escoles Universitàries de Formació

del Professorat, els encarregats de formar els futurs professionals no haurien de perdre el contacte amb la realitat escolar. Tant l'experiència prèvia, com el contacte constant haurien de venir establertes institucionalment, per tal de garantir una formació realista i adaptada a la realitat que s'han de trobar els alumnes a qui s'ajuda en la seva preparació professional.

La segona dimensió feia referència al Pla d'estudis concebut d'acord amb les tasques que el mestre ha d'afrontar. Recollint les conclusions del seminari realitzat el curs 1977-78, per professors de Pedagogia de tres Normals de Catalunya (ICE de la UAB, 1980), podem subratllar que el mestre haurà de portar a terme amb l'alumne dos tipus de tasques:

- . Ajudar-los a desenvolupar la seva personalitat mitjançant la interrelació amb el context on es mou: des del seu ambient més pròxim (el mateix grup-classe, el seu medi familiar i altres grups als quals pertany) fins al marc social més ampli.
- . Facilitar que realitzi els aprenentatges concrets, que adquireixi hàbits i instruments de treball de tipus general, mètodes de treball de diferents àrees de coneixement i els continguts culturals adequats.

Aquesta doble tasca requereix per part dels mestres una sòlida preparació professional bàsica, treballar a l'escola coordinant la seva pràctica amb els altres companys i actualitzar la seva pròpia formació mitjançant la investigació i l'estudi.

En el Pla d'Estudis de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat, hi ha un grup de matèries que ens semblen prio-

ritàries, perquè juntes integren un cert tronc comú que conté els aspectes fonamentals de la formació del mestre. Es tracta de Pedagogia, Psicologia, Sociologia, Metodologia de les diferents àrees de coneixements i les Pràctiques Pedagògiques.

El fet d'anunciar-les sota el títol de tronc comú significa que el tractament que se'ls ha de donar no pot ser parcial, sinó que ha de ser fruit d'uns plantejaments pedagògics bàsics. Per la incidència directa que tenen en la formació del mestre han de tenir una presència prioritària -que no tenen-, tant qualitativa com quantitativa en els Plans d'Estudis de les Escoles Universitàries.

Hi ha una preocupació molt estesa entre el professorat actual que dificulta aquesta atenció prioritària. Es tracta de la pretesa necessitat que tots els mestres esdevinguin especialistes en una àrea de la segona etapa. Aquesta és una qüestió a la qual ens hem referit en analitzar el Pla d'Estudis actualment vigent.

A part de les consideracions anteriors sobre la formació del mestre, les necessitats reals també abonen el que diem. Per cada especialista en una àrea de la segona etapa, el nou cicle superior, són necessaris cinc professionals que treballin d'una manera globalitzada totes les matèries del cicle inicial i mitjà.

Per cada possibilitat, per tant, que un mestre té d'ensenyar a l'àrea de la qual és especialista, en té cinc d'anar al cicle inicial o mitjà, i àdhuc al parvulari, on és indiscutible que les característiques dels alumnes exigeixen un adequat tractament psicopedagògic.

Si recordem els diferents plans d'estudis i els seus resultats pràctics, podem apuntar que els mestres que han rebut una millor formació, si ens atenem a la seva actuació posterior, han estat els del Pla Professional de 1931. En ell, els aspectes psicopedagògics, de metodologia i de pràctica escolar, hi tenien un tractament absolutament prioritari.

Amb això no volem pas dir que la formació cultural del mestre no sigui important, i que neguem la conveniència que el mestre tingui una especialitat concreta.

El que volem defensar és que, en tot cas, la formació cultural i l'especialització no són les tasques prioritàries que l'escola de formació del professorat ha d'atendre. Creiem que la seva atenció prioritària ha de ser la formació bàsica professional, a la qual s'accedeix fonamentalment pel tronc comú de matèries de què hem parlat anteriorment. És important en aquest sentit l'aportació de García Garrido i Benejam (1980), a la qual ja ens hem referit. En ella s'aborda també la problemàtica dels llicenciats que s'han de dedicar a la docència, la situació dels quals, com hem vist, és encara més accentuada que la dels mestres.

. Formació post-Normal i renovació pedagògica a Catalunya.

Un cop el mestre ha sortit de la Normal, necessita continuar la seva formació, que ha de ser permanent.

Aquesta afirmació, lògica per a qualsevol professional que vol donar una resposta adequada a la seva feina, ve molt matisada en el

cas del mestre, per tota l'anàlisi realitzada anteriorment sobre els plans d'estudi.

Es tracta d'omplir buits i deficiències, a part de posar-se al dia.

Ens interessa veure quines han estat les possibilitats que han tingut els nostres mestres, entre les quals el procés de renovació pedagògica de Catalunya ha tingut una influència profunda, i de manera especial per amplis sectors de l'escola privada.

La possibilitat més immediata amb què compta el mestre és el treball en conjunt amb altres professionals del centre on treballa.

Contrastar la pròpia pràctica i valorar-la conjuntament amb els companys és una forma immediata d'adquirir una seguretat bàsica i d'orientar-se cap a la introducció de modificacions que la facin més adient.

Aquest plantejament aparentment tan senzill resulta difícil i, per tant, menys freqüent a la pràctica del que seria de desitjar.

Aquesta dificultat té raons diverses i complexes. El treball amb un altre, el diàleg, l'intercanvi d'experiències, en la mesura en què és seriós, suposa renúncia, modificació dels propis punts de vista i actituds, acceptació de l'altre, reconeixement de les pròpies deficiències, suposa un esforç personal per aprendre a cedir, a relativitzar, i comporta una maduració de la pròpia persona. Coses totes plegades no gens fàcils ja que representen una certa violència de la pròpia naturalesa humana.

A això s'hi afegeix l'actitud que ha generat una educació insolida

dària i competitiva que tots hem rebut durant molts anys.

Aquesta actitud presenta l'altre com un competidor, i no com un company amb el que puc establir un intercanvi que ha de millorar nos i fer més efectiva la nostra actuació. Es tracta d'una actitud que està lluny de valorar les possibilitats de trobament personal (LAIN ENTRALGO, 1961), d'altra banda tan important per al mestre en la seva missió educativa (DARDER, CANALS, 1968).

Hi ha finalment raons que expliquen aquestes dificultats d'intercanvi entre els qui treballen en un mateix centre, derivades de l'estructura organitzativa de les diverses institucions escolars. Per sort, i amb l'impuls -entre d'altres- seriós i decidit del moviment de renovació pedagògica, s'està passant de centres dividits en classes al capdavant de cadascuna de les quals hi ha un mestre que ha de resoldre tot sol els seus problemes, a centres on cada cop hi ha més tendència a un treball en equip entre els mestres.

La situació no és pas satisfactòria, i no únicament pel grau de generalització de la situació, sinó perquè com hem dit aquest tipus de treball és difícil i demana també un aprenentatge que les condicions anteriors no han afavorit.

Altres possibilitats de formació permanent amb els cursos d'actualització, són les que han organitzat els Instituts de Ciències de l'Educació, que darrerament han agafat i generalitzat l'experiència de les Escoles d'Estiu, sota l'impuls i el patrocini de la Generalitat de Catalunya.

Els ICE, que tenen institucionalment la funció d'atendre el reci

clatge i la formació permanent del professorat, han resultat ser a la pràctica, per manca d'infraestructura material i formal, una promesa de la Llei General d'Educació que no s'ha complert.

Quan es va crear l'EGB, encarregant als mestres tot l'ensenyament obligatori, es va fer la previsió legal de què haurien de realitzar els corresponents cursos d'actualització. El M.E.C. va convocar un curs d'actualització de 5è nivell i altres d'especialització en cadascuna de les àrees de la segona etapa. L'organització d'aquests cursos es va encarregar als ICE, que varen comptar amb la col.laboració de la Inspecció, de les Escoles de Formació del Professorat i amb representants de l'escola privada. Varen ser molt sol.licitats pels mestres, la qual cosa demostra l'interès d'aquests per a millorar professionalment. Només van ser convocats en una ocasió.

Posteriorment, en crear-se la Universitat a Distància, ha de ser aquest organisme el qui convoqui els cursos d'especialització.

Al marge dels canals institucionals del ICE i Ministeris, s'han generalitzat aquests darrers anys experiències de renovació i actualització en alguns centres, a vegades en localitats i comarques, i d'una forma àmplia i generalitzada en les Escoles d'Estiu. Aquestes experiències es van portar a terme inicialment amb grans esforços per part dels mestres.

4.2. Les Escoles d'Estiu

Per la seva importància i àmplia influència a Catalunya, és obli

gat de referir-se a les Escoles d'Estiu, que tingueren el seu origen a Catalunya l'any 1914. Varen funcionar, estiu rera estiu, fins l'any 1923, interrompudes per la dictadura de Primo de Rivera.

L'any 1931 van tornar a funcionar, fins el 1936.

Aquestes Escoles d'Estiu, i les tasques que van motivar, són el germen d'una renovació pedagògica que ha suposat una empremta en la tradició pedagògica catalana.

Les institucions de govern de l'època van afavorir la iniciativa dels mestres, i van impulsar i donar suport a tota mena de contactes a nivell de Catalunya i amb altres focus de progrés dins i fora de l'Estat.

Era l'època de la vinguda d'Einstein, de Piaget, de la tasca realitzada per la Doctora Montessori, d'un curs de Freinet sobre les seves tècniques a l'escola d'estiu del 1935.

El 1965 un grup de mestres, amb el suport de persones no vinculades professionalment al món de l'ensenyament, funden la Institució Rosa Sensat, amb l'ànim de continuar aquella experiència, collapsada pels esdeveniments polítics.

La primera classe de la institució va ser realitzada per l'Angeleta Ferrer, filla de Rosa Sensat, i protagonista ella mateixa de la renovació pedagògica, com a professora de Ciències Naturals a l'Institut-Escola de la Generalitat. A partir d'aquesta data es reprendria l'experiència de les Escoles d'Estiu, amb la novetat que durant els anys no seria solament a Catalunya on es realitzaria, sinó a diferents indrets de l'Estat.

Abans d'exposar la realitat de les Escoles d'Estiu impulsades per Rosa Sensat, cal dir dues paraules sobre la Institució.

La intenció inicial està expressada en la referència que Perspectiva Escolar -la revista de Rosa Sensat- inclou en el número sis, de l'opuscle que s'edità amb motiu de la celebració dels deu primers anys:

"donar als mestres en exercici una formació post-Normal, que tingués en compte la teoria i la pràctica de la psicologia, de la pedagogia i de la sociologia, per tal de conèixer els nens, ser-ne mestres tot respectant-los, inserir-los en la realitat concreta d'un país. L'altre vessant del projecte inicial: reunir, aglutinar, fer equip amb els mestres que treballen en aquest sentit; que les experiències de tots, en aquells anys difícils, trobes-sin un lloc de discussió, de difusió, que obtinguessin un recol-zament ciutadà".

Rosa Sensat aglutinà els intents que en els anys immediatament anteriors havien portat a terme grups de mestres i algunes insti-tucions. Orientà els seus esforços a potenciar la formació pròpi-ament professional dels mestres -recordem les nostres reflexions sobre el tronc comú- i a facilitar un marc on els intercanvis en-tre els professionals fossin habituals. A través dels cursos de tarda, de cursets, seminaris i grups de treball, de la revista esmentada, i de diverses investigacions i publicacions es va fer present als mestres de Catalunya i a l'àmbit ciutadà. La seva in-cidència en l'Escola de Formació del Professorat de la UAB és ben palesa.

Al segon any de la seva fundació va reprendre l'organització de

les Escoles d'Estiu, hereves de les d'abans de la guerra, que es van convertir en un dels instruments de la renovació pedagògica, i en el canal de màxima influència de la institució. Una part important de la tasca realitzada per Rosa Sensat, es pot trobar al llibre de MONÉS (1981) "Els primers quinze anys de Rosa Sensat".

Hom podrà copsar amb la seva lectura la influència que la institució ha tingut sobre els mestres, des de molts punts de vista. Ens volem referir especialment a les Escoles d'Estiu. Durant aquest període els mestres han disposat també d'altres estris (revistes i publicacions) i de l'acció d'altres institucions que també han contribuït d'una forma sectorial a la reflexió sobre la seva tasca com educadors.

A partir del 1966 s'han vingut realitzant ininterrompudament fins el moment present.

Des de la primera, la de Barcelona, la iniciativa s'ha anat extent, tant per tot Catalunya com per la resta de l'Estat (Madrid, País Basc, Galícia, Extremadura, València, Múrcia, Aragó, Canàries,...).

Per veure l'abast de la iniciativa, en farem una caracterització qualitativa i analitzarem algunes xifres en relació al nombre de cursos i assistents.

D'entre les diferents característiques comunes ens interessa de subratllar les següents:

- . La programació i organització dels cursos està presidida per la intenció de donar una resposta pràctica a les necessitats que

té el mestre per exercir la seva tasca quotidiana, i per les necessitats i expectatives derivades del conjunt de l'educació.

Aquesta és una orientació que ha tingut en tot moment un compliment constant. Fins i tot, per part de certs sectors ha estat objecte de crítica. Ha representat, d'altra banda, una veritable aportació -lluny de donar una "fòrmula" pedagògica- pel mestre que durant molt de temps ha estat desassistit davant del grup-classe i sense recursos per tirar endavant els seus desitjos de renovació.

Lògicament aquesta orientació ha donat lloc a fer un replantejament d'aspectes més amplis de política educativa, que han trobat en les Escoles d'Estiu un canal de reflexió i expressió comunes.

- . Durant molt de temps, l'aspecte amb què acabàvem l'apartat anterior ha donat lloc a la redacció de declaracions resultat del treball col·lectiu, que han aportat a l'opinió pública i als poders constituïts el resultat de la reflexió dels ensenyants sobre l'orientació, condicions i deficiències del sistema educatiu al nostre país.
- . Quant als organitzadors de les Escoles d'Estiu, el denominador comú ha estat la constitució d'entitats fetes per col·lectius de mestres que, ultra cercar un reconeixement jurídic, han propiciat també el suport d'entitats públiques.

Aquest aspecte té sens dubte una importància capital, ja que permet que siguin els mateixos mestres els qui orienten les escoles i els qui els donen continuïtat.

- . El fet anterior es pot lligar amb la circumstància que es dóna a la major part de les Escoles d'Estiu, consistent en representar un impuls important de tasques de seminari, cursos i contactes, que d'alguna forma perllonguen l'activitat de l'escola i serveixen de preparació per la del proper estiu.
- . Quant al professorat, cal dir que es cerca entre les persones que realitzen habitualment tasques de docència en els nivells als quals han de donar els cursos.

No cal dir que això -especialment en els moments de creixement desmesurat- ha generat dificultats importants. Tot i això, és un altre dels elements que assegura l'orientació pràctica dels cursos de l'Escola d'Estiu.

- . Subratllem en darrer lloc el sentit culturalment obert de les Escoles d'Estiu.

Paral·lelament a les tasques pròpiament professionals s'organitzen cursets monogràfics -dedicats a aprofundir un tema o a donar a conèixer un corrent- i tota mena d'activitats culturals internes o externes a l'escola.

Vegem a continuació algunes dades quantitatives referides a cursos i a nombre d'alumnes assistents.

Taula EE 1. Cursos realitzats a les 16 Escoles d'Estiu de Catalunya de 1981, distribuïts per nivells educatius.

	N	%
Total	802	100
Bressol/Parvulari	163	20,3

1ª Etapa EGB	195	24,3
2ª Etapa EGB	100	12,5
FP.BUP	62	7,7
Monogràfics	277	34,6
Adults	5	0,6

Les dades han estat extretes de la publicació Escola d'Estiu 1981, editada pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, el 1982.

Per adonar-nos de les proporcions de l'Escola d'Estiu de Barcelona, diguem que del total de 802 cursos, en ella se'n realitzen 314 (un 39 % del total). La mitjana dels cursos que es realitzen a les restants 15 Escoles d'Estiu és de 32,5 cursos. La que n'organitza menys és la de l'Anoia, amb 13, mentre que les que en fan més són Girona (42), Badalona (43), Lleida (44) i Tarragona (46)

L'anàlisi de la quantitat de cursos i els seus respectius percentatges manifesta l'atenció preferent dedicada als nivells inicials del sistema educatiu, escola bressol i parvulari, i primera etapa d'EGB, que juntament representen gairebé un 45 % del total de cursos.

La segona etapa, amb un 12,5 per cent, completa l'atenció que les Escoles d'Estiu dediquen a l'ensenyament obligatori.

Comparant els resultats anteriors amb el percentatge conjunt de FP i BUP, queda palesa la diferència. Aquests cursos es donen pràcticament tots a l'Escola de Batxillerat de Barcelona, i a la de Formació Professional de la mateixa localitat. Sis d'aquests

cursos es realitzen a l'Escola Privada Blanquerna, un a l'Hospitalet i un altre a Badalona.

Aquesta situació té diverses raons. Per un costat, a l'inici les Escoles d'Estiu es van centrar ja en el nivell obligatori i en el Parvulari, vist com a moment fonamental del desenvolupament del noi, tant per la seva promoció personal com acadèmica. Probablement la major incidència en Parvulari i primera etapa tingui també a veure amb la implantació de les noves programacions, que han donat lloc al cicle inicial, subratllant la importància del parvulari.

Pel que fa a BUP, cal recordar que fins a l'any 1974 no es dona la participació del Col·legi de Doctors i Llicenciats del Districte Universitari de Catalunya i Balears, que de mica en mica ha anat impulsant la presència d'aquest nivell d'estudis a les Escoles d'Estiu.

A partir del 1975, es comencen a incorporar alguns cursos de Formació Professional.

Un altre aspecte important és l'elevat percentatge (34,6 %) dels cursos de caràcter monogràfic. Tinguem en compte d'altra banda que se'n realitzen a totes les Escoles d'Estiu, excepte a l'Anoia i a Batxillerat.

Els cinc cursos sobre Formació d'Adults pertanyen a l'escola de l'Hospitalet.

Taula EE 2. Distribució dels assistents a les Escoles d'Estiu del 1981, segons el tipus d'escola on treballen.

N EE	N ALUMNES	% PUB.	ESCOLES			ATUR % NC
			% PRIV.	% ALTRES		
16	11.342	43,1	40,1	4,6	12,2	

Si comparem la xifra d'assistents a les Escoles d'Estiu amb el total de mestres de Catalunya, tenim que en representa un 28,3%. Una mica més d'una quarta part de tots els mestres, doncs, passen per les Escoles d'Estiu.

Aquest fet és important si considerem que des del 1966 funciona l'escola de Barcelona i que ja a l'any 1979 són 10 les escoles que funcionen a tot Catalunya. A l'any 1982 són vint-i-dues les comptabilitzades.

Tot i subratllar que especialment als primers temps els alumnes que anaven a les Escoles d'Estiu d'un any acostumaven a anar-hi els anys següents, pensem que -molt marcadament des de l'aparició de les Escoles d'Estiu fora de Barcelona- el nombre de mestres que hi ha acudit és molt alt. Una estimació procedent de Rosa Sensat situava la xifra en un terç dels mestres de Catalunya, com a mínim. El sentit de la nostra insistència en aquest aspecte és clar: una part important dels mestres han assistit a cursos on s'intentava de plasmar un esperit de renovació pedagògica que, partint de la realitat s'esforçava per trobar nous camins. És un fet que en parlar de la pedagogia a Catalunya cal no oblidar en cap moment.

El segon aspecte a subratllar a la Taula EE 2 és l'equilibri en-

tre els mestres assistents procedents de l'escola pública i els de l'escola privada.

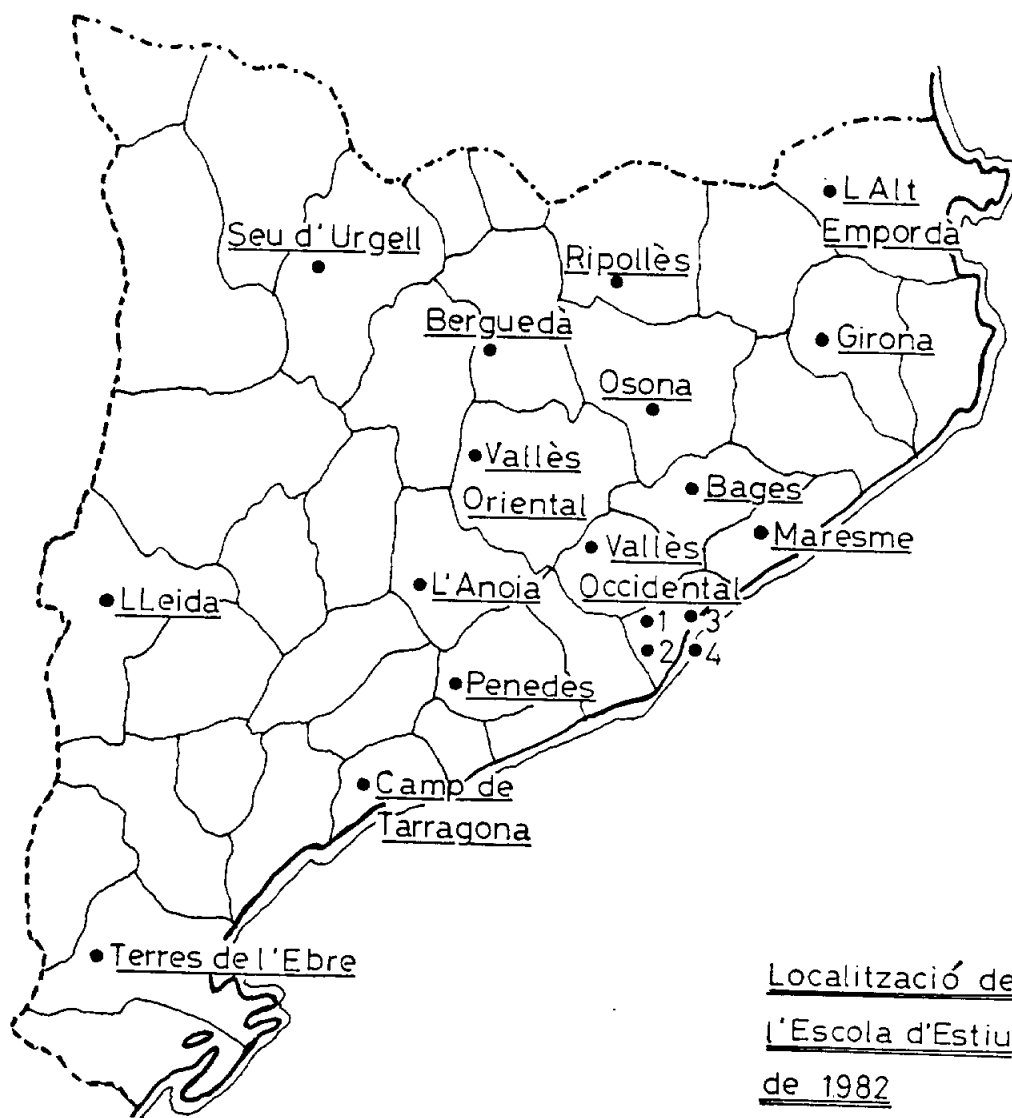
Això és fruit d'una evolució al llarg dels diferents anys. Inicialment l'Escola d'Estiu de Barcelona es nodria de mestres de les escoles privades, i pràcticament no n'hi assistien de l'estatal, la qual cosa va constituir una profunda preocupació per part dels organitzadors, que volien arribar a tots els mestres de Catalunya.

A mesura que van passar els estius, es va donar un procés de desprivatització aconseguint el suport d'institucions públiques, es van establir més lligams amb els mestres de les escoles estatals, a través del treball de Rosa Sensat i de l'entrada de mestres privats a l'escola estatal, hi va haver una progressiva sensibilització de l'escola estatal, es va anar produint, en definitiva, un apropament entre sectors pertanyents a institucions privades i estatals. No hi ha dubte que també les Normals -encara que amb intensitat diferent- van ajudar a aquest pas.

En aquest moment, el predomini de l'alumnat procedent d'escola pública sobre el de privada es dona a nou de les 16 Escoles d'Estiu. A l'Anoia, Badalona, Barcelona, Tarragona, Vallès Occidental, a l'escola de Batxillerat i a la privada de Blanquerna, els mestres de la privada superen els de la pública.

La tendència que hem subratllat pensem que ha de donar una nova configuració a les diferències entre l'anomenada doble xarxa d'escoles, amb una millora substancial de l'educació al nostre país.

La localització de les Escoles d'Estiu l'any 1982 (Vid. Localit-

- 1- Barcelona, "Rosa Sensat" -B.U.P.-
- Formació Professional
- 2- Barcelonès-nord:-Badalona
- Santa Coloma de Gramanet
- 3- Barcelona, "Blanquerna"
- 4- L'Hospitalet

zació de l'Escola d'Estiu de 1982) dóna una idea del seu abast pel que fa a tot Catalunya. A part de nombre elevat d'Escoles d'Estiu, cal considerar com la diversificació permet atendre duna forma més directa la problemàtica concreta dels diferents àmbits geogràfics.

4.3. Situació del professorat d'EGB a Catalunya

Tal com hem indicat, ens referirem només a titulació i activitats de formació permanent de les que se'n té constància, i al grau de coincidència entre la feina que es fa i l'especialitat.

Taula SP 1. Distribució dels professors d'EGB segons titulació i especialització homologada.

	N	%
Total	40.086	100
Situació A	20.452	51
Situació B	19.634	49

Situació A: es tracta de mestres amb títol de magisteri anterior al Pla del 71, i sense cap especialització homologada.

Situació B: són els professors d'EGB amb titulació que comporta especialització, o havent realitzat cursos d'especialització.

El total de professors d'EGB amb especialització representa pràcticament el cinquanta per cent dels mestres de Catalunya. No hi ha dubte que, cas que hi hagués una bona formació pel que fa al tronc comú, aquesta situació representa un potencial extraordinari de cara a augmentar la qualitat de certs nivells, i el tractament adequat de les matèries d'ensenyament. Sempre, és clar, que l'especialització hagi assolit unes fites mínimes.

Taula SP 2. Origen de l'especialització dels professors d'EGB, i distribució a l'escola privada.

	PRIVADA	RESTA CATALUNYA	
Escol.Univ. Form.Prof.	19,8 % 3.894	80,2 % 5.267	9.161 (46,6%)
Llicenciats	13,4 % 2.620	86,6 % 1.481	4.101 (20,9%)
Diplom.es. Mec.Uned.	7 % 1.365	93 % 2.099	3.464 (17,7%)
Altres	4,4 % 871	95,6 % 2.037	2.908 (14,8%)
Total	44,6 % 8.750	55,4 % 10.884	19.634 (100 %)

Dins del conjunt de professors d'EGB amb especialització, prop de la meitat (el 46,6 %) provenen de les promocions sortides de les Escoles Universitàries de Formació dels Professorat d'EGB. Es tracta de professors que d'alguna forma han accedit a la seva titulació tenint una formació com a professionals de l'ensenyament, i alhora s'han format en el camp d'una especialització. Això, amb les matisacions que ja hem fet pel que fa al Pla del 1971. Els llicenciats a l'EGB representen un 20,9 del total dels professors d'EGB que tenen especialitat.

Molt a prop dels anteriors se situen els professors que tenen el diploma d'especialització obtingut a través de cursos fets pel Ministeri d'Educació, sigui per cursos d'actualització o a través de la UNED. Els diversos canals restants sumen un 14,8 % del total.

Pel que fa a l'escola privada, que assumeix un 44,6 % del total dels mestres amb especialització -inferior, per tant, a l'escola

estatal (55,4 %)-, els percentatges més significatius es reparteixen entre els professors procedents de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'EGB, del Pla 1971, i els procedents de les Facultats Universitàries, amb diferents especialitats.

El 19,8 % i el 13,4 de les dues procedències indicades estan força per sobre dels percentatges de Diplomats i altres, que van des del 7 % a un 4,4 %.

Del 46,6 % de professors d'EGB de Catalunya amb especialització, que provenen del Pla 71, el 19,8 exerceix a l'escola privada. N'hi ha més, per tant, a l'escola estatal, que darrerament ha vist ampliat el nombre de llocs, mentre l'escola privada s'ha reduït quant al nombre de centres i ha vist incrementada la permanència dels professors en els diversos centres.

Contràriament, el percentatge de llicenciats a l'escola privada arriba gairebé a doblar el corresponent de l'escola estatal.

Els conceptes restants de la taula (Diplom. i altres) són sensiblement inferiors als totals per Catalunya, i als corresponents de l'escola estatal.

Veiem que en conjunt a l'escola privada hi ha un predomini de professors d'EGB amb especialitat procedents de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat, seguit molt a prop per una presència important de llicenciats. Els altres canals representen tan sols un 11,4 del 44,6 % de professors amb especialització que assumeix l'escola privada, força inferior comparativament a la representació que hi ha a l'escola estatal.

Taula SP 3. Distribució dels professors d'EGB amb especialitat, dins de l'escola privada, per àmbits geogràfics

	PRIVADA	
	N	%
(BC + BP)	7.683	87,8
Tarragona	447	5,1
Lleida	127	1,5
Girona	493	5,63
Total	8.750	100

Un cop més ens trobem amb la concentració a Barcelona dels efectius educatius.

En el cas present, de tots els professors d'escola privada amb especialització, Barcelona en té el 87,8 %.

Lògicament en aquest cas els percentatges dels altres àmbits territorials són més baixos que els que figuren a la taula esmentada. Es mantenen unes certes proporcions entre els àmbits territorials, si bé pel que fa a Lleida hi ha proporcionalment un nombre inferior de professors amb especialitat.

Ens atrevirem a dir que en tot això hi deu jugar un cert paper el grau de sensibilització per part dels mestres i possiblement també la política d'accés pel que fa al conjunt de l'escola.

Taula SP 4. Comparació entre els totals de professors d'EGB que tenen especialitat dins de cada tipologia d'escola i els que exerceixen l'especialitat, distribuïda per àmbits geogràfics.

	ESTATAL		PRIVADA	
	N	%(1)	N	%(1)
(BC + BP)	2.877	35,7	5.412	61,8
Tarragona	471	35,7	300	67,1
Lleida	214	54,8	93	73,2
Girona	467	42,8	289	58,6
Total	4.039	37,1	6.194	70,7

(1) El percentatge s'ha calculat sobre el total de mestres amb especialitat que té cada àmbit geogràfic.

La primera constatació important és la que es dedueix dels percentatges dels totals.

A l'escola estatal només un 37,1 per cent dels mestres amb especialitat fan classes de l'especialització que han assolit. Una mica més de la tercera part. Dels 10.884 mestres amb especialitat que hi ha a l'escola estatal, només uns quatre mil poden exercir-la a l'escola.

A l'escola privada les xifres són sensiblement diferents. El 70,7 per cent, significa que dels 8.750 mestres amb especialitat, una mica més de sis mil estan fent classes de les matèries en les que estan especialitzats.

Tenint en compte les nostres observacions sobre el potencial que pot representar l'especialització, hem de dir que aquesta diferèn-

cia pot ser molt significativa a l'hora d'aconseguir una major qualitat en l'ensenyament. També pot fer referència el fet a les majors possibilitats de l'escola privada d'atorgar a cada professor el lloc més adient amb la formació rebuda. La qual cosa té repercussions de tota mena, tant sobre l'ensenyament com sobre el grau de satisfacció del professional.

Pel que fa als àmbits territorials, observem que els percentatges de l'escola privada es mouen en uns valors semblants a Barcelona i Girona, i són sensiblement més alts a Tarragona i Lleida, la qual d'altra banda té un nombre molt inferior de professorat amb especialització.

4.4. Conclusions

En acabar la reflexió sobre l'escola privada vam ressenyar els trets que se'n dedueixen. A aquelles constatacions hi hem d'afegir ara les derivades de la nostra recollida d'aspectes referits al professorat.

- . Hem subratllat l'existència de diferents Plans d'estudis pel que fa als que han cursat els nostres mestres, amb una major incidència del Pla del 50.

En general en tots els Plans, i ho hem vist especialment pel del 50, hi ha unes mateixes característiques: són curts, amb un nivell científic i acadèmic baix. En tots ells també la càrrega

ideològica hi és molt present.

- . Pel que fa al Pla vigent del 1971, hem destacat l'aspecte positiu consistent a donar categoria universitària als estudis de magisteri, però hem vist com no hi ha un tractament equilibrat de l'especialització i la formació en matèries que preparen el professional per a la seva tasca específica. També hem destacat que les pràctiques no ocupen el lloc adequat.

La referència al professorat de les Escoles Normals ha evidenciat que aquest no sempre té la necessària experiència d'escola, que és el que li permetria d'orientar veritablement els futurs professionals de l'ensenyament.

- . Observacions semblants hem fet sobre les condicions que vehiculen la docència dels Llicenciats, tant com a professors de les Escoles del Magisteri, com a professionals a les Escoles d'EGB.
- . Pel que fa a la formació permanent i al reciclatge dels professors d'EGB, hem destacat el següent:
 - . Tot i millorar el treball en equip dins del centre, no té encara el grau de realització que portaria els mestres a una reflexió adequada sobre la seva tasca i a un millorament continuat.
 - . Els ICE han realitzat un esforç notable, així com la UNED, per oferir als mestres la possibilitat de reciclatge, però no compten amb els mitjans adequats per portar a terme la seva tasca.
 - . Hem valorat també l'aportació de les Escoles d'Estiu, com a fet que a Catalunya ha anat arrelant progressivament. Hem vist que:

- . es dediquen preferentment a Parvulari i a l'ensenyament obligatori, si bé darrerament han eixamplat el seu camp;
- . han incidit preferentment en els mestres de l'escola privada, si bé en aquest moment també hi van els de l'escola estatal;
- . afavoreixen la formació cultural dels mestres a través dels cursos monogràfics i la realització d'activitats paral.leles a la tasca acadèmica pròpiament dita;
- . han sorgit de la iniciativa de col.lectius de mestres que han volgut donar resposta a la seva inquietud pedagògica, la qual cosa afavoreix el caràcter pràctic dels cursos i la continuïtat d'un curs a l'altre en les tasques empreses;
- . hem apuntat que gairebé un terç dels mestres de Catalunya deuen haver passat per les Escoles d'Estiu, i que el nombre va en increment, així com el nombre d'Escoles d'Estiu a tot Catalunya;
- . hem parlat també de la influència, variada però real, de les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'EGB, de cara a la renovació pedagògica.
- . Pel que fa als mestres, hem vist com un nombre molt elevat, proper al cinquanta per cent, tenen una especialització, i que la majoria provenen de les esmentades Escoles Universitàries i de Llicenciatures.

Aquests dos orígens de les especialitzacions són els que domi-

nen a l'escola privada.

També hem vist com percentualment en aquesta tipologia és molt alt el percentatge dels professors d'EGB que fan classes de la seva especialitat.

5. DADES DE LA MOSTRA A PARTIR DELS INDIVIDUS QUE RESPONEN

En parlar anteriorment de la mostra, ens hem referit exclusivament als centres, donat que es tracta d'un mostratge per conglomerat en el qual la unitat és l'escola, i que l'anàlisi del seu funcionament és l'objectiu del treball.

Si atenem el nombre d'individus que responen, 2.619, i a la població a la qual pertanyen, més de 40.000 mestres, la precisió és de 1,94 per cent.

Abans de procedir a l'anàlisi dels resultats, presentem la informació obtinguda sobre la mostra a partir de les variables il·lustratives que figuren en el full de respostes.

Fan referència a la distribució dels individus segons diversos aspectes:

- . tipus d'escola on treballen (estatal o privada)
- . nombre d'unitats del centre
- . etapa on fan classe
- . anys d'experiència
- . anys de treball en el centre
- . tipus d'escola on treballen dins de la privada

Taula DMI 1. Distribució dels individus de la mostra segons treballin en escola privada o estatal.

	N	%
Total	2.619	100
Escola Estatal	1.330	50,8
Escola Privada	1.289	49,2

Els percentatges dels mestres que responen, corresponents a l'esc^uola privada o estatal, mantenen les mateixes proporcions de la realitat, considerats en conjunt (Vid. Taula P 1). Si els considerem per àmbits territorials, s'observa una lleugera desviació entre Bar^ucelona i la resta d'àmbits geogràfics.

Taula DMI 2. Percentatges de distribució dels individus de la nostra mostra pertanyents a l'esc^uola privada, segons àmbits geogràfics

	(BC + BP)	T	LL	G
%	(87,4)	3,3	3,4	5,9

Si comparem aquests percentatges amb els corresponents de la Taula P 3, veiem que s'ha incrementat el corresponent a Barcelona, i que aquest increment correspon gairebé al decrement experimentat a Tar^uragona.

Taula DMI 3. Distribució dels individus de la mostra segons el nombre d'unitats del centre on treballen

	PRIVADA	RESTA CATALUNYA	
8	87,7 % 55	12,3 % 8	63 (2,4%)
9 a 16	58,8 % 734	41,2 % 515	1.249 (47,7%)
17 a 22	44,7 % 364	55,3 % 451	815 (31,1%)
més de 22	27,6 % 136	72,4 % 356	492 (18,8%)
Total	49,2 % 1.289	50,8 % 1.330	2.619 (100 %)

Dins del total de Catalunya el percentatge més alt, gairebé el cin^uquanta per cent, se situa en els centres que tenen de 9 a 16 uni-

tats. Els centres de 17 a 22 unitats tenen també un percentatge alt, ja que s'apropa a la tercera part de tots els centres.

Encara que més baix, també és remarcable el 18,8 % referit a centres de més de 22 unitats.

El 2,4 % amb què apareixen els centres de 8 unitats és molt baix i respon a la política que s'ha seguit d'impulsar per un costat l'existència en els centres dels vuit nivells de la bàsica i d'atendre els nois un o dos cursos abans que la iniciïn.

Pel que fa als percentatges de la privada, és important veure com es produeix un descens que va des del 87,7 % dels centres de vuit unitats, fins el 27,6 % dels centres amb més de 22 unitats.

Això ens permet afirmar que comparativament l'escola privada es mou en el marc de centres amb menys unitats que el total de Catalunya. Pensem en la incidència que s'atorga a la dimensió del centre quan hom es refereix al seu funcionament.

Taula DMI 4. Distribució dels individus de la mostra segons el nombre d'unitats del centre, dins de l'escola privada.

Unitats	8	9-16	17-22	m. 22
Percentatges	4,3	56,9	28,2	10,6

Aquests percentatges reforcen les nostres consideracions anteriors. El 4,3 % dels centres de 8 unitats de l'escola privada indica l'existència d'un nombre reduït d'aquest tipus de centres.

El 56,9 %, que és el percentatge més alt, correspon als centres de més de 8 fins a 16 unitats. Els centres de més de 22 unitats representen només el 10,6 % del total.

No hi ha dubte, per tant, que els centres de l'escola privada són d'una dimensió mitja, la qual cosa podria tenir importància, com dèiem, per les possibilitats de cohesió i acció conjunta dels membres del centre. Teòricament l'existència d'un Projecte Educatiu, tan fonamental per a l'acció educativa, estaria relacionada amb el nombre d'elements que s'han de coordinar.

Taula DMI 5. Distribució dels individus de la mostra segons l'etapa on fan classe

	PRIVADA	RESTA CATALUNYA	
1ª Etapa o Preescolar	48,3 % 814	51,7 % 871	1.685 (66,3%)
2ª Etapa	51,2 % 439	48,8 % 419	858 (33,7%)
Total	49,7 % 1.253	50,3 % 1.290	2.543 (100 %)

El percentatge corresponent als individus que fan classe a primera etapa o preescolar dobla el que correspon als individus que fan classe a segona etapa.

Pensem que el nombre de cursos que totalitza preescolar i primera etapa és també pràcticament el doble dels que hi ha a la segona etapa. Per arribar al fons de la significació de les xifres en relació a la realitat, hauríem de considerar que, per un costat, no està determinat el nombre d'unitats de preescolar que hi ha a cada centre, i que, per l'altre, no sabem el nombre d'especialistes que hi ha a la segona etapa, especialment pel que fa a l'escola privada.

Malgrat aquestes consideracions, el nombre d'individus que estan a primera etapa i preescolar, com hem vist, supera amb escreix els de la segona, la qual cosa segueix la tendència general de distribució del professorat entre aquests nivells d'ensenyament.

Els percentatges de l'escola privada es mouen al voltant del cinquanta per cent del total en les dues etapes.

Hi ha un nivell superior pel que fa als professors de la segona etapa, la qual cosa segurament té a veure amb la qüestió ja al·ludida de l'existència d'especialistes a l'escola privada.

Taula DMI 6. Percentatges de distribució dels individus de la mostra dins de l'escola privada, segons l'etapa on fan classe.

	Preescolar Primera Etapa	Segona Etapa
%	65	35

Els percentatges, pel que fa a l'escola privada, són paral·lels als del total de l'escola a Catalunya. Els que pertanyen al primer nivell (Preescolar i primera etapa) representen pràcticament el doble dels que fan classe a la segona etapa d'EGB.

Hem de tenir en compte que a l'escola privada no és infreqüent que el nivell preescolar existeixi gairebé sempre quan hi ha cursos d'EGB. D'altra banda, aquest major increment de professorat ve compensat per l'existència d'un major nombre de professors a la segona etapa, a títol d'especialistes.

Taula DMI 7. Distribució dels individus de la mostra segons els anys d'experiència docent

	PRIVADA	RESTA CATALUNYA	
menys de 3	48,3 % 114	51,7 % 122	236 (9,4%)
de 3 a 5	52,3 % 254	47,7 % 232	486 (19,3%)
més de 5	48,5 % 870	51,5 % 922	1.792 (71,3%)

La distribució pel total de Catalunya indica que gairebé tres quarts dels mestres de Catalunya porten més de cinc anys de docència. Només el 19,3 per cent en porten de 3 a 5. Els de menys de 3 anys s'acosten al 10 per cent.

Aquesta distribució és el resultat del que a la pràctica s'ha traduït en la dificultat de trobar feina per part de les darreres promocions de professionals graduats en les Escoles Universitàries de Formació del Professorat d'EGB.

El pes de l'escola privada dins del conjunt, pel que fa als tres intervals senyalats, es mou al voltant del 50 per cent. El percentatge més alt (amb un quatre per cent de diferència) és el que correspon als individus amb una experiència docent de 3 a 5 anys.

Taula DMI 8. Distribució percentual dels individus de la mostra segons anys d'experiència docent, dins de l'escola privada.

Anys	menys 3	3 a 5	més 5
%	9,2	20,5	70,3

Tenint en compte els percentatges de l'escola privada dins del total de cada interval, no és estrany que ara ens trobem que la distribució dels professors de l'escola privada en els tres intervals reproduïeixi pràcticament els percentatges del total de Catalunya.

El 70,3% dels professors tenen més de 5 anys d'experiència. Aquest percentatge, juntament amb el dels mestres que porten de 3 a 5 anys d'experiència docent (20,5%), totalitzen el noranta per cent dels mestres de l'escola privada.

Només prop del 10 per cent dels professors tenen una experiència docent inferior als 3 anys. La qual cosa confirma que la dificultat en què es troben les noves promocions de professionals per trobar un lloc de treball es dona gairebé per igual a l'escola privada que a l'estatal.

Taula DMI 9. Distribució dels individus de la mostra segons els anys de treball en el centre respectiu.

	PRIVADA	RESTA CATALUNYA	
menys de 3	27,5 % 193	72,5 % 527	720 (29 %)
de 3 a 5	56,4 % 363	43,6 % 281	644 (26 %)
més de 5	60,6 % 678	39,4 % 440	1.118 (45 %)
Total	49,9 % 1.239	50,1 % 1.243	2.482 (100 %)

En relació als anys de treball al centre, els professors de Catalunya que porten més de 5 anys arriben al 45%. La resta de professors es distribueixen pràcticament a parts iguals entre els de menys de 3 i els de 3 a 5 anys.

Dins del conjunt, el pes dels professors de l'escola privada és més alt en els intervals de 3 a 5 anys, amb un 56,4 % i els de més de 5 anys, amb un 60,6 %.

El 27,5 %, indica que a l'escola privada els professors amb menys de tres anys de permanència en el centre és només lleugerament superior a la quarta part del total dels professors de Catalunya d'aquest interval.

Aquests percentatges tenen una clara relació amb les nostres observacions sobre l'escola a Catalunya, en referir-nos a la mobilitat, pel que fa al professorat de l'escola estatal.

Diguem també ací com aquesta realitat té una relació molt directa amb el fet d'arribar a conjuntar tots els efectius del centre de cara a la realització d'un Projecte Educatiu coherent i amb la continuïtat suficient per a consolidar una forma de fer quant a l'acció educativa sobre els alumnes.

Taula DMI 10. Distribució percentual dels individus de la mostra segons anys de treball al centre dins de l'escola privada.

Anys	menys 3	3 a 5	més 5
%	16	29,3	54,7

El 84 % dels professors de l'escola privada porten als seus centres respectius més de tres anys de permanència. I dins d'aquests, més de la meitat superen els cinc anys.

Voldríem afegir, davant d'aquests resultats, algunes consideraci-

ons a les que hem fet amb motiu de la taula anterior sobre la correlació entre anys de permanència i la possibilitat de donar continuitat i consistència al Projecte Educatiu del Centre.

No hi ha dubte que estar durant molts anys en una mateixa escola pot suposar també un perill de rutinització quan a la tasca que es realitza. Evidentment això és cert, però també ho es per a tot professional que porta molts anys en la docència encara que canviï de centre. Aquest recull, pensem, es pot evitar per la inquietud del mestre en qüestió, però veiem que si un professional es troba en una situació d'escola on hi ha un Projecte viu que es sotmet a revisió, són importants els estímuls que rebrà per fer front a una renovació personal.

En canvi sovintejat d'escola demana successius processos d'adaptació que poden fer més difícil una tasca continuada, i que poden provocar amb més facilitat un cert desencís.

Distribució dels individus de la mostra segons tipologies d'escola privada.

Per situar adequadament la taula següent, sobre tipologies d'escola dins de l'escola privada, calen algunes consideracions prèvies ja apuntades anteriorment.

1. El nostre treball va adreçat a conèixer i valorar la situació de l'escola privada a Catalunya, en el seu conjunt.
2. En parlar de les tipologies hem subratllat el fet que donades

les característiques del Quafe 80 no podiem considerar que hi havia suficient uniformitat dins de cada una d'elles.

3. Hem preferit, per tant, demanar als qui contestaven que identifiquessin la seva escola segons una tipologia mínima.
4. Aquesta tipologia, la vàrem fixar en tres subconjunts: Escola privada religiosa, Escola privada seglar, Escola privada seglar de tipus cooperatiu.

No cal dir que el pes de cada tipologia dins del conjunt de l'escola privada és divers, però hem cregut que, per Catalunya, l'escola de tipus cooperatiu podia representar un model diferent dels altres dos, i important donat que en cert sentit s'ha presentat com un model alternatiu, si més no quant a la gestió del centre.

5. Les dades que anirem donant en relació als tres tipus, per tant, són el fruit de la classificació que els professors han fet de la seva escola, i no el resultat d'un intent d'estratificació de la mostra en relació a aquest aspecte.
6. Considerem, malgrat tot, que donada la quantitat de subjectes i de centres de cada tipologia, els resultats, de cap manera definitius, ens apropen a la descripció dels diferents models d'escola.

Taula DMI 11. Distribució dels individus de la mostra per tipologia d'escola, dins de l'escola privada.

	N	%
P.Religiosa	553	42,9
P.Seglar	587	45,4
P.S.Cooper.	149	11,6
Total P.	1.289	100

Els individus de la mostra que pertanyen a l'escola privada religiosa representen el 42,9 % del total dels professors de l'escola privada. El 45,5 % pertanyen a l'escola privada seglar, i un 11,6 manifesten realitzar la seva tasca en una escola de tipus cooperatiu.

6. ANALISI QUALITATIVA, ÍTEM PER ÍTEM, DELS 26 DEL QUAFE 80,
DINS DE L'ESCOLA PRIVADA

6.1. Condicions de l'anàlisi

Es pretén realitzar una anàlisi qualitativa dels resultats de l'aplicació del QUAFE 80 a l'escola privada.

L'anàlisi es realitza seguint el següent esquema:

1. Es consideren els resultats ítem per ítem.
2. Es donen els percentatges de respostes corresponents a cada modalitat.

Les modalitats considerades són 1, 2, 3, 4 i 5, que corresponen als graons A, B, C, D i E de l'escala qualitativa d'interval que es contempla en cada ítem.

La sisena modalitat, NC, correspon als individus que no contesten i en conjunt resulta poc rellevant. Va del 0,1 per cent, fins el 6 per cent.

3. En comentar algunes modalitats es fa referència a la mitjana d'aquesta modalitat per l'escola privada.
4. Es comparen els resultats de l'escola privada amb els corresponents del total de l'escola de Catalunya.

Cal no oblidar que l'escola privada és una submostra del total de l'escola de Catalunya.

5. Es comenta la mitjana de la puntuació de cada ítem. S'estableix una comparació entre ella i la corresponent del total de Catalunya, i amb l'obtinguda pels altres ítems. (Vid Annex 2. Puntuació mitjana de cada ítem).

6.2. Anàlisi ítem per ítem

Seguint la numeració establerta en el QUAPE 80, passem a analitzar els resultats de cada un dels 26 ítems.

ITEM 1. ACTITUDS, CONEIXEMENTS, PAUTES DE CONDUCTA, CREATIVITAT

1. Percentatges de respostes per modalitat, a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
6,4	17,2	23,2	36,9	16,2	0,1

L'ítem pretén veure en quin nivell es té cura de les dimensions que permeten parlar d'un plantejament integral de l'educació del centre. La qüestió introdueix la temàtica de l'equilibri entre els aspectes formatius i els més pròpiament instructius, d'acord amb l'edat dels nois de l'EGB.

La suma dels percentatges d'individus de la mostra que consideren que el seu centre se situa a les modalitats 4 (36,9 %) i 3 (23,2%) és del 60,1 %, amb un clar decantament cap a la modalitat 4 (superior en un 13,7 %).

Això indica que una bona majoria dels subjectes considera que hi ha un Projecte Educatiu en el que es pretén atendre les dimensions formativa i instructiva dels alumnes.

Si afegim al 36,9 % d'aquesta majoria, que creu que el Projecte es porta a la pràctica i es controla periòdicament, el percentatge de la modalitat 5 (16,2 %), es pot afirmar que el 53,1 % de la mostra considera que el seu centre funciona amb un bon nivell de qualitat.

Cal considerar que el percentatge de la modalitat 5 és superior en un 5,4 % a la mitjana de l'escola privada, en la mateixa modalitat.

Un 17,2 % dels individus de la mostra considera que al seu centre la preocupació per una educació integral no és generalitzada, sinó que té lloc per part de grups de mestres (modalitat 2), mentre que el 6,4 % (modalitat 1) considera que cada mestre programa per ell, i que encara que hi ha una certa preocupació pels altres aspectes educatius, aquesta no té continuïtat.

El percentatge de la mostra que no contesta és el més baix de tot el qüestionari, la qual cosa fa pensar que la major part dels individus creuen tenir una idea clara respecte del tema que es tracta i de la situació del seu centre.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada per cada modalitat. (Vid. figura 1.1.)

De la comparació dels percentatges d'aquest ítem amb el mateix de l'escola a Catalunya, se'n dedueixen les següents afirmacions:

- . La suma dels percentatges de les modalitats 4 i 5 supera en un 19,7 % -gairebé una cinquena part de la mostra- la suma de les mateixes modalitats pel que fa als percentatges de l'escola a Catalunya. Això situa la valoració positiva de l'ítem per damunt de la quasi totalitat dels altres ítems del Projecte Educatiu.
- . El desplaçament dels centres de gravetat respectius (Escola privada, modalitat 4, 36,9 %; escola a Catalunya, modalitat 2, 31,3 per cent) sembla força clar en aquest ítem.

ITEM 1

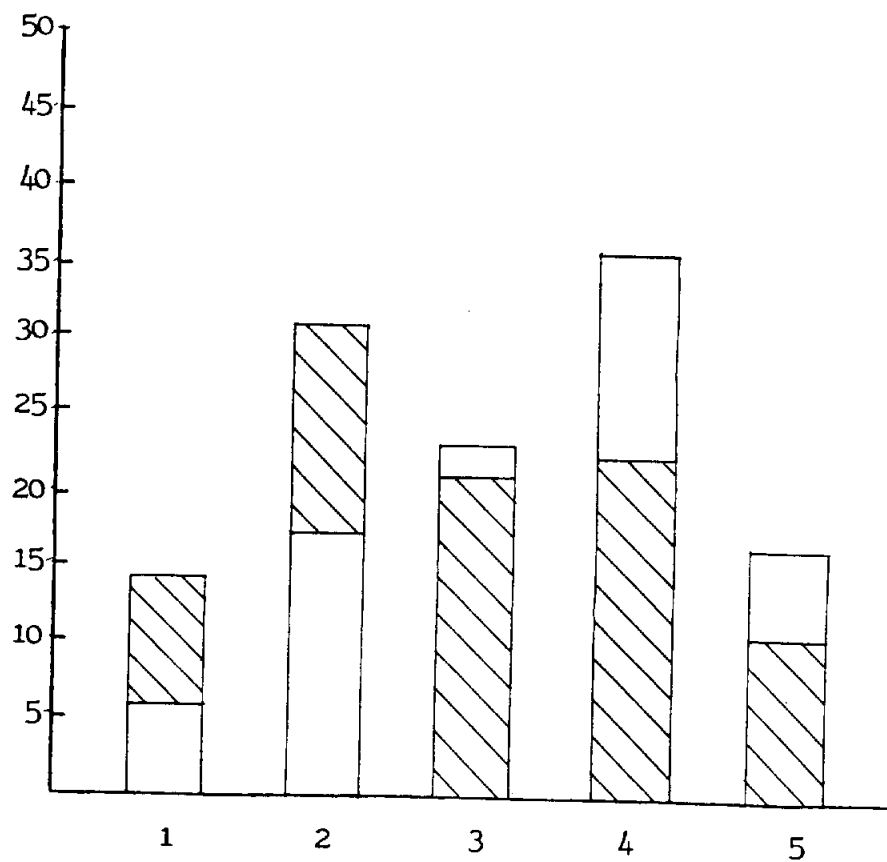

Figura 1.1.

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons l'escala del QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 1	\bar{X} 2,82	3,39
	σ 1,23	1,13

Tenint en compte la valoració de cada graó de l'escala, es pot afirmar que, pel total de l'escola a Catalunya, l'atenció de la formació integral dels alumnes s'acosta a una acció conjunta a nivell de centre, però que majoritàriament es resol en accions individuals o de grups de mestres que intenten de portar a terme actuacions conjuntes. Aquesta afirmació es veurà confirmada quan ens referim al lloc que ocupa l'ítem dins la gradació entre tots els ítems a l'escola de Catalunya.

Pel que fa a l'escola privada, la puntuació 3,39 ens parla ja de l'existència d'un projecte educatiu del centre que té en compte les dimensions d'una educació integral. Hi ha un plantejament de tipus intuïtiu, potser poc acabat i en un estadi de control dels resultats no del tot aconseguit. Tendeix a acostar-se, però, a un plantejament de centre més rigorós i evaluat amb una certa periodicitat.

Si tenim en compte que la màxima puntuació d'un ítem en el total de l'escola privada és de 3,64 i que l'ítem 1 ocupa el segon lloc, hem d'afirmar que enfront del 2,82 pel total de Catalunya, el 3,39 de la privada representa una diferència important que ens parla d'un nivell de qualitat sensiblement superior pel que fa a aquest ítem.

ÍTEM 2. HABILITATS INSTRUMENTALS BASIQUES

1. Percentatges de respostes per modalitat, a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
6,4	20,3	27,8	39,6	5,5	0,4

La modalitat 4 aplega el 39,6 % de les respostes. Això permet afirmar que una mica més de la tercera part dels individus de la mostra considera que, al seu centre, la lectura, l'escriptura, el càlcul i l'expressió reben un tractament adequat a cada curs de l'EGB. D'una forma tal que periòdicament se'n controlen els resultats.

Un 27,8 % dels individus (modalitat 3), una mica més de la quarta part, també pensa que hi ha una preocupació activa pel tema, que porta a planificar les activitats per tal que les Habilitats instrumentals bàsiques siguin degudament ateses a cada curs, si bé considera que hi ha poc rigor a la pràctica.

Malgrat les afirmacions anteriors, una cinquena part dels individus de la mostra afirma que al seu centre només s'arriba a una acció conjunta entre grups de professors pel que fa al tema.

Els qui afirmen que al centre on treballen, a part del tractament específic i sistemàtic de les habilitats bàsiques segons els cursos, es revisen periòdicament els procediments i es modifiquen d'acord amb les noves aportacions de la pedagogia, representen un percentatge de 5,5 (modalitat 5), poc inferior als qui consideren que al seu centre hi ha una actuació clarament individual de cada un

dels mestres. Cal fer notar que la modalitat 5 té un percentatge inferior (5,3 %) al de l'escola privada i és el més baix de tots els ítems del Projecte Educatiu. La qual cosa vol dir que, comparativament, es considera que la revisió periòdica d'aquests aspectes educatius es mou en un nivell més inferior a la resta d'ítems del Projecte Educatiu.

Es pot considerar, a partir dels percentatges, que l'escola privada es mou majoritàriament, en aquest ítem 2, en les modalitats 4, 3, (67,4 %), amb una part important (26,7 %) que està encara en l'estadi on només grups de mestres (20,3 %) o cada mestre individualment (6,4 %) tenen cura de l'aspecte considerat, sense que hi hagi una orientació a nivell de centre.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. taula 1.2.)

La comparació permet fer les següents consideracions:

- . La modalitat 3 té uns resultats semblants en ambdós casos. Es mouen al voltant d'una quarta part de la mostra; això indica que la preocupació pel tema en un 25 % dels centres de Catalunya és prou viva, si bé no s'acaba de canalitzar en una acció pràctica prou coherent.
- . Els resultats de l'escola a Catalunya són sensiblement més baixos que els de l'escola privada pel que fa a la modalitat 4, i lleugerament també inferiors en la modalitat 5.

. Les modalitats 1 i 2 de l'escola a Catalunya experimenten un increment en relació als de la privada que oscil·la entre 6 (modalitat 1) i 12 (modalitat 2). Això comporta que el centre de gravetat de l'escola a Catalunya se situï a la modalitat 2, 3 i 4, mentre que el de l'escola privada està clarament a la modalitat 4, que s'allunya gairebé un 12 % de la modalitat 3, i un 19,3 % de la modalitat 2.

3. Puntuació de l'ítem segons l'escala del QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 2	2,71	3,17
	1,09	1,02

Tenint en compte l'aspecte al qual es refereix l'ítem -Habilitats instrumentals bàsiques-, tema al qual s'ha dedicat darrerament una especial atenció perquè presenta moltes dificultats, la valoració de l'ítem per tot Catalunya no és estrany que sigui més baixa que la major part dels ítems del Projecte Educatiu.

D'alguna forma es pot afirmar que el tractament que es fa de les Habilitats instrumentals bàsiques a l'escola de Catalunya, tot i acostar-se a una acció a nivell de centre, rep un tractament de conjunt només per part de grups de mestres.

La puntuació 3,17 de l'escola privada, tot i ser superior al de Catalunya, evidencia també comparativament, un nivell d'acompliment baix. Se situa entre els darrers ítems dins del Projecte Educatiu.

Tot i això, la puntuació 3,17 ens parla encara d'una acció con-

ITEM 2

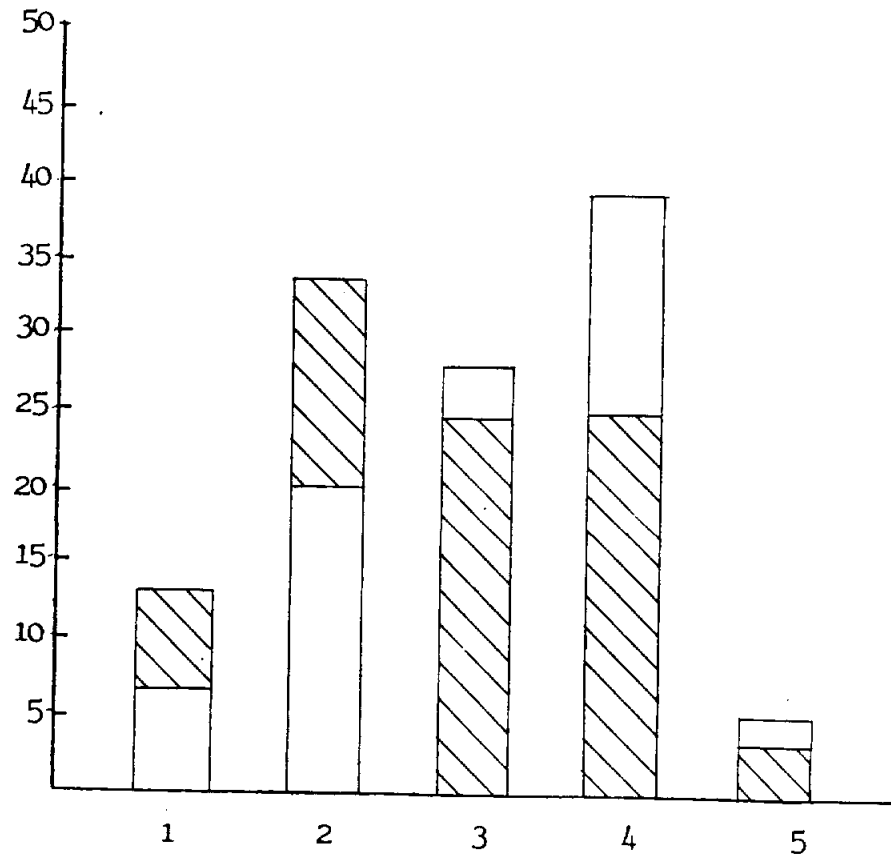

Figura 1.2.

Total

Privada

junta del centre, que no ultrapassa gaire l'existència d'un Projecte Educatiu, ni massa concretat, ni sotmès a un control que garanteixi el seu compliment.

Probablement en tot això juga un paper important la situació de canvi que ha fet que s'accentués la preocupació pels aspectes més reflexius i es menystinguessin els més formals. No hi ha dubte que la massificació també hi ha influït.

ITEM 3. ORIENTACIÓ ESCOLAR I PERSONAL DELS ALUMNES

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
11,2	12,1	38,5	31,4	6,2	0,6

L'ítem pretén avaluar el grau d'ajut que es subministra als alumnes, tant en els aspectes personal i relacional, com en els que fan referència als estudis. Es tracta de tenir cura que els nois coneguin les pròpies possibilitats i limitacions per tal que arribin a assolir la pròpia maduresa personal.

Un 38,5 % dels individus de la mostra considera que al seu centre hi ha una preocupació per la problemàtica de cada noi, tot i que encara no es fa un treball prou sistemàtic sobre la qüestió.

La importància d'aquest percentatge es destaca si considerem que és superior en un 9,3 % a la mitjana que té aquesta modalitat a l'escola privada.

A la modalitat 4 hi ha un 31,4 dels individus que consideren que al seu centre es dedica temps i recursos per tal de fer una adequada orientació, d'acord amb les famílies. Malgrat tot, aquest percentatge és inferior a la mitjana d'aquesta modalitat a l'escola privada. La qual cosa porta a pensar que la situació es considera poc reeixida a la pràctica.

El mateix passa a la modalitat 5.

Els individus que s'apleguen a la modalitat 1 (11,2 %) consideren que en el seu centre s'aprofiten les ocasions de classe per orientar els alumnes, però no hi ha una recollida sistemàtica d'informació sobre els nois. El percentatge és el més alt del Projecte Educatiu per aquesta modalitat, la qual cosa abona les nostres consideracions anteriors.

El resultat de la modalitat 2 es pot situar en les mateixes coordenades.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.3.)

La modalitat 1 (22,9 %) té el percentatge més alt d'aquesta modalitat dins del Projecte Educatiu. El que hem dit per l'escola privada està en paral·lel, incrementat, amb el que passa al conjunt de l'escola. Prop d'una quarta part de la mostra considera que aquesta funció té una realització deficient.

Les diferències entre ambdues escoles en les modalitats 3, 4 i 5 confirmen que l'orientació dels alumnes a l'escola de Catalunya no té un nivell massa satisfactori a la pràctica.

ITEM 3

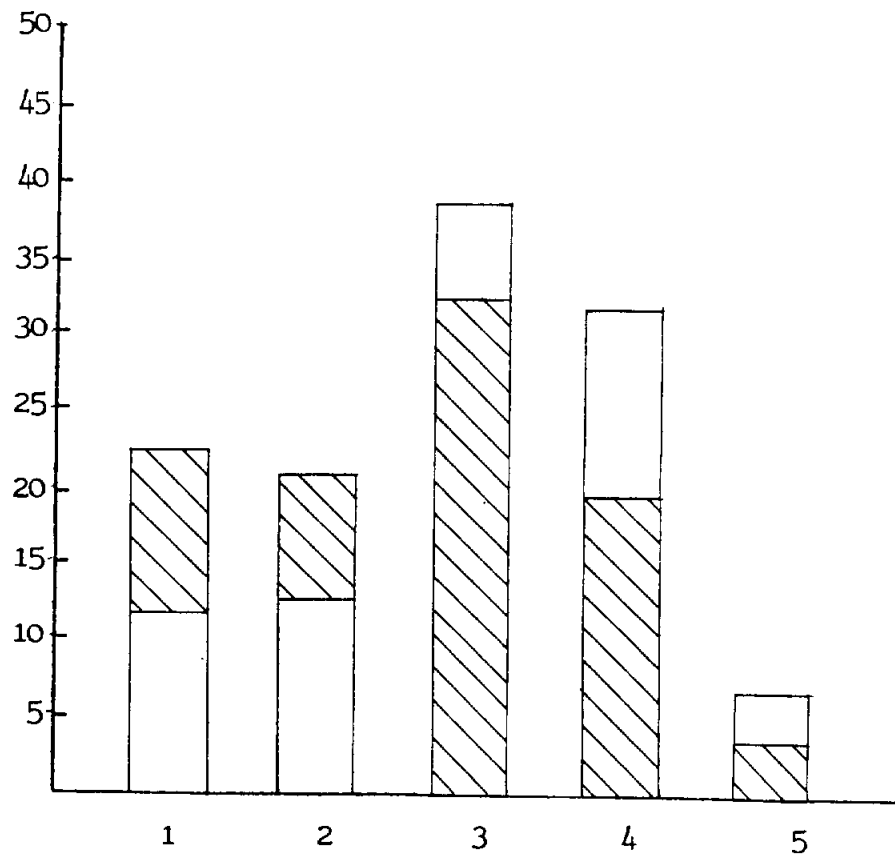

Figura 1.3.

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons l'escala del QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 3	2,59	3,09
	1,15	1,06

Pel que fa a l'orientació personal i escolar dels alumnes, els resultats són poc satisfactoris. La puntuació 2,59 de l'escola a Catalunya evidencia que aquesta funció no ultrapassa l'acció portada a terme per grups de professors, i no arriba a una influència que parteixi d'un plantejament general de centre.

L'atenció individualitzada als alumnes pel que fa a orientar-los personalment i acadèmica, no és fruit d'una línia definida en conjunt, sinó de l'acció dels mestres del centre, ja individualment o en petits grups que s'han posat d'acord per aquesta acció.

La puntuació de l'escola privada (3,09) ens parla d'una acció a ni vell de centre, però tot i considerar-la important dins del procés educatiu i plantejar-se la necessitat d'una coordinació més completa, no es recull tota la informació necessària ni aquesta s'utilitza suficientment.

En conjunt, el resultat ens parlaria d'un nivell baix d'atenció a l'alumne pel que fa a orientar-lo en l'estudi i en el seu desenvolupament personal.

Com veurem, l'ítem és dels que obtenen una valoració més baixa dins del Projecte Educatiu. Pensem que es tracta d'un aspecte que cal no oblidar en el marc general del que pot representar pels nostres alumnes.

ITEM 4. ORIENTACIÓ DE L'APRENTATGE

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
4,4	19,3	30,5	36,7	8,5	0,6

L'ítem fa referència a l'opció metodològica del centre, quant a l'aprenentatge.

Es pretén que es faci una valoració del lloc que ocupen qüestions com: pes dels diferents aprenentatges, adequació del treball als alumnes, grau d'exigència, postura davant l'èxit o el fracàs.

Tot i que el percentatge més alt (36,7) correspon a la modalitat 4, cal considerar que la modalitat 3 s'apropa força a l'anterior, amb un 30,5 %. Això indica que si bé una mica més de la tercera part (36,7 %) dels individus de la mostra considera que al seu centre hi ha una planificació adequada del treball (equilibri entre comprensió, memorització i activitat, exigència de cara a la feina..) que es reflecteix a la pràctica, hi ha un nombre semblant a l'anterior (només inferior en un 6,2 %) que considera que tot i existir un acord sobre la qüestió, no hi ha una realització pràctica adient.

Un 8,5 % dels individus de la mostra considera que al seu centre està institucionalitzada la revisió dels procediments que s'empren i la qualitat de la tasca d'alumnes i professors. Per tant, si sumem els percentatges de les modalitats 4 i 5 (45,2 %), tenim que

prop de la meitat de la mostra considera que hi ha un bon nivell de qualitat en els seus centres en relació a l'aprenentatge.

Un 19,3 % dels individus (modalitat 2) considera que un funcionament adequat només es dona en alguns grups-classe, els professors dels quals s'han posat d'acord i coordinat al respecte.

Només un 4,4 % dels individus situa el seu centre a la modalitat 1. Aquest percentatge és inferior a la mitjana de l'escola privada.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.4.)

El percentatge més alt a l'escola a Catalunya correspon a la modalitat 2, amb un 35,3 % d'individus, resultat que s'acosta al de l'escola privada en la modalitat 4.

Malgrat això, el 25,5 % i el 23 % de les modalitats 3 i 4 de l'escola a Catalunya permeten afirmar que hi ha gairebé una meitat d'individus de la mostra que considera que a les escoles de Catalunya l'orientació de l'aprenentatge rep una atenció per part del centre.

La modalitat 1 de l'escola a Catalunya, amb un 10,2 %, supera el percentatge de la mateixa modalitat a l'escola privada.

ITEM 4

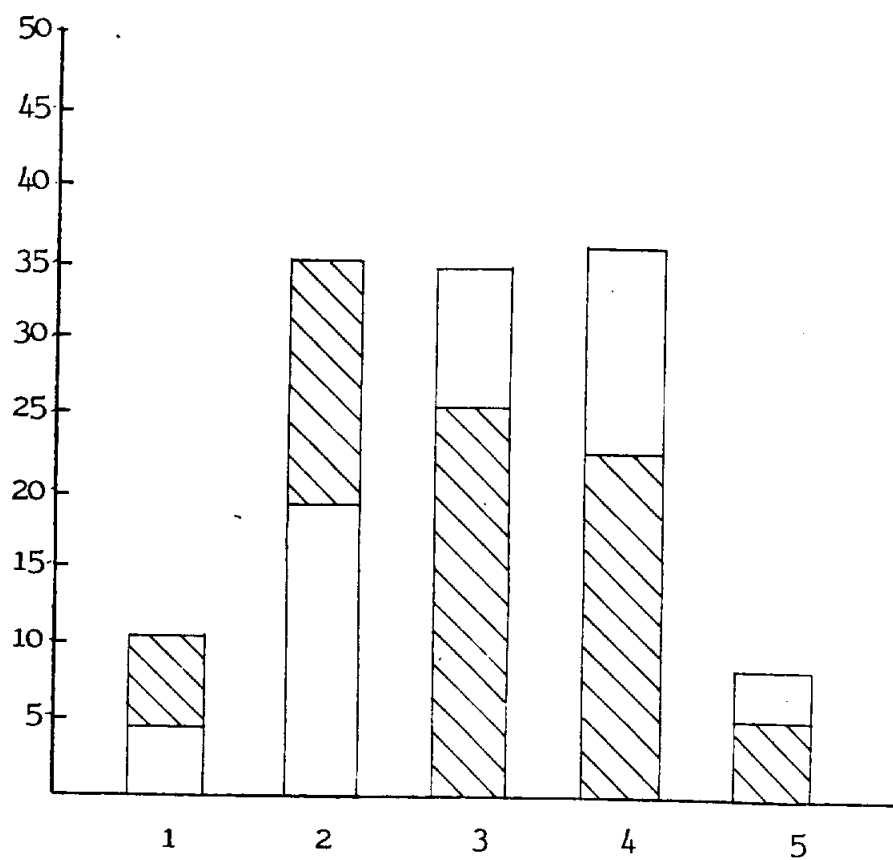

Figura 1.4.

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons l'escala del QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 4	2,76	3,25
	1,07	1,01

La puntuació de l'escola a Catalunya parlaria de la manca d'un projecte posat en comú i assumit com a centre. Probablement es pugui parlar d'una acció realitzada a nivell de grups de mestres que en una part important són coincidents en l'orientació que porten a terme, sense que això, però, vulgui dir encara que hi ha una acció conjunta fruit de la reflexió en comú.

El 3,25 de l'escola privada ja la situa globalment en l'àmbit de l'existència d'un projecte en el que participen d'alguna forma els mestres del centre.

Tot i considerar que, per manca d'aprofundiment suficient i del control adequat, el projecte no es porta a terme d'una forma rigurosa, hi ha unes orientacions en relació a l'aprenentatge que pretenen aconseguir que els nois adquireixin els coneixements, a través d'una regulació de la feina, i en vegin la seva utilitat i aplicació pràctica.

ITEM 5. TECNIQUES DIDACTIQUES

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
9,2	29,3	22	25,4	13,5	0,6

L'ús de varietat de tècniques per part del mestre, -i l'acord en relació a elles per part del centre-, tendent a afavorir la motivació i l'activitat dels alumnes, i adreçat a obtenir uns bons resultats en l'aprenentatge, constitueix el nucli de l'ítem que considerem.

El percentatge més alt d'aquest ítem correspon a la modalitat 2, amb un 29,3. És l'únic ítem del Projecte Educatiu, a l'escola privada, on aquesta modalitat és la predominant.

Prop d'una tercera part de la mostra considera, per tant, que als seus centres l'ús de les tècniques és fruit de la informació que intercanvien alguns mestres i que fa que la seva acció en surti beneficiada.

Els mestres que consideren que al seu centre hi ha un funcionament de qualitat (modalitats 4 i 5) són prop d'un 40 %, essent el percentatge de la modalitat 5 superior a la mitjana de la modalitat a l'escola privada, mentre que el de la modalitat 4 és inferior (10,9 per cent).

Un 22 % dels individus considera que hi ha plantejament a nivell

de centre, sense resultats prou satisfactoris a la pràctica, i un 9,2 % -percentatge alt per aquesta modalitat dins del Projecte Educatiu a l'escola privada- manifesta que els mestres seleccionen les tècniques segons el seu criteri.

L'agrupament dels percentatges de les modalitats 1 i 2, amb un 38,5, i de les modalitats 4 i 5, amb un 38,9, criden l'atenció en front del 22 intermedi de la modalitat 3.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada (Vid. figura 1.5.)

La primera constatació important -que matisa les consideracions fetes en relació a l'escola privada- és que la modalitat 2 de l'escola a Catalunya té un percentatge del 38,5, el més alt d'aquesta modalitat en tot el Projecte Educatiu.

Aquest percentatge, sumat al de la modalitat 1, permet afirmar que més del 50 % de la mostra de tota l'escola de Catalunya considera que al seu centre no hi ha un plantejament coordinat de centre sobre la utilització de les tècniques didàctiques.

Els percentatges de les modalitats 3 i 4 són els més baixos dins del Projecte Educatiu, pel que fa a l'escola a Catalunya, mentre que la modalitat 5 té un 8,3 %, alt dins del conjunt de la modalitat.

ITEM 5

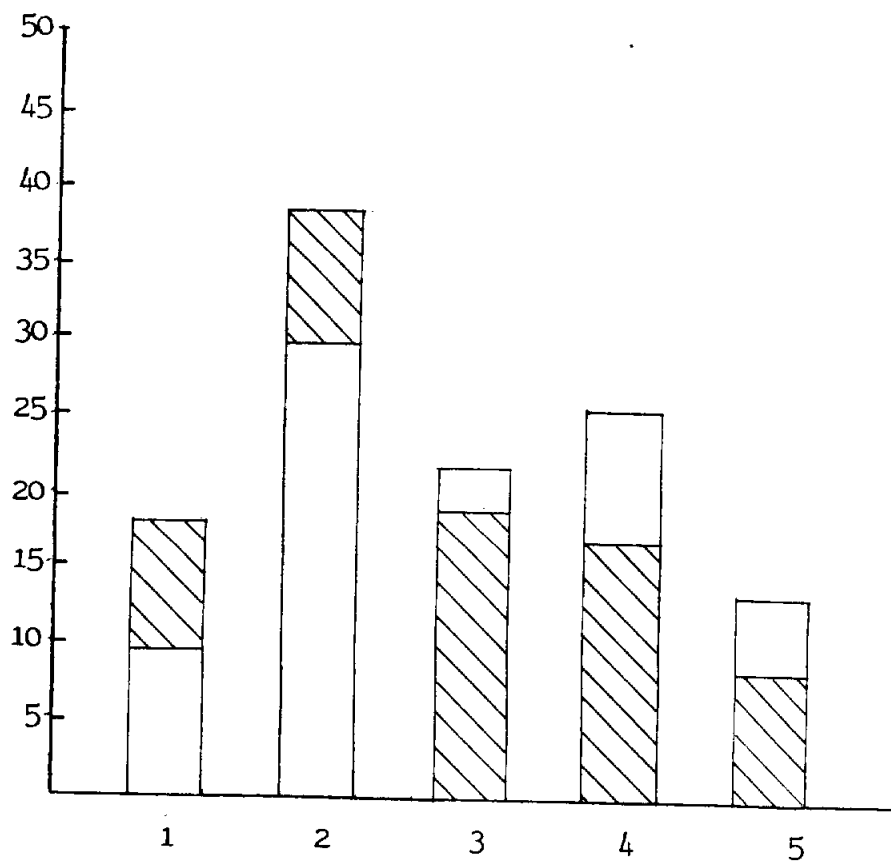

Figura 1.5.

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons l'escala del QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 5	2,59	3,04
	1,19	1,21

El que hem dit per l'ítem 3 podria servir ací de marc de referència. Aquests dos ítems obtenen les valoracions més baixes dins del Projecte Educatiu pel que fa a l'escola a Catalunya.

Encara que hi ha mestres que arriben a realitzar un intercanvi entre les tècniques que utilitzen, no hi ha un plantejament que sorgeixi del centre en conjunt.

Donada la valoració que es feia de les tècniques didàctiques en el QUAFE 80, això comporta que no s'afavoreixi l'activitat dels alumnes cercant aquelles que puguin ser més adients. Tenint en compte la nostra realitat escolar, potser es pugui afirmar que hi ha una certa consciència per part dels mestres que els porta a pensar que no estan prou a punt en relació a la utilització de tècniques didàctiques variades i adients.

La puntuació 3,04 de l'escola privada dóna peu a reflexions semblants a les anteriors, tot i situar-se en el nivell tres, la qual cosa ja ens parla d'una presa de posició del centre com a conjunt davant de les esmentades tècniques.

Si tenim en compte la distribució de percentatges de respostes per modalitat anteriorment analitzada, potser hauríem de dir que a l'escola privada hi ha nivells diferents pel que fa a les tècniques emprades. Tot i així, com a conjunt, l'ítem rep una valoració molt baixa, és el darrer de tots els del Projecte Educatiu.

ITEM 6. APRENTATGE I SITUACIÓ CONCRETA DELS ALUMNES

1. Percentatges de respostes per modalitat dins de l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
4,6	13,2	40,4	34,6	6,7	0,5

L'ítem posa en consideració el grau d'ajustament que hi ha a l'escola entre el nivell i exigències del projecte, i la situació dels alumnes a causa de les dificultats que puguin tenir. La qualitat i eficàcia dels aprenentatges demanen que es tingui cura i es mirin de resoldre els desajustaments que hi pugui haver.

Un 40,4 % dels individus de la mostra considera que el seu centre es troba a la modalitat 3. Creuen que a les seves escoles hi ha criteris generals tant pel que fa a l'acomodació programació-nois, com al tractament de les dificultats (recuperació, relació amb els pares, repetició,...), però que no hi ha prou homogeneïtat en l'aplicació pràctica d'aquests criteris.

Cal considerar que el percentatge és superior en un 11,2 a la mitjana de la mateixa modalitat a l'escola privada, i és dels percentatges més alts de tot el Projecte Educatiu, dins d'aquest tipus d'escola.

Un altre quaranta per cent dels individus de la mostra (41,3 %) situa el seu centre en la modalitat 4 (34,6 %) o en la modalitat 5 (6,7 %), trobant, per tant, que ultra haver aconseguit un equili-

bri a partir del coneixement dels alumnes i del grup-classe, aplicant una metodologia adequada, i controlant els efectes i el funcionament, hi ha centres que revisen tot el conjunt per tal de millorar-lo.

Un 13,2 % dels individus constata que la situació dels alumnes es té en compte només per part d'alguns mestres.

Només un 4,6 % considera que els mestres actuen sense criteris generals del centre i orientant-se a acabar el programa assignat, sense comprovar les possibilitats dels alumnes.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.6.)

El percentatge de la modalitat 3, a l'escola de Catalunya, (38,4), s'apropa al de l'escola privada. Es pot afirmar que hi ha, per tant, prop d'un 40 % de centres on l'existència de criteris generals indicaria la voluntat de donar sortida a la qüestió d'una forma coordinada.

Pel que fa a les modalitats 4 (22,3) i 5 (4,2), reuneixen pràcticament la quarta part de la mostra, quan a l'escola privada representaven el 40 %.

També es mou al voltant de la quarta part la modalitat 2, indicant que el nombre de mestres que consideren que al seu centre la qüestió s'afronta per l'acció coordinada d'alguns mestres és superior (11,3) als qui ho consideraven en relació a l'escola privada.

També és més alt el percentatge de la modalitat 1, més del doble a tota l'escola de Catalunya. D'altra banda, el 10,1 % d'aquesta modalitat és inferior a la mitjana de l'escola de Catalunya, per aquesta modalitat.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 6	2,85	3,25
	1,01	0,93

La puntuació 2,85 % de l'escola de Catalunya ens parla de la proximitat, en el tractament del tema, a una situació de centre. Es deu poder dir que la majoria de mestres del centre realitzen un cert ajustament de l'aprenentatge a la situació concreta dels alumnes, sigui com a fruit de l'acord de grups de professors, sigui com a resultat de l'existència d'un projecte assumit pel centre, més o menys elaborat i controlat. Els percentatges de mestres que responen a les modalitats 2, 3 i 4, comentades anteriorment, anirien a favor del que estem afirmant.

Dins del Projecte Educatiu, pel que fa a l'escola a Catalunya, aquest ítem té un acompliment que l'acosta als més positius, tant per la valoració obtinguda com pel lloc que ocupa en el conjunt.

A l'escola privada la puntuació de 3,25 surt d'un 40,4 % d'individus que consideren que al seu centre hi ha criteris generals en relació al tema, però no una actuació massa homogènia del professorat,

ITEM 6

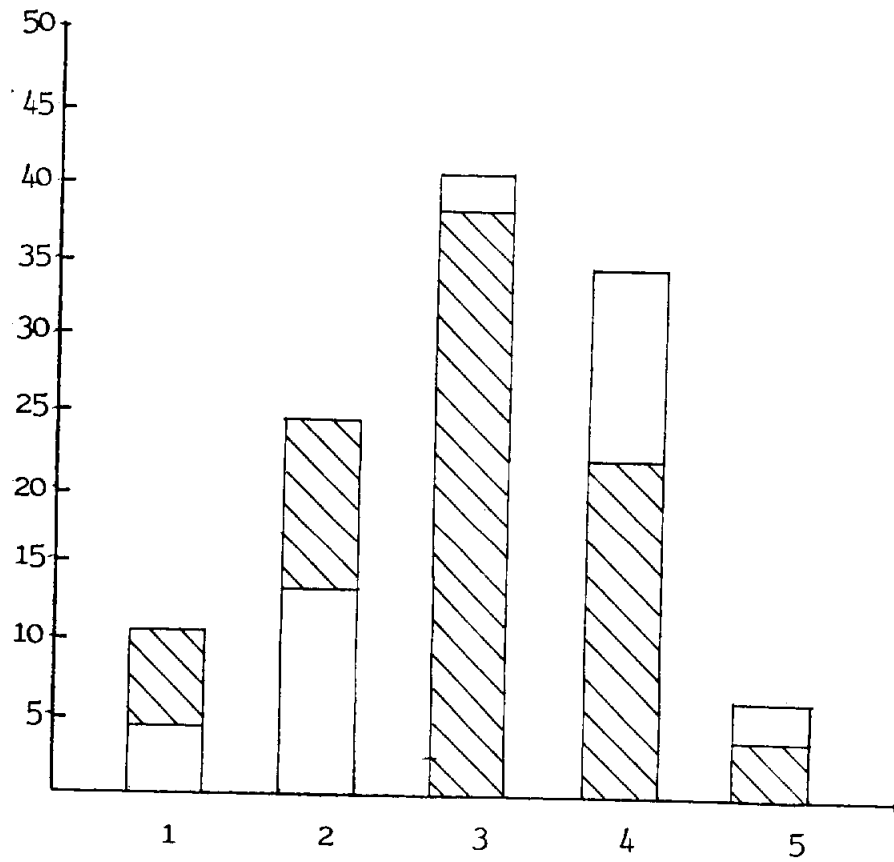

Figura 1.6.

Total

Privada

i d'un 41,3 % que situa la seva resposta entre les modalitats 4 i 5, això és, en l'estadi on en el centre hi ha un projecte que es controla i el tema és objecte de revisions periòdiques.

Tot i l'existència d'aquest segon 41,3, és evident que la concentració en la modalitat 4 fa que, en conjunt, l'ítem no sigui dels més reeixits a l'escola privada. Es manifesta, això sí, un fort corrent de preocupació per la qüestió, expressada pel pes de les modalitats 4 i 5.

ITEM 7. LA CCMUNICACIÓ AL GRUP-CLASSE

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
3,4	20,2	27,7	36	12,1	0,6

La comunicació i la circulació d'informació entre els diferents membres del grup-classe és un fet que pot ser afavorit o minimitzat, però que en qualsevol cas té influència en el desenvolupament afectiu i intel.lectual del grup i dels alumnes.

Es pretén de valorar el grau d'atenció i de realització concreta dels centres en ordre a aconseguir una comunicació i informació positives en els grups-classe.

La modalitat 4, amb el percentatge més alt de l'ítem, 36 %, ens permet d'afirmar que més d'una tercera part dels individus de la mostra afirma que als seus centres hi ha una planificació orientada a afavorir la comunicació a través del treball i de la relació, tant entre els membres del grup-classe, com entre els diferents grups-classe, i que se'n controla l'eficàcia.

Un 12,1 % d'individus, en considerar el seu centre en la modalitat 5, creu que es revisen les coordenades en les quals es mou la comunificació i es cerquen noves formes d'equilibrar les relacions d'au-toritat i el diàleg, en ordre a incrementar l'autonomia dels nois i del grup.

Prop de la meitat de la mostra (48,1 %), per tant, considera que a les seves escoles la temàtica té un tractament adient i equilibrat entre teoria i pràctica.

El 27,7 % d'individus, modalitat 3, considera que es valora la comunicació, però que els criteris no orienten prou la pràctica.

Una cinquena part, 20,2 %, afirma que al seu centre són alguns mestres de comú acord els qui afavoreixen la comunicació, atenant les reaccions, els desitjos i les propostes dels seus alumnes.

Només un 3,4 % de la mostra -el percentatge més baix de la modalitat i del Projecte dins de l'escola privada- afirma que es valora poc l'intercanvi entre els nois, i que la comunicació resta reduïda a la indispensable per subministrar coneixements i en mans de cada mestre.

2. Comparació entre l'escola de Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.7.)

El percentatge de la modalitat 3 es pot considerar idèntic al de la mateixa modalitat a l'escola privada.

Però el percentatge més alt de l'ítem correspon a la modalitat 2, amb un 32,9, superior al de l'escola privada, ja comentat.

Es molt alt, per tant, el percentatge dels mestres que consideren que l'atenció a la situació dels alumnes rep un tractament a partir de l'acord de grups de mestres, enfront del que només és realitzat per cada mestre individualment (modalitat 1, 7,9 %).

Els percentatges de les modalitats 4 i 5 a l'escola de Catalunya són respectivament 23 i 7,9 %, la qual cosa ens porta a constatar que un 30,9 per cent considera que l'ítem té un acompliment força i molt satisfactori.

Això, més el 27 % de la modalitat 3 -en conjunt un 57,9 % del total-, parla d'una consciència de centre en relació al tema força elevada, i en una tercera part del total, reeixida.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 7	2,89	3,33
	1,09	1,03

Aquest ítem d'alguna forma inclou la situació que es dibuixa en el marc del grup-classe, on l'actuació de cada mestre individualment considerat assegura un estil d'intercanvi de la informació i una forma de comunicar-se.

El fet que els nois passin d'un mestre a l'altre és un motiu suficient per l'establiment d'unes línies de continuïtat com a mínim a nivell de cursos propers.

El 2,89 % de l'escola a Catalunya ens parla d'un plantejament molt proper al que suposa la modalitat 3, val a dir, l'existència d'indicacions generals, que no concreten prou l'actuació pràctica, sen se que d'altra banda es comprovin els resultats.

El que hem analitzat i conclòs respecte dels percentatges de res-

ITEM 7

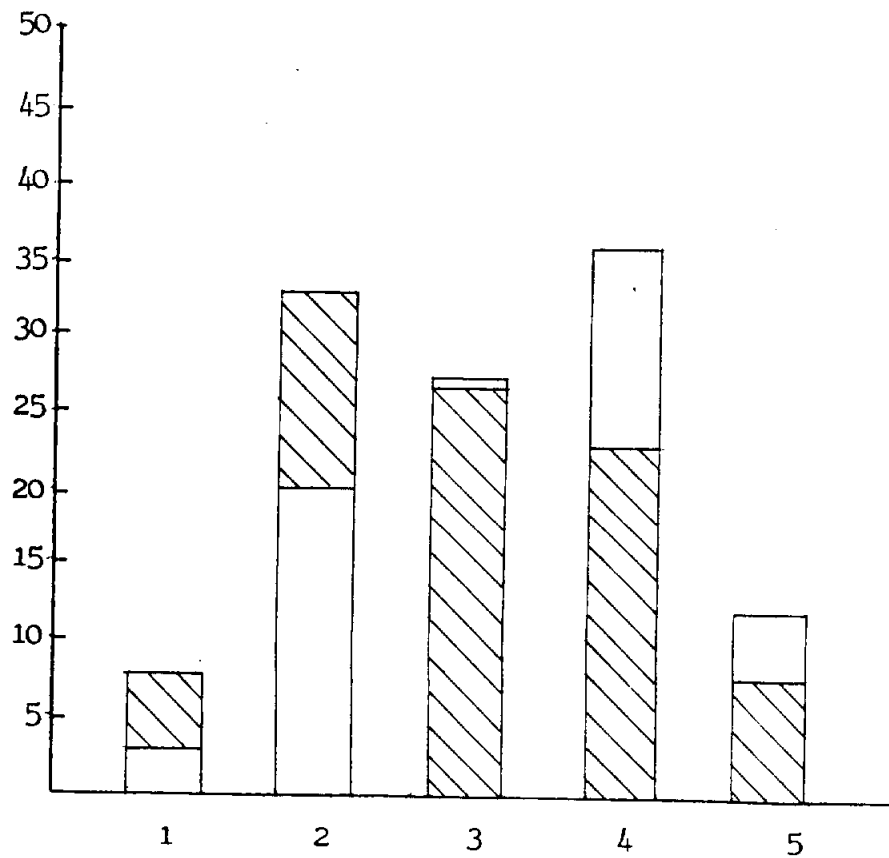

Figura 1.7.

Total

Privada

postes de cada modalitat està en la línia de la nostra afirmació d'ara.

Es tracta d'un ítem que té un dels percentatges més alts dins del conjunt dels ítems per l'escola de Catalunya.

El 3,33 de l'escola privada ens indica que majoritàriament aquesta tipologia es mou en l'estadi on el grau de consciència del fet arriba a comportar l'establiment de directrius conjuntes per a tots els mestres de la institució.

Atenent-nos aïns percentatges de respostes, podem afirmar que una part important dels mestres de l'escola privada considera que en el tractament d'aquest tema s'arriba a nivells alts en els seus centres.

ÍTEM 8. ORGANITZACIÓ DEL GRUP CLASSE

1. Percentatges de respostes per modalitats a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
5,7	15,1	29,6	40,7	8,4	0,5

Un 40,7 % dels individus (modalitat 4) de la mostra considera que en el seu centre es dóna una importància fonamental a l'organització del grup-classe, i que les relacions i tasques que aquest ha de realitzar estan estructurades i ben clarificades, de forma que els diferents membres que el componen troben el seu lloc i s'orienten a través d'ell cap al progrés propi i del grup.

Si afegim el 8,4 % de la modalitat 5, ens trobem que gairebé el 50 per cent (49,1 %) dels individus considera que el centre revisa periòdicament el tipus d'organització del grup-classe, per tal d'adreçar-lo a un major benefici dels seus membres.

Una tercera part dels individus (29,6 %), modalitat 3, considera que la preocupació per l'organització del grup-classe és present en el seu centre, si bé constaten que no hi ha criteris massa definits quant al que es vol aconseguir ni a com s'ha de fer.

Només una cinquena part (20,8 %) s'inclina a afirmar que el tema es planteja i realitza pràcticament per grups de mestres (modalitat 2) (15,1 %) o per part de cada mestre individualment (5,7 %).

Els resultats permeten afirmar que a l'escola privada l'organització del grup-classe assumeix un paper important de cara a l'acoblament

ment dels membres i a la regulació del grup que fan que aquest sigui també un element positiu per l'educació.

2. Comparació de l'escola de Catalunya amb la privada

(Vid. figura 1.8.)

El que hem comentat contrasta amb la distribució uniforme entre els percentatges de les modalitats 2, 3 i 4. En cada una d'elles s'hi concentra una mica més d'una tercera part de la mostra.

Això indica que en el conjunt de l'escola de Catalunya l'organització del grup classe és un aspecte viu, però que la realització pràctica, coherent i rigorosa, només la reconeixen una tercera part dels mestres (el 27,6 de la modalitat 4).

Un 28,3 % d'individus, modalitat 3, considera que al seu centre es concedeix importància a la qüestió, però que no hi ha criteris massa definits quant al que es vol aconseguir i com.

Els qui creuen que hi ha intents aïllats per part de grups de mestres, modalitat 2, són un 26,2 %.

Pel que fa a la modalitat 1 —manca de plantejaments, diversitat entre els diferents grups-classe amb predomini d'organització adreçada a aconseguir una disciplina de tipus més uniforme i rígid— el percentatge de l'escola privada es dobla quan es tracta de l'escola a Catalunya.

ITEM 8

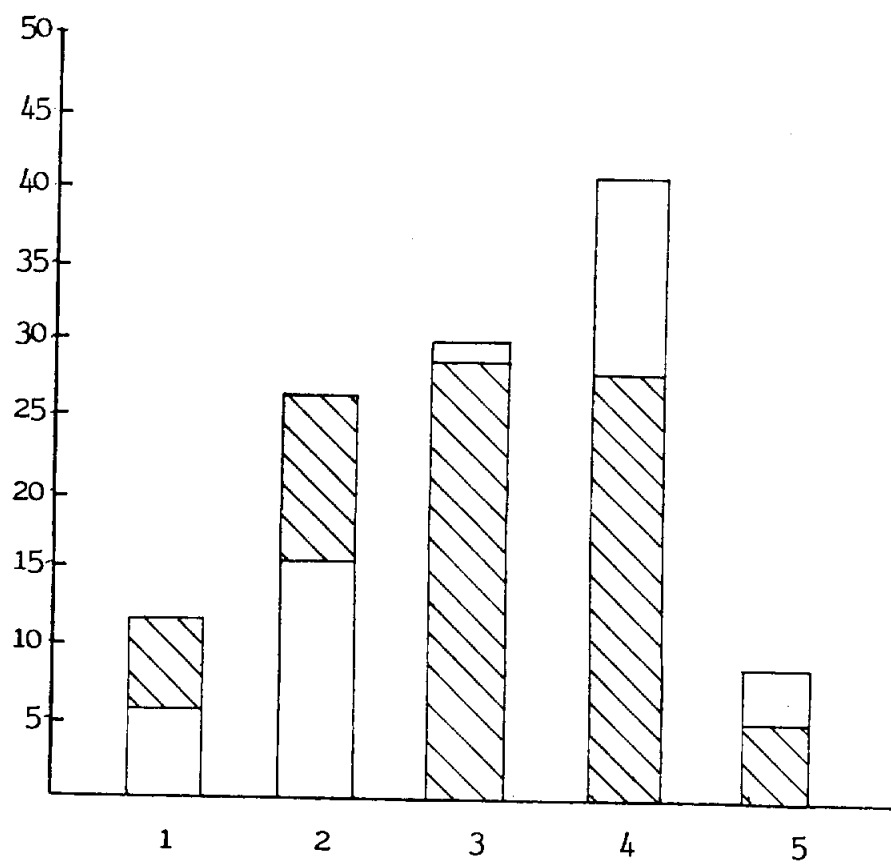

Figura 1.8.

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 8	2,87	3,30
	1,10	1,01

Les consideracions generals que hem fet a l'ítem anterior poden ser aplicables a aquest, que d'altra banda ha rebut una puntuació molt semblant.

De l'anàlisi dels percentatges de respostes, podem subratllar que existeix en aquest una major uniformitat en les modalitats 2, 3 i 4, no tan equilibrada en l'ítem anterior, i un descens en el percentatge de la modalitat 5. Això ens portaria a concloure que malgrat la puntuació, la situació dels centres és molt diversa.

El 3,30 de l'escola privada ens parla d'un estadi en el qual s'intenta arribar a una distribució de les diferents activitats de la classe i una organització dels alumnes de cara a les responsabilitats col·lectives. El resultat suggereix un apropament de conjunt cap a donar importància a l'organització del grup-classe, de forma que hi ha consciència de la necessitat de control periòdic.

El 49,1 % de les respostes concentrat en les modalitats 4 i 5, demostra que en molts casos la consciència de la necessitat de rigor i control es tradueix en realitats pràctiques.

ÍTEM 9. AVALUACIÓ DEL PROGRÉS DELS ALUMNES

1. Percentatges de respostes segons modalitat, a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
8,4	12,3	34,9	30,8	13	0,6

En aquest ítem es pretén comprovar com s'assegura l'adquisició dels aprenentatges per part de cada noi segons les seves possibilitats, dins dels objectius que comporta el Projecte Educatiu.

El percentatge més alt de l'ítem és el de la modalitat 3, amb un 34,9 % d'individus. Una mica més de la tercera part de la mostra considera, per tant, que al centre es creu important el control del progrés dels nois. Hi ha previstes activitats periòdiques d'avaluació i l'ús de diverses tècniques per a portar-la a terme, estimulant la participació dels nois en el procés. No hi ha rigor en la comprovació, ni coherència global per part dels integrants del centre.

Cal tenir present que aquest percentatge és superior a la mitjana de la mateixa modalitat a l'escola privada.

El percentatge de 30,8 de la modalitat 4 -el més alt després de la modalitat 3-, és, malgrat tot, força més baix que el de la mateixa modalitat a l'escola privada.

El 13 % d'individus de la modalitat 5 -revisió periòdica dels aspectes per avaluar, així com de les tècniques emprades, en ordre a la reorientació de la metodologia de l'aprenentatge- incrementa el

nombre dels qui consideren que al seu centre hi ha un cert equilibri i qualitat en relació a l'aspecte que subratlla l'ítem. Entre les modalitats 4 i 5 sumen 43,8 %.

L'acord a nivell de grups de mestres dins del centre és subratllat per un 12,3 % d'individus de la mostra.

El 8,4 % d'individus, modalitat 1, creu que a la seva escola cada mestre realitza el control del progrés dels alumnes segons el seu propi criteri, sense que hi hagi acord establert, ni quant al criteri, ni a les tècniques que s'han d'emprar.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.9.)

El 35,4 % d'individus de la modalitat 3, pràcticament idèntic al de l'escola privada, fa pensar en un grau important de consciència de centre quant al control del progrés dels alumnes a tota l'escola de Catalunya, si bé sense massa coherència global entre tots els mestres.

El percentatge de la modalitat 4 (20,9 %) és inferior en una tercera part al corresponent de l'escola privada.

Una diferència semblant hi ha a la modalitat 2, però de signe invers a l'observat a la modalitat 4.

ITEM 9

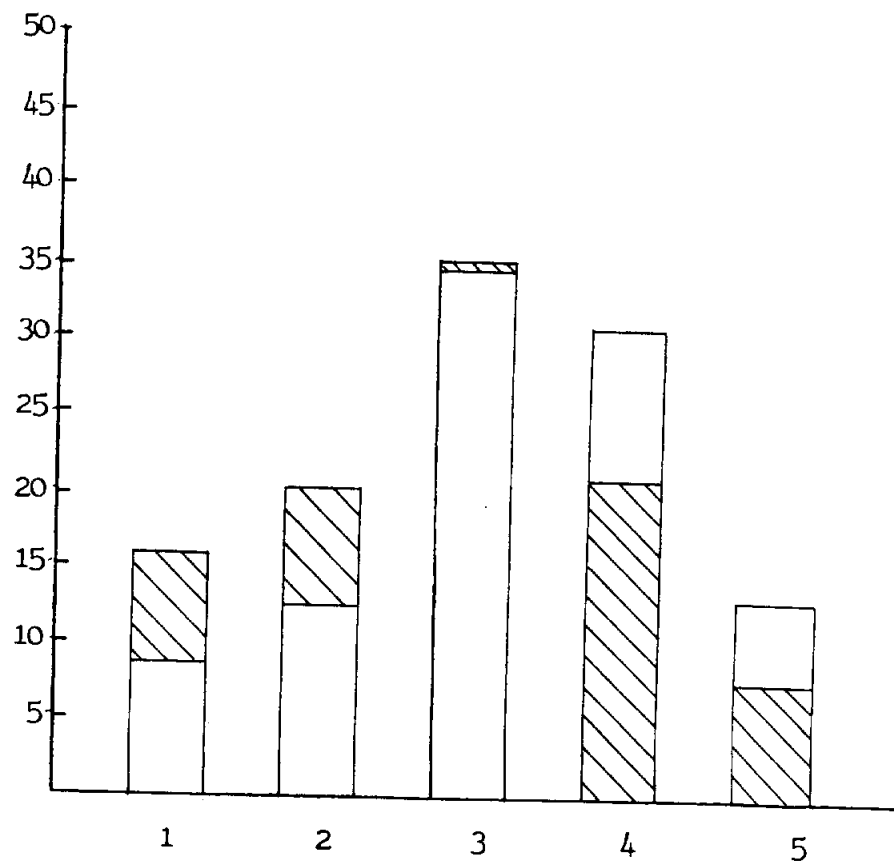

Figura 1.9.

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 9	2,83	3,27
	1,15	1,10

La valoració de l'ítem a l'escola a tot Catalunya fa que aquest s'a propi a l'estadi en què l'escola ha fet un plantejament de conjunt de la qüestió.

El percentatge de la modalitat 3, juntament amb els de les modalitats 4 i 5, fan pensar en un grau elevat de consciència del problema que dona lloc a una acció de conjunt més o menys reeixida.

No hi ha dubte que s'estableix un cert paral·lelisme entre la valoració d'aquest ítem i l'obtinguda per l'ítem 6, Aprenentatge i situació concreta dels alumnes (2,85). Hom diria que en el conjunt de l'escola de Catalunya l'atenció a la diferent situació dels alumnes, i l'avaluació que se'n fa, es mouen en nivells paral·lels d'actuació per part dels mestres.

Pel que fa a l'escola privada, el 3,27 % fa pensar en el predomini d'una acció de conjunt del centre portada a terme amb poc rigor, i sense una coherència global, que coexisteix amb uns nivells de tractament del tema més aconseguits i fins i tot plantejats amb rigor i revisions periòdiques sota l'òptica de la innovació.

També hi ha una proximitat entre la puntuació d'aquest ítem i la de l'ítem 6 (3,25 %).

Dins del conjunt de l'escola privada, les puntuacions d'ambdós ítems se situen en un nivell mitjà.

ITEM 10. DEFINICIÓ, ADEQUACIÓ I ACCEPTACIÓ DELS OBJECTIUS

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
4,9	13,5	29,2	42	9,7	0,7

Amb aquest ítem es pretén fer una avaluació de tres dimensions en relació als objectius del projecte.

Es tracta de veure si els objectius estan prou concretats, i fins a quin punt, si es consideren congruents amb la realitat de l'escola i de l'entorn, i quin és el grau d'acceptació per part dels mestres.

Es considera que aquestes dimensions dels objectius tenen una forta incidència en l'acció educativa que el centre exerceix sobre els nois.

El percentatge de la modalitat 4 (el 42 %) estableix que els objectius comuns estan redactats de forma explícita i entenedora, i que el grau d'acceptació majoritari dels mestres fa que hi hagi un esforç per a realitzar-los. Periòdicament es controla si els objectius són adequats.

Sumant els percentatges de les modalitats 4 i 5 trobem que la meitat dels individus de la mostra considera que als seus centres hi ha una bona correlació entre el que està establert i el que es porta a la pràctica, i que fins i tot, en bona part d'aquests centres, es cerquen noves formes de definir i adequar els objectius, a par-

tir de la realitat sòcio-econòmica i del progrés científicopedagògic.

Prop d'una tercera part, (29,2 % dels individus, modalitat 3), considera que a les seves escoles els objectius es veuen força adequats, encara que sigui d'una forma intuïtiva, i pensen que un control permetria de convertir-los en més eficaços.

Només un 18,4 % dels individus de la mostra (modalitat 1 i 2) afirma que no hi ha cap plantejament a nivell de centre, i que la concreció dels objectius es realitza a partir dels mestres o de l'acord entre grups d'ells.

2. Comparació entre escola de Catalunya i escola privada (Vid. figura 1.10.)

La comparació permet diverses consideracions:

- . El percentatge de la modalitat 3, (29,2 %), és idèntic al de l'escola privada.
- . Les modalitats 2 i 4 són molt properes a la modalitat 3; en total sumen el 80,6 % de la mostra. Hi ha, per tant, una distribució homogènia entre les tres modalitats.

Considerant els percentatges de les modalitats 3, 4 i 5 (6,2 %), podem afirmar que hi ha un 60 per cent de la mostra que considera que existeix un plantejament del tema a nivell de centre, amb una desigual realització a la pràctica.

No hi ha dubte que això contrasta amb el cinquanta per cent de

la mostra de l'escola privada, que es situa en les modalitats 4 i 5, on el predomini del Projecte no deixa lloc a dubtes.

La diferència entre els percentatges de les modalitats 1 (7,5 %) sembla abonar els comentaris anteriors.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 10	2,88	3,38
	1,24	1,00

La puntuació d'aquest ítem és molt pròxima a la situació d'un centre en el qual ja hi ha un projecte educatiu de signe global, encara que portat a terme amb poc rigor i sense massa control.

Si ens fixem en els percentatges de respostes, força homogènies entre les modalitats 2, 3 i 4, hem de concloure que la situació descrita és la majoritària, si bé hi ha una part considerable de l'escola de Catalunya (un 25,1 %) que encara està en l'estadi on la situació no passa de ser un acord entre grups de mestres.

L'ítem ocupa el tercer lloc, com veurem, d'entre tots els ítems de l'escola de Catalunya; és, per tant, dels que reben major puntuació.

El 3,38 de l'escola privada indica que la majoria dels individus considera que hi ha una consciència alta en ordre a assolir una definició, adequació i acceptació dels objectius plasmades en una acció conjunta. Donades les característiques al·ludides de l'escola

ITEM 10

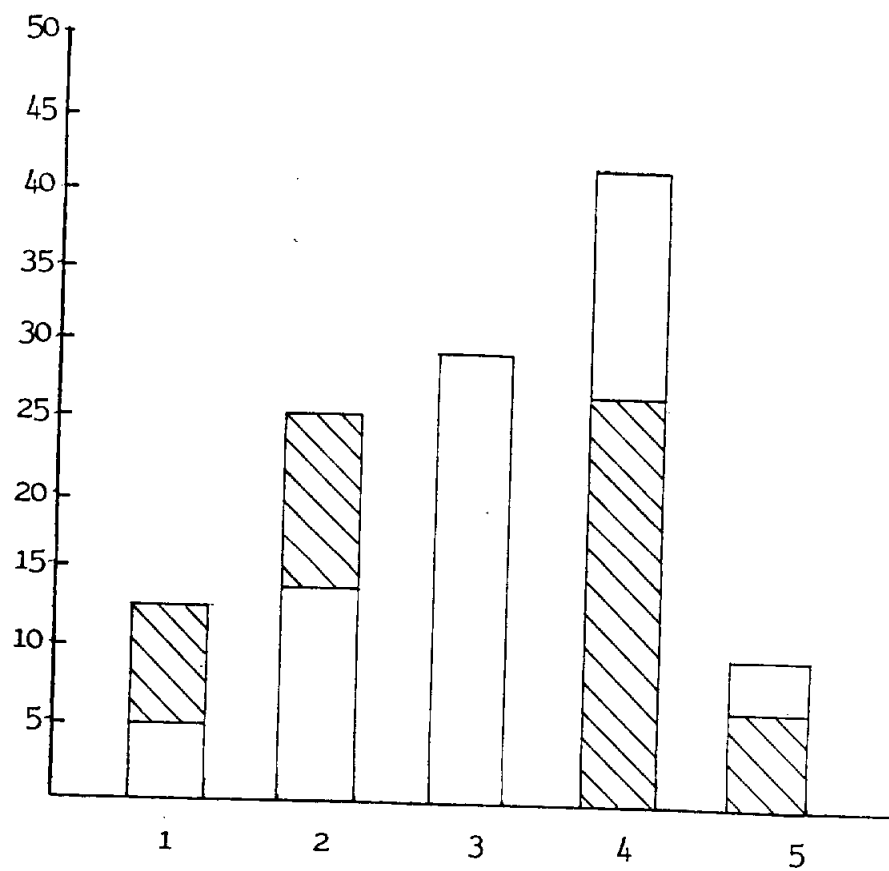

Figura 1.10

 Total Privada

privada, sembla que hi ha una certa coherència entre ells i la valoració d'aquest ítem.

El baix nivell de respostes de les modalitats 1 i 2 reforcen la interpretació que hem fet de la puntuació de l'ítem.

ITEM 11. PARTICIPACIÓ EN L'ELABORACIÓ I REVISIÓ DEL PROJECTE

1. Percentatges de respostes per modalitat, a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
9,8	9,2	30,7	40,2	8,9	1,2

L'ítem planteja la necessitat de la participació i pregunta pel grau en el qual aquesta es dóna quant a l'elaboració i revisió del Projecte Educatiu.

Un 40,2 % dels individus de la mostra considera que al seu centre es creu important la contribució dels diferents estaments de la institució educativa a l'elaboració i revisió del Projecte educatiu i que hi ha establerts uns canals i unes competències. Aquest percentatge és superior a la mitjana de l'escola privada en gairebé un 4 %.

Sumat aquest percentatge al 8,9 % d'individus de la mostra que situa el seu centre en la modalitat 5, podem considerar que en l'aspecte tractat gairebé el 50 % de la mostra creu que hi ha un grau de participació molt aconseguit.

La modalitat 3 aplega un 30,7 de la mostra. Una mica menys de la tercera part, per tant, considera que hi ha la pràctica d'intercanviar informacions i acordar criteris d'actuació entre els diferents estaments, d'acord amb l'orientació general del centre, sense que hi hagi una formalització massa definida dels canals ni de les competències.

Les modalitats 1 i 2 es mouen en uns percentatges semblants (9,8 i 9,2, respectivament).

Quasi el 20 % d'individus de la mostra considera, per tant, que al seu centre no hi ha uns criteris generals respecte de la qüestió.

El percentatge de la mostra que no contesta (1,2 %) és dels més alts del Projecte Educatiu.

2. Comparació de l'escola de Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.11).

La modalitat 3, amb un 30,3 %, és pràcticament idèntica entre ambdues escoles. D'altra banda, tenen uns percentatges semblants a la modalitat 3 de l'ítem anterior (Definició, adequació i acceptació dels objectius).

A la modalitat 4, el percentatge (26,4 %) és molt inferior al corresponent de l'escola privada.

De la comparació de percentatges entre les modalitats 1 i 2, se'n desprèn que hi ha una major concentració en la modalitat 1, cosa que també es dona a l'escola privada.

El percentatge de la mostra que no respon (1,3 %) és dels més alts dins del Projecte Educatiu, i semblant amb el que hem detectat pel que fa a l'escola privada.

ITEM 11

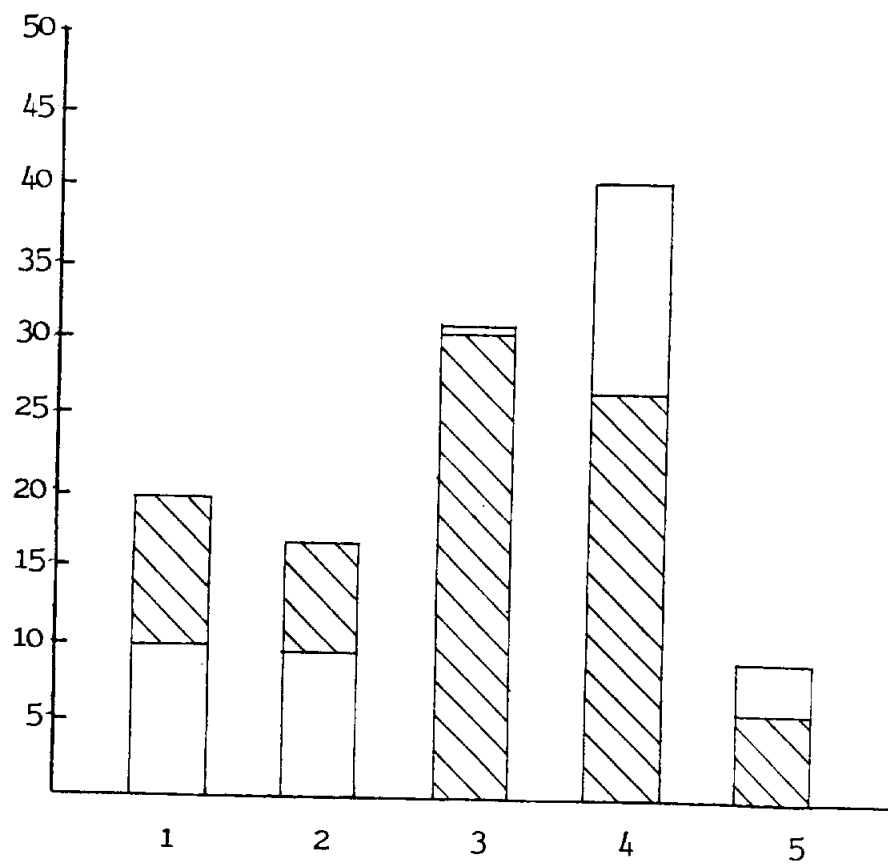

Figura 1.11

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 11	2,81	3,29
.	1,20	1,08

Els tres darrers ítems del Projecte Educatiu, 10, 11 i 12, parlen de l'actitud, del coneixement i contribució dels mestres en el Projecte Educatiu.

L'11 introdueix la temàtica de la participació en l'elaboració i la revisió del Projecte, i es refereix a tots els estaments implicats, en tant que comunitat educativa.

Pel total de l'escola a Catalunya, aquest ítem rep una puntuació inferior als altres dos esmentats, que d'altra banda es troben entre els tres més valorats.

La distribució de respostes evidencia que el 2,81 és el resultat d'una distribució força homogènia entre el total de les modalitats 1 i 2 (acció a nivell individual o de grups de mestres), la modalitat 3 (intercanvi d'informacions, sense canals ni competències establerts) i el total de les 4 i 5 (situació definida, amb control i revisions periòdiques per millorar), que oscil·len entre el 30 i el 36 per cent.

La puntuació 3,29 situa l'escola privada en l'estadi on es dona la participació dels diferents estaments, si bé en conjunt es pot considerar que hi ha consciència de la necessitat de millorar la forma de l'intercanvi i els canals per a fer-ho. Per gairebé el 50 % dels individus de la mostra, a la seva escola els nivells assolits semblen força satisfactoris.

ITEM 12. VALORS QUE ORIENTEN EL PROJECTE

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
5,3	8,1	24,4	39,9	21,1	1,2

Dins dels ítems que formulen d'una manera directa qüestions sobre el Projecte Educatiu en conjunt (10, 11 i 12), aquest pregunta per la consciència dels valors que l'informen. També es pregunta per l'abast d'aquests valors pel que fa a una educació integral dels nois.

La suma dels percentatges de les modalitats 4 i 5 és 61 %. Per tant, és molt elevat el grup d'individus de la mostra que considera que al seu centre la consciència i la formulació dels valors es mou en un grau d'explicitació teòrico-pràctic molt aconseguit, i que aquest és compatible amb les diferents opcions individuals. Consideren també que hi ha una preocupació activa per l'adquisició dels valors per part dels nois.

D'aquest 61 %, un percentatge molt elevat, el 21,1 % (superior a la mitjana de l'escola privada en un 10,3, i el més alt de la modalitat en el Projecte Educatiu), considera que al seu centre es cerca millorar l'orientació per tal d'afavorir la capacitat dels nois per valorar la realitat i esdevenir capaços d'actuar en un context d'opcions diverses.

A la modalitat 3 hi ha un 24,4 % d'individus de la mostra: percentatge inferior a la mitjana de l'escola privada per aquesta modalitat.

A la modalitat 2 hi ha un 8,1 % dels individus de la mostra. Es dins d'aquesta modalitat el percentatge més baix de tot el Projecte Educatiu. Això fa que a l'escola privada només un 13,4 % (suma de les modalitats 1 i 2) consideri que hi ha una actuació no coordinada a través d'un projecte, sinó fruit dels diferents mestres o de grups d'ells.

2. Comparació de l'escola a Catalunya amb la privada (Vid figura 1.12)

La modalitat 3, amb un 27,2 %, no se separa del percentatge de l'escola privada per la mateixa modalitat.

A la modalitat 4, el 24,5 % s'allunya molt del que ja hem comentat a l'escola privada.

A la modalitat 5, tot i ser força més baixa que la corresponent a la privada, és la més alta d'aquesta modalitat a l'escola de Catalunya. Un 13,5 % dels individus considera que al seu centre es cerquen millores per capacitar els nois per l'acció en un context divers.

Enfront del 13,4 %, suma dels percentatges de les modalitats 1 i 2 a l'escola privada, ací trobem (33,6), una tercera part de la mostra. És important subratllar que el percentatge de la modalitat 1 (18,2 %) és dels més alts d'aquesta modalitat i el de la modalitat 2, el més baix.

El percentatge d'individus que no responen (1,2 %) és idèntic al de l'escola privada, i pràcticament el mateix que a l'ítem 11.

ITEM 12

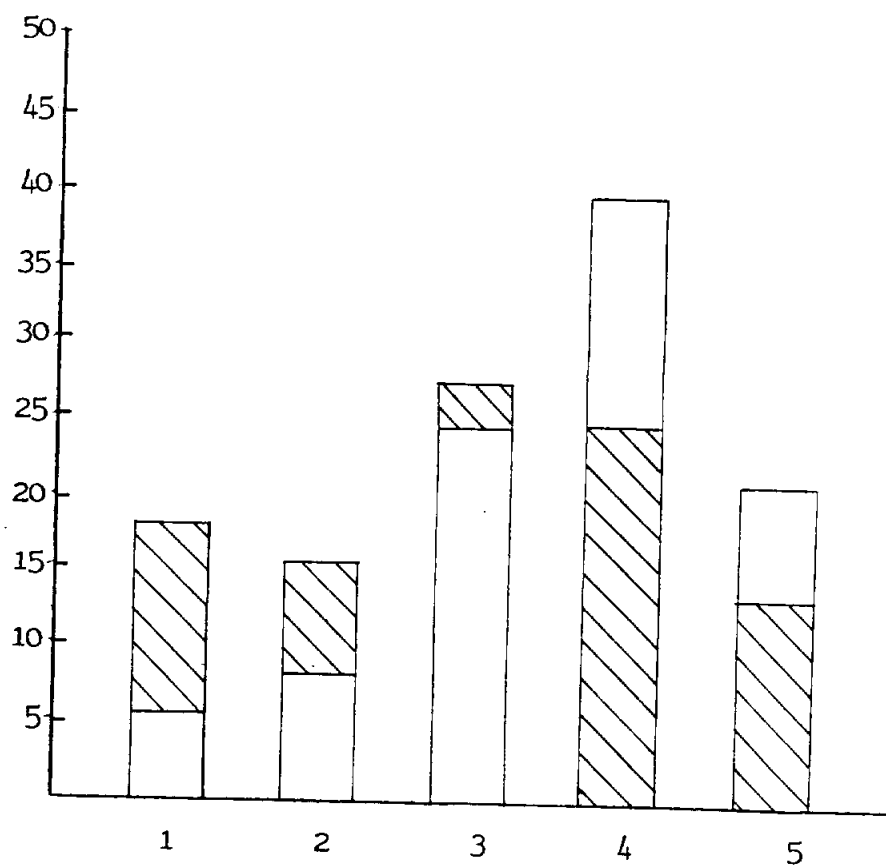

Figura 1.12

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 12	2,99	3,64
	1,30	1,07

Estem davant de l'ítem que té la valoració més alta.

El 2,99 situa pràcticament el conjunt de l'escola a Catalunya en l'estadi on hi ha una certa valoració de la persona i la societat, encara que el grau d'inconcreció no aporta prou criteris sobre les qüestions considerades fonamentals, i la pràctica no és prou conjunta.

Hi ha evidentment diversitat quant a l'estadi on es troben els diferents centres, però s'ha accentuat el pes dels que consideren l'orientació del projecte a partir dels alumnes i de la dinàmica social.

A l'escola privada, l'ítem 12 és, dins del Projecte Educatiu, el que s'apropa més a la modalitat 4; bastant més que els ítems que el segueixen.

Ja hem subratllat com la suma de percentatges de respostes de les modalitats 4 i 5 arriba al 61 %, la qual cosa indica una consciència operativa del camp dels valors en una part important dels centres d'aquest tipus d'escola.

L'acció individual o de petits grups de mestres (modalitat 1 i 2) resta reduïda a un 13,4 %.

Es pot afirmar, per tant, que el 3,64 es tradueix en un grau alt

de consciència dels valors, amb un bon nivell d'actuació de cara a l'acció conjunta de centre.

ITEM 13. FUNCIONS I ÒRGANS DE GESTIÓ

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
8,4	10,5	24,5	45,2	9,5	1,9

El 45,2 % dels mestres de la mostra -un dels percentatges més alts d'aquesta modalitat- considera que els òrgans de gestió dels seus centres estan prou definits i articulats entre ells de cara a un funcionament àgil i eficaç per cobrir totes les funcions. Consideren també que, de manera general, el funcionament d'aquests òrgans és adient, i que són objecte d'atenció i revisió.

Ultra l'anterior, prop d'un deu per cent (9,5 %) creu que en els seus centres, a partir del Projecte i de l'Estructura, i del grau de satisfacció dels individus, els òrgans de gestió es revisen per introduir canvis, prenent en consideració l'opinió de les parts implicades i noves informacions sobre el tema.

Pràcticament una quarta part de la mostra (24,5), tot i admetre que els òrgans de gestió estan definits, quant al nombre i funcions, consideren que a la pràctica estan mal articulats i es produeixen interferències entre ells. Malgrat això, constaten que només es revisa la situació en moments límit, i per adequar-se a la situació present.

Un deu per cent dels individus s'inclina per la modalitat 2. La concreció i clarificació de cara a l'acció dels òrgans de gestió

és una necessitat sentida per sectors del professorat. Aconsegueixen resultats i això es nota en un increment de l'eficàcia, en el sector considerat.

Els qui afirmen que l'acció dels òrgans de gestió és pràcticament inexistent, fins a tal punt que cadascú es veu obligat a resoldre a la seva manera les situacions en què es troba, representen un 8,4 % dels individus de la mostra.

A partir dels resultats de l'ítem, es pot afirmar que en conjunt es veu a l'escola privada una definició del nombre i funcions dels òrgans de gestió (modalitats 3, 4, 5, prop del 80 %), si bé més d'una tercera part d'aquest total constata un funcionament poc coherent a la pràctica.

El percentatge 1,9 % d'individus que no contesten és, malgrat tot, dels alts, tant dins d'Estructura i funcionament, com del qüestionari en conjunt.

2. Comparació de l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.13)

La comparació mostra una certa homogeneïtat de proporcions, dins d'un lleuger decrement dels percentatges de les modalitats 4, 5, i un increment de les 1, 2, pel que fa a les escoles de Catalunya.

El centre de gravetat continua essent a la modalitat 4.

La suma dels percentatges de les modalitats 1, 2 i 3 totalitza el 50,4 %, la meitat de la mostra. La qual cosa d'alguna forma permet

afirmar que es considera que quant a l'exercici dels òrgans de gestió, hi ha una eficàcia i coherència reduïdes.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 13	3,05	3,37
	1,15	1,07

En conjunt l'escola de Catalunya es troba en l'estadi 3, amb un grau de definició suficient dels òrgans de gestió i de les tasques que tenen encomanades. A la pràctica, però, es reconeix l'existència de manca de delimitació i acció conjuntada, de forma que hi ha interfèrències entre ells. Es podria dir que és més clara la seva identificació en el paper, que precisa i ajustada la seva acció.

Dins del conjunt de l'escola a Catalunya s'observa un sector important amb centres on els òrgans de gestió tenen una més satisfactòria actuació a la pràctica.

La puntuació 3,37 de l'escola privada manifesta que tot hi trobar-se en conjunt aquest tipus d'escola en la situació explicitada amb motiu de l'escola a Catalunya, hi ha una major coincidència entre l'establert quant a òrgans de gestió i l'actualització d'aquests a la pràctica.

Això és el que ens permet d'afirmar el valor dels percentatges de les modalitats 4 i 5, comparats amb els de les modalitats 1 i 2.

Dins dels centres on la definició dels òrgans de gestió resta esta-

ITEM 13

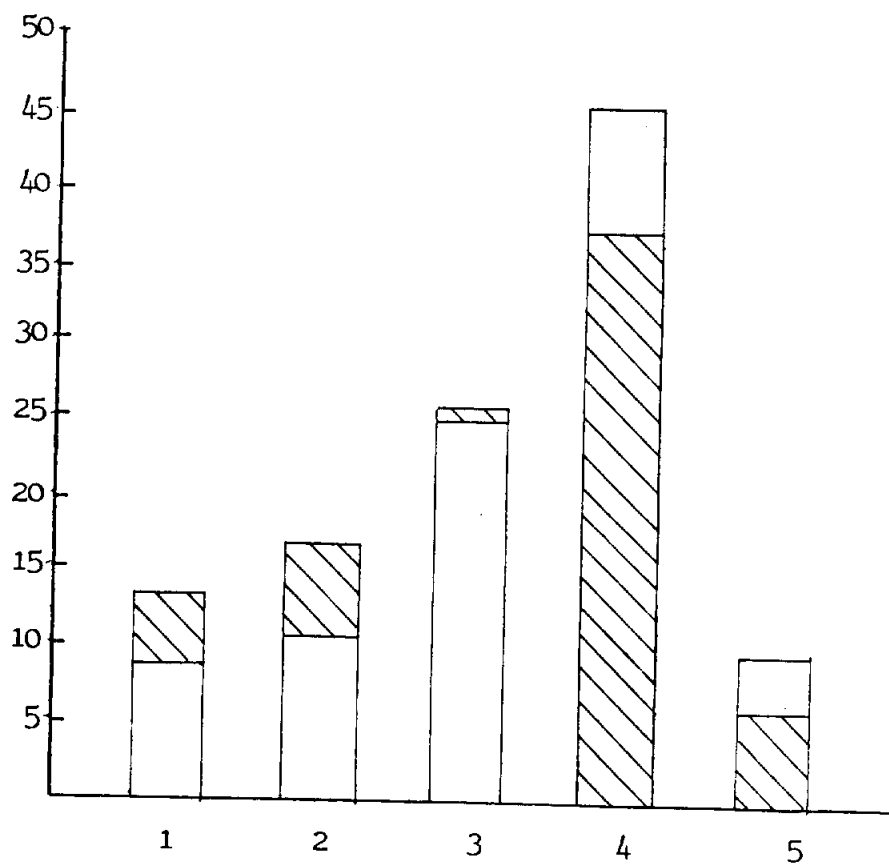

Figura 1.13

 Total Privada

blerta, els que tenen una actuació eficaç -amb el suport majoritari dels mestres i la pràctica habitual de la revisió- constitueixen un sector més ampli.

ITEM 14. PRESA DE DECISIONS

1. Percentatges de respostes per modalitat, a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
5,3	15,7	23,3	42,6	11,5	1,6

El funcionament de l'escola obliga a prendre decisions per tal d'aparar realitzant el propi Projecte. Qui pren les decisions, la forma com es prenen i l'oportunitat i grau d'acceptació que reben, ens expliciten la forma com s'acompleix la funció. Avaluar el grau d'adequació amb què aquella es realitza és el que es cerca en aquest ítem.

El 42,6 % dels individus de la mostra -percentatge alt dins de la modalitat 4- considera que al seu centre està clar per tothom l'entitat del centre de decisió, i que la seva actuació, àgil i eficaç, redueix tensions i aconsegueix acceptació i participació. Aquesta actuació, d'altra banda, es controla amb regularitat.

L'11,5 % d'individus de la modalitat 5, afirma que en el seu centre s'introdueixen innovacions a través de les revisions periòdiques, i tenint present l'experiència viscuda, l'anàlisi de la institució escolar i l'aprofundiment en les tècniques de presa de decisions.

El percentatge de la modalitat 3 (23,3 %) -el més baix d'aquesta modalitat i inferior a la mitjana- considera que malgrat la definició del nucli o nuclis de presa de decisió, a la pràctica manca

agilitat i participació, sense que habitualment se'n revisi el fun
cionament.

Cal subratllar l'evident paral·lelisme en la distribució d'aques-
tes tres modalitats entre aquest ítem i l'anterior. La puntuació
rebuda per l'ítem 13, d'una forma general sobre les funcions i òr-
gans de gestió, s'apropa molt a la de la presa de decisions ací
considerades, amb una major incidència a la modalitat 5.

Un 15,7 % dels individus considera que al seu centre hi ha intents
de clarificació de la presa de decisions que acaben no tenint con-
tinuïtat:

La situació de malestar, inèrcia o indiferència en relació a la
presa de decisions troben que es dona en els seus centres el 5,3 %
d'individus de la mostra.

2. Comparació de l'escola de Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.14)

El centre de gravetat de l'ítem està també en la modalitat 4, 31,8
per cent, però amb una diferència important (-10,8 %) en relació a
la privada.

La modalitat 3 té una puntuació semblant en ambdues escoles.

L'altra diferència important es constata en comparar la modalitat 2.

El percentatge 8,7 % d'individus de la modalitat 1 és superior al
de l'escola privada, però es manté per sota de la mitjana de la mo-
dalitat de l'escola a Catalunya.

La modalitat 5, amb 10,7 %, s'apropa molt a la corresponent de l'escola privada.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 14	3,12	3,39
	1,15	1,05

Aquest ítem i els dos següents consideren les tres funcions fonamentals, des del nostre punt de vista, que ha de realitzar la gestió de la institució: presa de decisions, coordinació i control-regulació de l'activitat de conjunt.

L'ítem 14 a l'escola de Catalunya és el més valorat dels tres esmentats.

Ens trobem, per tant, en una situació bastant semblant a la descrita per l'ítem anterior; hi ha una major clarificació quant a l'existència del nucli o nuclis de decisió, que eficàcia de la gestió.

A l'escola privada aquest ítem té una puntuació més alta també que els ítems 15 i 16, i pràcticament idèntica però a la de l'ítem 13. Tot i moure's en l'estadi 3, la puntuació 3,39 indica que hi ha una major coherència entre formalització i pràctica, un grau més alt d'agilitat i d'obertura a la participació, que en el conjunt de l'escola de Catalunya.

ITEM 14

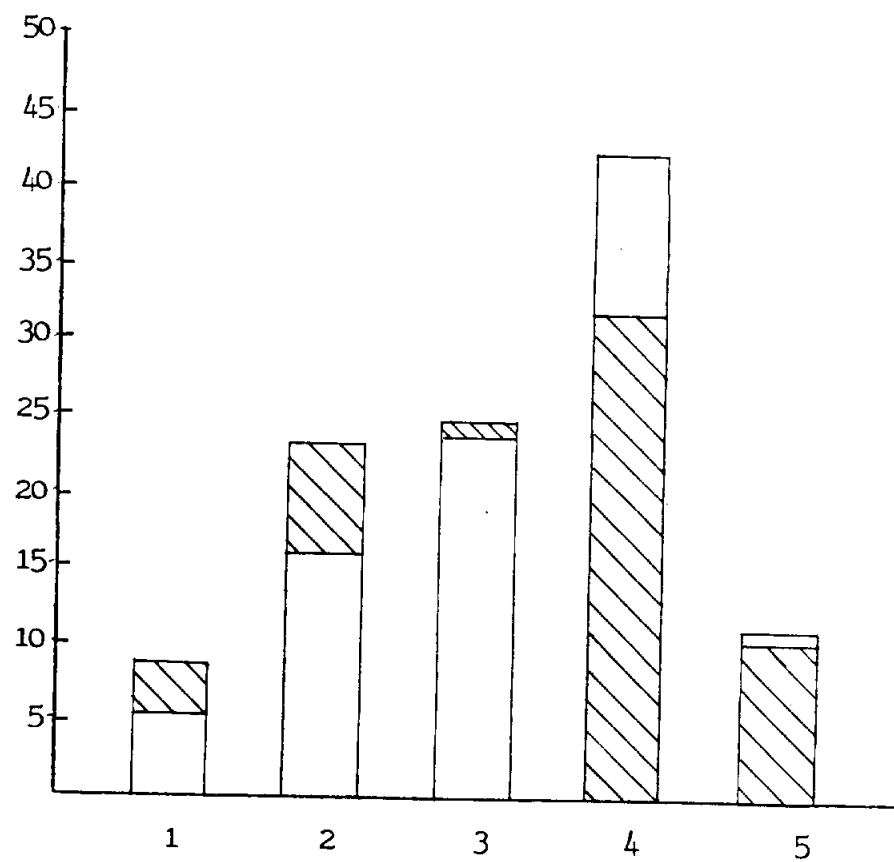

Figura 1.14

 Total Privada

ÍTEM 15. COORDINACIÓ

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
7,2	13	35,6	35,2	8,7	0,3

La funció de coordinació entre els diferents elements de l'escola és indispensable per aconseguir una acció comuna que converteixi en realitat el Projecte que es vol per a tota la institució.

Es pot afirmar, a la vista dels resultats, que els mestres consideren majoritàriament (70,8 %) que als seus centres hi ha acords de cara a la coordinació (modalitats 3 i 4). La xifra arriba al 79,8% si hi afegim els qui consideren el seu centre a la modalitat 5.

Ara bé, una part important, 35,6 %, considera que tot i haver-hi preocupació i esforç real, hi ha dispersió en zones importants en l'acció, que porta a pensar en la necessitat de reestructurar la coordinació. El centre de gravetat, per tant, es mou entre les modalitats 3 i 4.

Tal com hem fet a l'ítem anterior, pensem que és important fer ací una referència als percentatges de l'ítem 13.

En parlar de la presa de decisions (ítem 14.), hem subratllat el paral·lelisme en la distribució de les modalitats 3, 4 i 5 entre els dos ítems.

Aquest paral·lelisme s'ha modificat pel que fa a la coordinació

(ítem 15). El percentatge alt de la modalitat 4 s'ha convertit, en l'ítem que comentem, en un 35,2, semblant al percentatge de la modalitat 3 (35,6), que ha experimentat un fort increment, desplaçant el punt culminant des de la modalitat 4 cap a les modalitats 3 i 4.

Un 13 % d'individus de la mostra considera que al seu centre hi ha accions coordinades, però sense continuïtat a causa de la manca de temps, el canvi de persones, la poca institucionalització.

A la modalitat 1, hi ha un 7,2 per cent d'individus de la mostra, percentatge que és pràcticament el mateix de la mitjana per aquesta modalitat a l'escola privada.

Si establim el mateix paral·lelisme fet a l'ítem anterior, entre la modalitat 1 i la 5, veiem que els percentatges s'apropen molt.

2. Comparació de l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.15)

El percentatge més alt (33,3) correspon a la modalitat 3, i és semblant al de l'escola privada.

Mentre a l'escola privada la modalitat 4 es manté al mateix nivell que la 3, a l'escola de Catalunya, en passar a la modalitat 4 hi ha un descens de 10 unitats. Observem, però, fent el paral·lelisme amb l'ítem anterior, que el decrement és semblant al que ha experimentat la mateixa modalitat 4 a l'escola privada.

El 5,6 % de la modalitat 5 és també inferior al 8,7 de la privada.

Més d'una tercera part de la mostra (37,1 % d'individus) considera que als seus centres no es porta una labor coordinada, si bé prop d'un 25 % d'individus de la mostra considera que hi ha mestres que intenten de fer-ho en la seva tasca.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 15	2,84	3,25
	1,09	1,02

La puntuació per l'escola a Catalunya està per sota de l'estadi 3. L'intent de trobar formes de coordinació s'apropa molt a aconseguir un plantejament de centre que doni lloc a unes formes de coordinació a partir d'acords que són expressió del projecte.

Malgrat tot, la manca de continuïtat, la poca institucionalització, la dedicació escassa de temps o altres factors, no permeten una estabilitat en la coordinació. Dins d'aquesta situació general, hi pesen més les situacions que no arriben a un plantejament de centre, que les que aconseguixen una certa estabilitat en la coordinació, i fins i tot la introducció de canvis per a millorar-la.

A l'escola privada la puntuació de l'ítem 15 és també inferior a les puntuacions dels ítems 13 i 14, si bé es manté per sobre de l'estadi on la preocupació i l'esforç per aconseguir una acció coordinada és vigent, encara que amb una realització poc homogènia i controlada.

ITEM 15

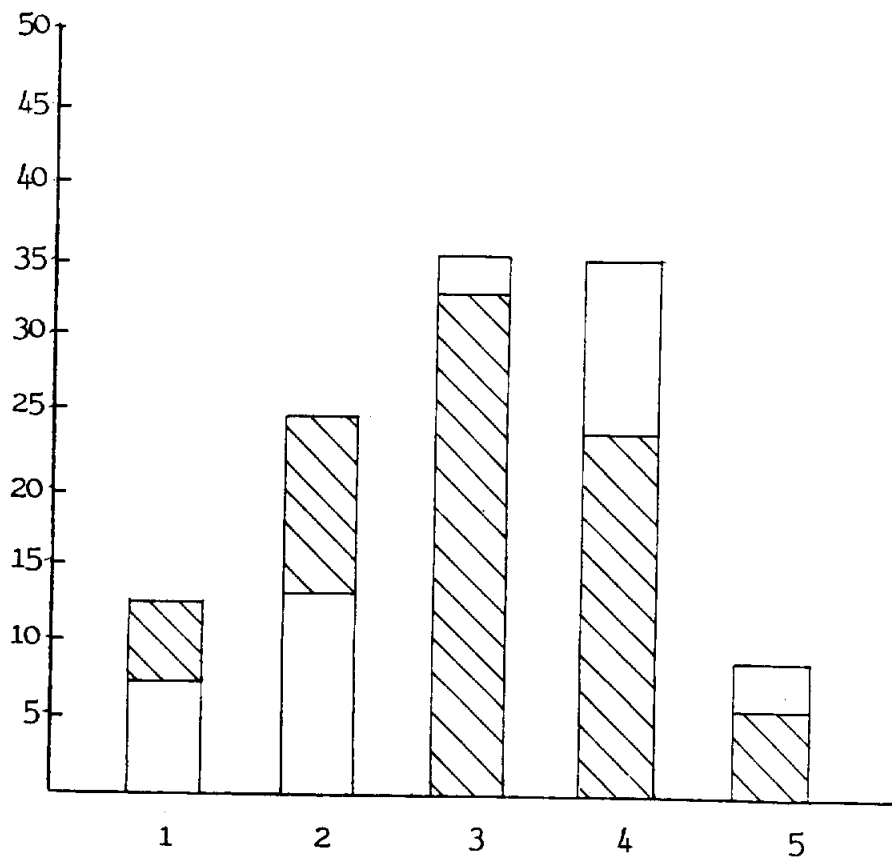

Figura 1.15

 Total Privada

Hi ha un nivell més reeixit quant a la presa de decisions que a la forma com es coordina i s'articula la tasca dels qui han de portar a terme el projecte, sumant esforços i aportacions individuals que tinguin una repercussió positiva en el funcionament del centre.

ITEM 16. CONTROL-REGULACIÓ DEL FUNCIONAMENT DEL CENTRE

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada.

1	2	3	4	5	NC
4,4	23,2	32,1	34,1	5,6	0,6

La funció de regulació i ajustament entre les actuacions de camps molt diversos que es produeixen a l'escola, és fonamental per tal d'aconseguir un equilibri dins de la institució escolar. L'objectiu del control és detectar els desajustaments pedagògics, econòmics o administratius, procedents dels diferents subjectes que intervenen, o de les instàncies internes que actuen, per tal de trobar vies positives de superació i solució.

Es tracta de controlar per tal de facilitar l'acció en un clima de contribució al conjunt.

El percentatge més alt de l'ítem, el trobem en la modalitat 4, amb un 34,1 % d'individus de la mostra. Més d'una tercera part de la mostra considera, per tant, que als seus centres es fan revisions sistemàtiques del funcionament quant a l'aspecte considerat. Aquestes es realitzen a partir de procediments que ajuden a objectivar i actuar amb rigor.

Gairebé, també, una tercera part de la mostra (32,1 %) considera que a la seva escola, tot i admetre que és important la revisió del funcionament, aquesta -per manca d'instruments adients i de rigor- no és prou aprofundida.

Un 23,3 % dels individus de la mostra, modalitat 2, afirma que en els seus centres es revisa algun aspecte de forma conjunta, amb motiu d'algun fet puntual que reclama l'atenció de l'escola sobre l'aspecte concret.

En parlar a l'ítem anterior (15. Coordinació) del paral·lelisme existent entre l'ítem 13 (Funcions i òrgans de gestió) i el 14 (Pressa de decisions), i de la desviació que es produïa, indicàvem com el punt culminant requeia en les modalitats 3 i 4.

Pel que fa a l'ítem 16, l'increment de la modalitat 2 (amb un 23,2 per cent) ens porta a constatar que els percentatges de les modalitats 2, 3 i 4 s'aproximen encara més, la qual cosa ens fa pensar que dins de les funcions i òrgans de gestió, l'avaluació del control-regulació se situa en un nivell inferior al de les altres funcions de gestió del centre.

D'altra banda, el percentatge de la modalitat 5 (5,6 %) és també el més baix dels ítems 13, 14 i 15 per la mateixa modalitat. Només un 5,6 % dels individus considera que al seu centre està consolidada la pràctica de fer una anàlisi sistemàtica per aprofundir l'orientació del Projecte i de l'Estructura.

Un 4,4 % dels individus de la mostra -molt inferior a la mitjana de la mateixa modalitat per l'escola privada- considera que al centre no es practica sistemàticament la revisió global i conjunta del seu funcionament, i que, en tot cas, ho fa cadascú a nivell d'opinions sobre el conjunt.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada
(Vid. figura 1.16)

La comparació permet de fer les següents consideracions:

- . El desplaçament cap a la modalitat 2 -el percentatge més alt de l'ítem- que hem detectat pel que fa a l'escola privada, es confirma pel que fa a l'escola a Catalunya.
- . El decrement en la modalitat 5 a l'escola privada es constata també en l'escola a Catalunya.
- . Es manté un cert paral·lelisme entre les modalitats 1.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 16	2,77	3,13
	1,00	0,98

D'entre els quatre ítems referits a la gestió, aquest és el que rep la puntuació més baixa, tant pel total de l'escola a Catalunya, com a l'escola privada.

La puntuació de 2,77 porta a considerar que hi ha una certa consciència de la importància de fer una revisió del funcionament global de l'escola de forma conjunta. Majoritàriament el nivell d'acció conjunta que s'aconsegueix és fruit de situacions reals de tipus incidental que provoquen l'interès o la necessitat de trobar

ITEM 16

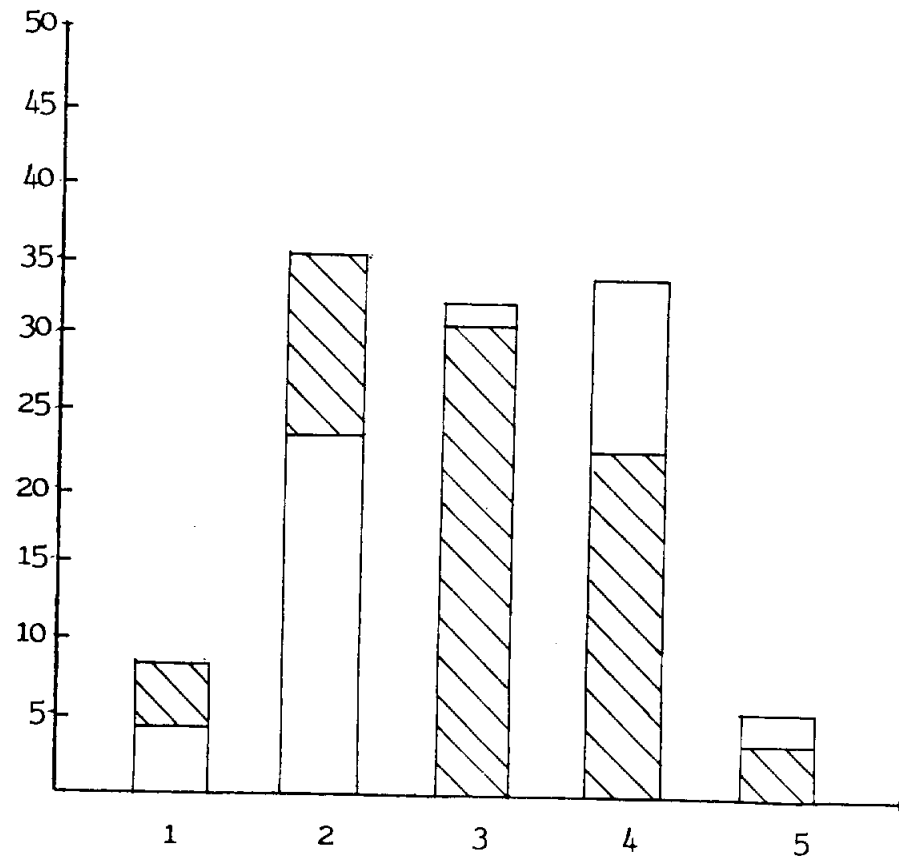

Figura 1.16

 Total Privada

sortides al fet observat. La regulació resultant pot tenir un abast més o menys ampli segons el tipus d'eventualitat considerada.

A l'escola privada la puntuació indica que hi ha intents de realitzar un control del funcionament del centre, però que aquests topen amb la dificultat, un cop a la pràctica, de no arribar a bon terme a causa dels procediments que s'utilitzen. Els resultats es consideren poc rigurosos i no sempre s'aprofiten convenientment.

Tenint en compte les puntuacions d'aquest ítem, hem de dir que consegüentment la regulació del funcionament del centre es mou majoritàriament en un nivell de tempteig que no acostuma a ser fruit d'un replantejament en profunditat.

Val a dir que la qüestió presenta una especial dificultat, no solament a la pràctica, sinó a nivell teòric, on els estudis sobre el centre es mouen més en la línia de situacions estàtiques, més que en l'anàlisi del dinamisme del funcionament.

ITEM 17. COMUNICACIÓ-INFORMACIÓ

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
8,8	12,6	24,3	47,5	6,1	0,7

L'existència d'una comunicació-informació eficaç en el centre educatiu permet de portar a terme una acció comuna i evita un bon nombre de vacil·lacions, desajustaments i tensions en la marxa de la institució escolar.

En la descripció del QUAFE 80 es considerava aquesta funció com molt propera al funcionament i eficàcia dels òrgans de gestió de l'escola.

Un 47,5 % dels individus de la mostra, modalitat 4, considera que al seu centre, a part de veure la importància del fet, hi ha canals definits i concretats i que es fan les comprovacions necessàries per tal d'evitar la distorsió de la comunicació i aconseguir que tothom estigui degudament informat.

Aquest percentatge és el més alt d'aquesta modalitat per l'escola privada.

Considerant conjuntament la modalitat 4 i la 5 (el 53,6 % dels individus), podem afirmar que a l'escola privada més del 50 % dels individus de la mostra considera que el funcionament del seu centre compta amb un alt nivell d'informació i comunicació.

El 24,3 % d'individus, la modalitat 3, considera que al seu centre hi ha un plantejament de la comunicació, però que no arriba a reeixir a la pràctica.

Considerant en conjunt les tres modalitats anteriors, constatem que més de les tres quartes parts dels individus de la mostra consideren que als seus centres hi ha un plantejament en la línia del Projecte d'escola, en relació a la comunicació-informació.

Aquests resultats apropen l'ítem a la distribució considerada en els ítems 13 i 14. La qual cosa ens porta a pensar en una major coherència d'aquest ítem amb els esmentats (13 i 14) enfront d'una valoració menys positiva dels ítems 15 (Coordinació) i 16 (Controll Regulació). Pensem que es pot afirmar que, dins de les Funcions i òrgans de Gestió (ítem 13), els ítems 15 i 16 reben una puntuació inferior. Això voldria dir que a l'escola privada, la Coordinació i el Control-regulació no estan tant reeixits com la Presa de decisions i la Comunicació-informació.

La modalitat 5, amb un 6,1 % d'individus, inferior a la mitjana de la mateixa modalitat de l'escola privada, i inferior també a la de l'escola a Catalunya, indica que és petit el percentatge d'individus de la mostra que considera que al seu centre es porta a terme una revisió de cara a la introducció de millores en aquest sector.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.17)

Tant per l'escola privada com per la de Catalunya, el percentatge més alt el trobem a la modalitat 4.

Pel que fa a la modalitat 3, hi ha una coincidència de percentatges. Les diferències entre els dos tipus d'escola a les modalitats 1 i 2 es mouen en una quantitat semblant.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 17	2,97	3,29
	1,14	1,06

Es pot dir que al conjunt de les escoles de Catalunya la comunicació i la circulació d'informació en el marc del centre es considera convenient. Això ha portat a establir uns canals, el funcionament dels quals, malgrat tot, no asseguren l'intercanvi que es cerca. La manca adequada de concreció els fa menys eficaços del que podrien ser.

La situació pel que fa a l'escola privada es pot dir que es mou en uns paràmetres generals semblants als descrits per l'escola a Catalunya, si bé la puntuació 3,29 subratlla també, com hem dit altres vegades, que s'arriba a un funcionament més aconseguit, paral·lel a l'assenyalat a altres ítems.

En referir-nos a aquests ítems, en la descripció del QUAPE 80, subratllàvem la relació que hi havia amb les funcions de gestió analitzades als ítems anteriors. També en la definició s'insisteix en la importància de la comunicació i la circulació d'informació en ordre a portar a terme una tasca comuna. Voldríem insistir ara en com la coordinació i el control-regulació del funcionament te-

ITEM 17

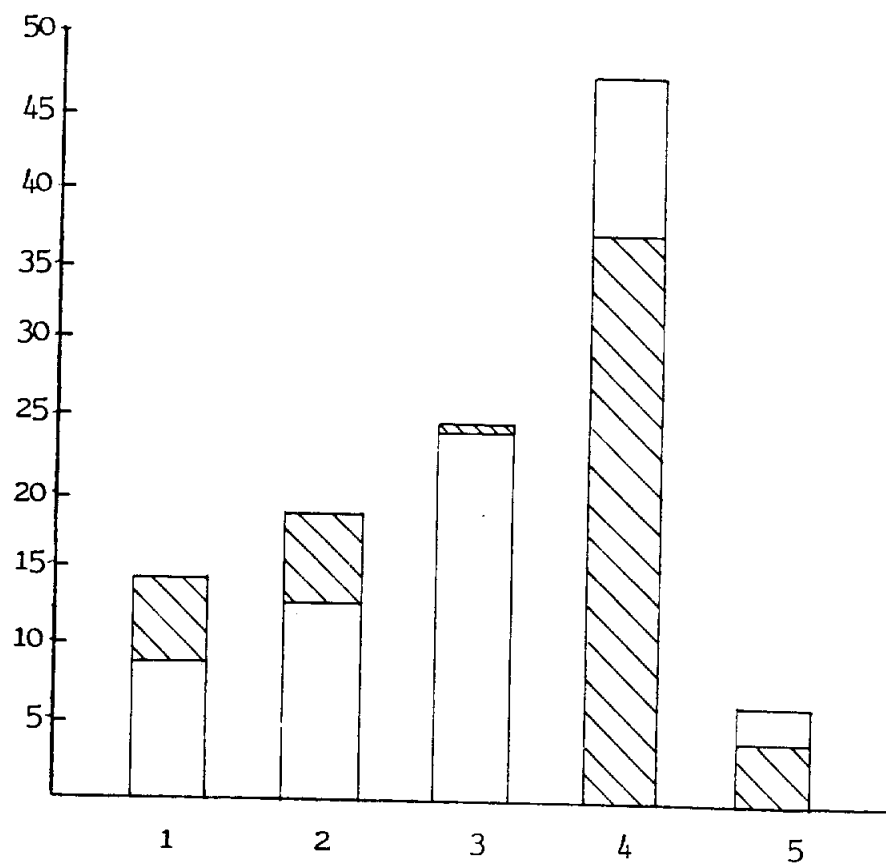

Figura 1.17

 Total Privada

nen a veure amb el contingut de l'ítem considerat. Pensem que mentre la presa de decisions rep una puntuació més alta que la comunicació-informació, els ítems 15 i 16 la tenen més baixa.

ITEM 18. CONDICIONS PERSONALS I RELACIÓ AMB ELS ALUMNES

1. Percentatges de respostes segons modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
0,6	8,6	36,2	35,9	18,3	0,4

L'ítem pregunta per la forma com les condicions o qualitats personals dels professors (equilibri, flexibilitat, comprensió, exigència i responsabilitat) incideixen en la qualitat de l'educació que s'imparteix al centre.

Si bé el percentatge més alt de l'ítem (36,2) se situa a la modalitat 3, cal tenir en compte per a fer una valoració adequada els percentatges de les altres modalitats, especialment les 5, 1 i 2.

La modalitat 4, amb un 35,9 % dels individus, és pràcticament idèntica a la mitjana per aquesta modalitat a l'escola privada.

La modalitat 5, (18,3 % de la mostra), té el percentatge més alt -juntament amb l'ítem 26 (Ambient de treball)- dins d'aquesta modalitat a l'escola privada. És molt alt, per tant, el conjunt de mestres que creu que al seu centre es considera important d'aconseguir l'equilibri entre l'exigència i l'intercanvi personal, facilitant a les persones de l'escola la possibilitat d'analitzar la seva actitud a partir de la revisió.

Pel que fa a la modalitat 2, un 8,6 % d'individus de la mostra, inferior en un 5,2 a la mitjana de l'escola privada per la mateixa

modalitat- considera que hi ha alguns mestres al seu centre que no veuen incompatible el seu paper d'adults amb autoritat, amb una actitud oberta de comunicació.

La modalitat 1 aplega un 0,6 % dels individus de la mostra (els professors tenen una actitud distant envers els alumnes, pensant que això és important per mantenir l'ordre i treure profit del seu ensenyament). Es tracta del percentatge més baix dins de la modalitat, per sota en un 6,9 de la mitjana de la modalitat a l'escola privada.

Els percentatges de les modalitats 1, 2 i 5 resulten, per tant, fortament diferents dels que habitualment es donen en aquestes modalitats. Cal veure si el plantejament de l'ítem incidia primordialment sobre aspectes que cada mestre podia valorar com expressió de la seva contribució al conjunt de l'actuació del centre.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.18)

La modalitat 3 és superior a la corresponent de l'escola privada.

Si bé la modalitat 4 (amb un 23,8 %) s'allunya de l'escola privada, és evident que la modalitat 5, amb un 12,6 % dels individus, és la més alta d'aquesta modalitat a l'escola de tot Catalunya, i s'apropa al percentatge també alt de l'escola privada.

La modalitat 2, amb 17,1 % dels individus, es manté dins dels habituals de l'escola de Catalunya per aquesta modalitat. Mentre que la modalitat 1, amb un 2,3 % és la més baixa d'aquesta modalitat dins del conjunt de l'escola de Catalunya.

ITEM 18

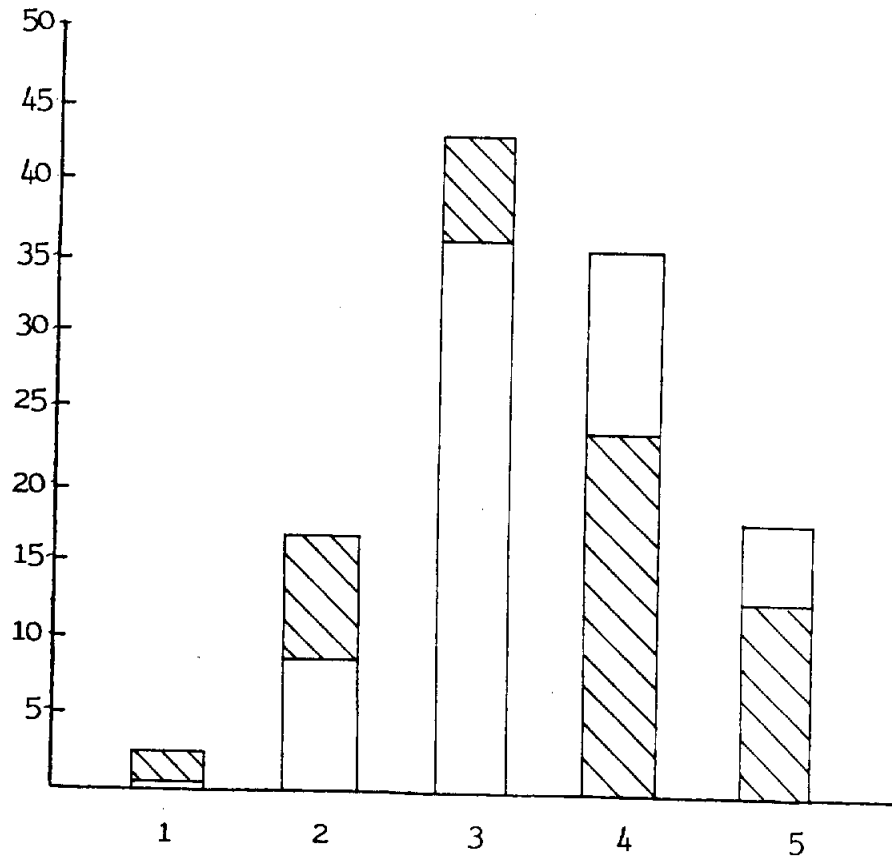

Figura 1.18

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 18	3,27	3,63
	0,97	0,90

La situació de l'escola de Catalunya pel que fa a l'articulació en tre les condicions personals dels professors i la relació establerta amb els alumnes, es pot considerar ben definida en el sentit que els professors consideren compatible el rigor i l'exigència en el treball amb la comprensió i la flexibilitat. Quant a la pràctica, aquesta no és prou reeixida, en funció de les dificultats per sonals en les quals hom es pugui trobar.

Malgrat això, el 3,27 indica ja un encaminament cap a una situació on es pretén establir una major concreció de conjunt, on l'exigència i la flexibilitat formen part habitual de l'acció sobre els alumnes.

Aquest ítem és el que ha rebut una puntuació més alta dins de l'Estructura i Funcionament.

A l'escola privada també aquest ítem rep la puntuació més alta. El decantament del 3,63 cap a l'estadi quatre és ja molt considerable i supera el punt mig entre els dos estadis. Es pot dir, doncs, que la realització pràctica s'acosta més cap a una implantació generalitzada en el centre, i que la revisió d'actituds i comportaments i la recerca de millors procediments es dona a l'escola privada.

Es significatiu, respecte de les afirmacions anteriors, el percentatge de la modalitat 1, que amb un 0,6 % d'individus ens indica-

ria que l'actitud distant en la relació és pràcticament inexistent a l'escola privada.

ITEM 19. ADEQUACIÓ DE LES CONDICIONS PROFESSIONALS A LES
NECESSITATS DE L'ESCOLA

1. Percentatges de respostes segons modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
12,2	8	31,8	35,9	10	2,1

En tota organització l'assignació de tasques és fonamental per aconseguir la realització dels objectius proposats. L'escola té unes necessitats, quant a matèries, responsabilitats i càrrecs, i cal que l'atenció envers elles sigui feta per les persones més idònies per a cada tasca.

La situació concreta de l'escola ha de servir de criteri per la determinació de quina ha de ser la persona que ocupi la responsabilitat en aquell moment concret.

El 35,9 % de la modalitat 4 marca el punt més alt entre les diferents modalitats de l'ítem. Més d'una tercera part dels individus de la mostra, per tant, considera que al seu centre el criteri per assignar responsabilitats personals és la necessitat de l'escola, i que, d'altra banda, a través de la tasca que realitza, cadascú pot desenvolupar les seves qualitats personals i professionals. La revisió de responsabilitats es fa sota el criteri de l'adequació.

Un 31,8 % dels individus, proper a l'anterior, considera que hi ha una bona disposició al centre de cara a que el repartiment de responsabilitats es faci d'acord amb les necessitats del moment situa

cional i les aptituds i condicions de les persones, encara que considera que els resultats no són prou satisfactoris.

Un 10 % dels individus de la mostra, modalitat 5, creu que al seu centre es cerca la forma de potenciar les aptituds i qualitats personals i professionals dels qui hi treballen. Considera que a través de la revisió s'introdueixen modificacions per tenir cura de les aspiracions personals i professionals.

Un 20,2 % de la mostra considera que no hi ha al centre criteris comunament acceptats de cara a la qüestió.

Un percentatge força elevat d'individus (12,2 %), modalitat 1, considera que l'assignació de càrrecs i responsabilitats es fa segons criteris d'antiguitat o poc explícits, no elaborats en comú, i que no es revisen. Es tracta d'un percentatge superior a la mitjana de la modalitat a l'escola privada.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.19)

El paral·lelisme existent entre les modalitats es pot considerar semblant al que s'ha donat fins ara dins de l'Estructura i Funcionament del Centre Educatiu.

La modalitat 3, propera a la de l'escola privada, es mou dins de les mitjanes pròpies de l'escola a Catalunya.

La modalitat 2 (15,3 %) i la 4 (24,8 %) mantenen unes diferències semblants en relació a l'escola privada, però de signe contrari.

El 21,2 % de la modalitat 1, és el més alt d'aquesta modalitat, i superior a la mitjana de l'escola de Catalunya.

Les dues terceres parts dels individus de la mostra, pel que fa a l'escola de Catalunya (modalitats 1, 2 i 3) consideren que l'adequació cercada presenta problemes en l'ordre pràctic i quant als criteris utilitzats.

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 19	2,80	3,25
	1,23	1,14

La puntuació 2,80 de l'escola a Catalunya indica un apropament important a la situació en la qual hi ha un acord majoritari per obtenir una adequació entre condicions personals i necessitats de l'escola.

En fer la ponderació del conjunt, cal tenir present el percentatge de la modalitat 1 -que aplega un 21,2% dels individus, una cinquena part de les respostes-, que indica que hi ha un ampli sector on l'assignació de cursos i responsabilitats no rep un tractament adequat.

No hem d'oblidar que el sistema de provisió de places entre l'escola estatal i la privada presenta diferències importants, que poden desequilibrar el conjunt.

ITEM 19

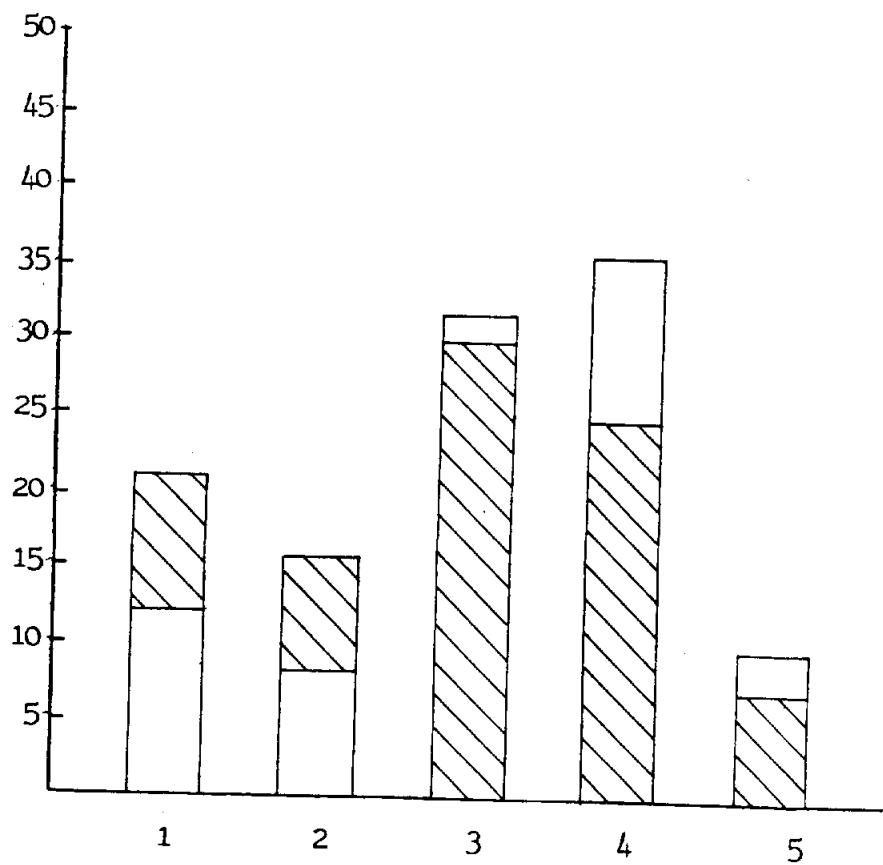

Figura 1.19

 Total Privada

La puntuació 3,25 situa l'escola privada en l'estadi on els professors són majoritàriament favorables a una assignació d'acord amb les aptituds de les persones, i a les necessitats derivades del moment situacional. Si bé els resultats no són prou satisfactoris, el conjunt tendeix a acostar-se a l'estadi següent.

En el nivell de conjunt, hi pesa molt el percentatge de la modalitat 1, del 12,2 que posa de manifest l'existència de centres on fallen els criteris i la intenció de fer una assignació més coherent.

ÍTEM 20. RELACIÓ AMB LES FAMÍLIES

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
11,8	12	28,6	37,8	9,5	0,3

La tasca educativa sobre el noi portada a terme per l'escola ha d'anar coordinada amb l'acció exercida pels pares. L'ítem pretén que s'avaluï el contacte pares-escola, l'amplitud de la temàtica tractada, els intercanvis i el grau d'estructuració, que permet la participació dels pares.

El 37,8 % dels individus, modalitat 4, és el percentatge més alt de l'ítem. Més de la tercera part dels individus de la mostra considera que al seu centre la relació pares-escola està assumida per les dues parts; es disposa d'un temps, d'una estructuració i del suficient control.

Un 9,5 % dels individus, modalitat 5, assegura que la preocupació pel tema porta al seu centre a cercar noves formes de relació.

El percentatge dels qui afirmen que malgrat existir unes relacions establertes, hi ha una certa inèrcia i una tendència a delimitar els camps de cada sector frenant la participació, és del 28,6 %.

Les modalitats 1 i 2 presenten un percentatge semblant. Prop d'una quarta part dels individus de la mostra considera que hi ha contactes esporàdics, més o menys intensos, entre els professors i els pares.

Més del 50 % dels individus creu, per tant, que hi ha pràctica poc reeixida en relació al tema.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada.

(Vid. figura 1.20)

El centre de gravetat es distribueix per igual entre les modalitats 3 i 4 (28 %), pel que fa als percentatges de l'escola de Catalunya.

També les modalitats 1 (18,5 %) i 2 (18,7 %) presenten un percentatge semblant, però mentre la modalitat 2 està bastant per sota de la mitjana de la modalitat corresponent, la modalitat 1 la supera. Ambdues guarden proporció amb els resultats de les mateixes modalitats a l'escola a Catalunya. Potser perquè en no haver-hi una estructuració establerta a nivell de centre, tendeix a incrementar-se la poca relació pares-professors.

D'altra banda, la meitat de la mostra de l'escola privada que trobava una pràctica poc reeixida, arriba ara a les dues terceres parts.

ITEM 20

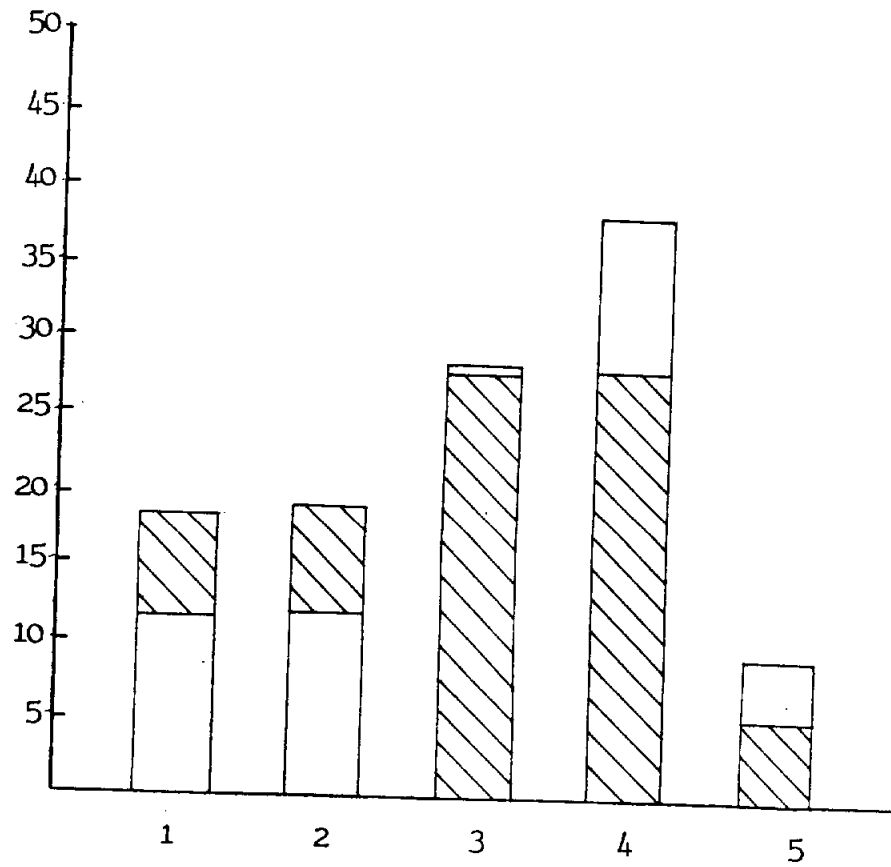

Figura 1.20

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 20	2,83	3,21
	1,19	1,14

Les consideracions fetes amb motiu de l'ítem anterior són força semblants a les que es poden fer en relació al que ens ocupa. Potser hem de subratllar que en aquest ítem la puntuació pel total de l'escola a Catalunya és més alta de l'habitual, i la de l'escola privada resulta més baixa.

El conjunt de l'escola de Catalunya es mou en l'estadi on, tant grups de professors com Associacions de Pares, intenten estructurar les relacions pares-escola, sense que hi hagi un pla establert.

L'escola privada disposa d'un conjunt de relacions establertes, però més aviat a nivell formal i realitzat amb una certa inèrcia, que té molta cura de delimitar els camps de cadascú, més que no pas arribar a una col.laboració i treball de conjunt. Això només s'aconsegueix esporàdicament, i encara d'una forma molt controlada. Hi ha un cert apropament a l'estadi on tant pares com professors assumeixen aquestes relacions de forma que hi ha una planificació i un control, però això només es porta a terme en un sector reduït del conjunt dels centres d'aquesta tipologia.

ITEM 21. RELACIÓ AMB LA SOCIETAT

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
12	23,2	36,3	18,3	7,6	2,6

La vinculació amb l'entorn, donat el caràcter social de l'educació, és indispensable per realitzar una tasca adequada.

El contacte amb el barri o poble, i el coneixement de la realitat social àmplia són els aspectes per considerar en aquest ítem.

El percentatge més alt se situa en la modalitat 3 (36,3 %). Es veu que hi ha un interès per establir aquesta relació, i que s'ha arribat a fer una certa planificació, però resta inconcreta en ella mateixa i en l'assignació de responsabilitats que la portin a efecte.

La modalitat 4 (amb un 18,3 %) és pràcticament la meitat de la mitjana de l'escola privada per aquesta modalitat.

Considerant el resultat anterior juntament amb el de la modalitat 5 (7,6 %) -també inferior a la seva mitjana-, veiem que només una quarta part dels individus de la mostra considera que la consciència del tema té una traducció pràctica a l'ient, que porta a alguns centres a la participació en òrgans locals d'educació i a formar part de col·lectius.

Es tracta de la xifra més baixa pel conjunt d'aquestes dues modalitats, tant a Estructura i Funcionament, com a Projecte Educatiu.

El percentatge que més se li aproxima és el corresponent a l'ítem 5 (tècniques didàctiques).

El percentatge més proper a la modalitat 3 és 23,2 % de la modalitat 2. Es considera, per tant, freqüent la situació on la relació amb la societat és un intent de grups de mestres que, impulsats per la necessitat de fer una pedagogia lligada a la realitat, cerquan de conèixer el barri o poble, i mantenen relacions esporàdiques amb entitats.

La modalitat 1, amb un 12 %, superior també a la mitjana corresponent, ens parla d'intents individuals, dins d'una tònica general d'allunyament de la realitat propera per part del centre.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.21)

El centre de gravetat de l'escola de Catalunya en aquest ítem se situa en les modalitats 2 i 3, amb percentatges al voltant del 30%.

La modalitat 1, amb un percentatge de 19,3, dels alts d'aquesta modalitat, supera el també alt de l'escola privada.

El 25 % dels individus de la mostra (modalitats 4 i 5), que considerava que als seus centres d'escola privada hi havia coherència teòrico-pràctica quant a l'ítem, es transforma en un 18 % a l'escola a Catalunya.

ITEM 21

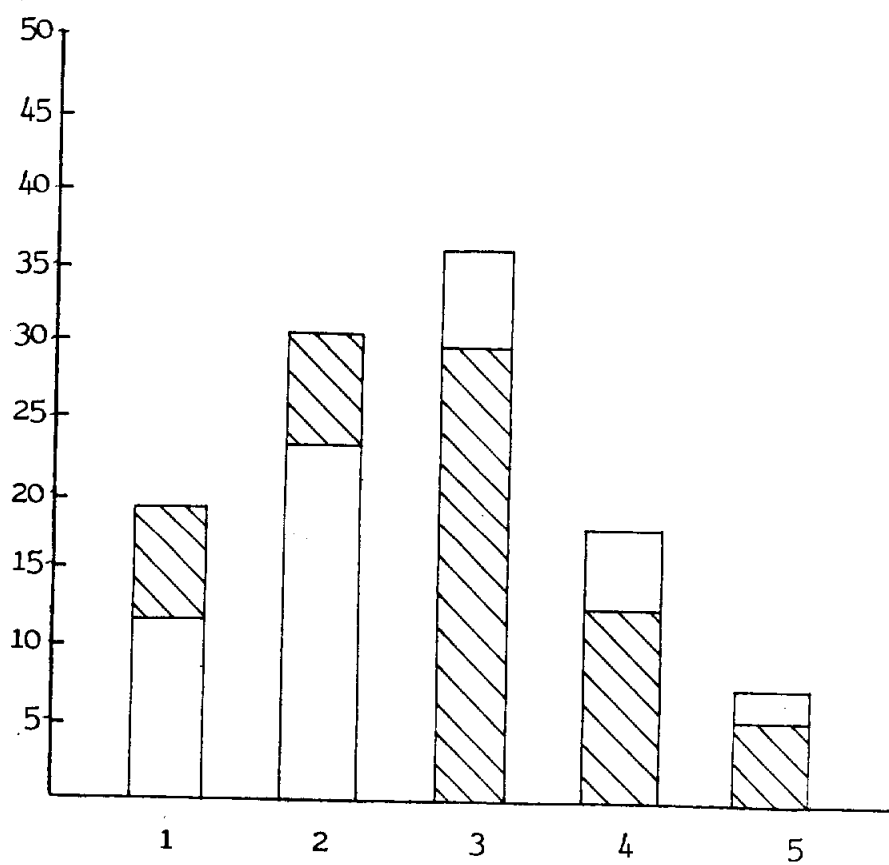

Figura 1.21

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 21	2,53	2,86
	1,12	1,10

Aquest és l'ítem que rep una puntuació més baixa dins de l'Estructura i Funcionament dels centres educatius, tant pel conjunt de l'escola de Catalunya, com a l'escola privada.

Pel que fa a l'escola a Catalunya, es constata l'esforç de mestres per establir una vinculació amb l'entorn immediat, com a exigència pedagògica, la qual cosa porta a intents per conèixer el barri o poble i a relacionar-se esporàdicament amb entitats, sense que hi hagi continuïtat. Només un 18 per cent dels centres tenen una planificació i revisen les realitzacions per tal de portar a la pràctica d'una forma conjunta la relació amb la societat.

Dins de l'escola privada, aquest és l'únic ítem d'Estructura i Funcionament que no arriba a una puntuació que el situï en l'estadi 3.

Cal afirmar, per tant, que la relació amb la societat no rep un tractament adequat, ni a l'escola privada ni al total de l'escola a Catalunya.

ITEM 22. RECURSOS MATERIAIS I DIDACTICS

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
3,9	18,2	26,4	37,4	13,2	0,9

La forma com es seleccionen els recursos materials i didàctics, el grau d'utilització, així com la finalitat i la recerca de nous recursos a partir de les possibilitats existents, és el que es vol avaluar mitjançant aquest ítem.

La modalitat 4 (37,4 %) és la més alta dins de l'ítem. Més d'una tercera part de la mostra considera, per tant, que al centre hi ha una consciència operativa de la importància dels recursos materials i didàctics per realitzar una educació de qualitat. D'acord amb criteris d'eficàcia i rendabilitat econòmica, hi ha horaris i normativa d'ús per facilitar a tothom l'accés a aquest mitjans; el control periòdic s'adreça a assegurar-ne l'eficàcia.

Un 13,2 % dels individus de la mostra considera, a més a més, que es crea nou material i es cerquen col.laboracions per eixamplar les possibilitats, en els seus centres.

El percentatge d'individus de la mostra que considera (modalitat 3) que, malgrat un cert plantejament a nivell de centre, no s'aprofiten totes les possibilitats (dificultats d'horari, manca d'ordre i conservació del material,...) és del 26,4 %.

A la modalitat 2, s'hi concentra un 18,2 % d'individus de la mostra, superior a la mitjana de la mateixa modalitat a l'escola privada.

La modalitat 1, amb un 3,9 % d'individus de la mostra, és inferior a la mitjana d'aquesta modalitat.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.22)

Les modalitats 3 i 4 es mouen en uns percentatges pràcticament idèntics (28 %), molt pròxims a la modalitat 2 (amb un 26,2 %).

La modalitat 1 té un percentatge de 8,3, molt per sota de la mitjana de la seva modalitat a l'escola de Catalunya. Això porta a pensar que l'ús dels recursos materials i didàctics és una qüestió que és objecte d'atenció per part dels diferents centres, segons l'apreciació dels mestres.

La modalitat 5, amb un 8,2 %, proper al percentatge de l'escola privada, confirmaria la nostra apreciació anterior.

Els percentatges comentats fan pensar que l'ús dels recursos materials i didàctics tenen malgrat tot un bon nivell d'implantació a l'escola de Catalunya, si bé més aconseguit a l'escola privada.

ITEM 22

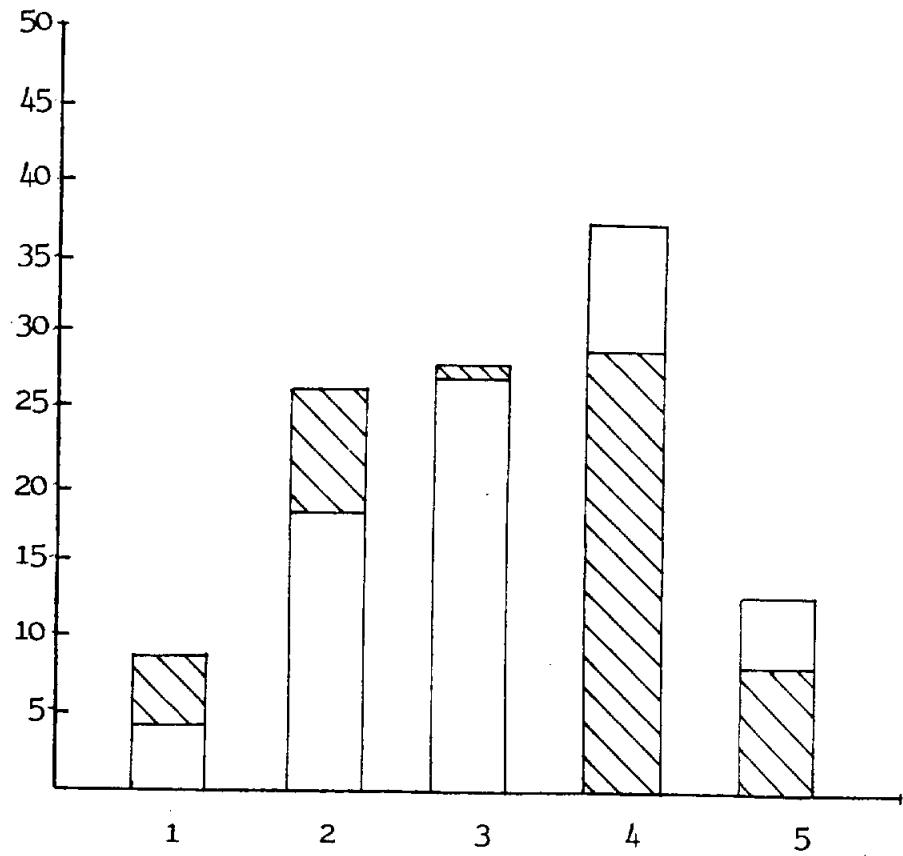

Figura 1.22

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 22	3,01	3,38
	1,11	1,05

En comentar els percentatges de les diverses modalitats, tant pel conjunt de l'escola de Catalunya, com per l'escola privada, dèiem que hi havia un bon grau de consciència quant a l'ús dels recursos materials i didàctics de cara a la formació dels alumnes i el treball dels professors.

El 3,01 de l'escola de Catalunya, la situa clarament en l'estadi que evidencia que al centre hi ha la creença que existeix una correlació entre ús dels recursos esmentats i la qualitat de l'educació. Les dificultats que es presenten a l'hora d'utilitzar adequadament el material i les instal·lacions fan que no s'aprofitin totes les possibilitats que s'ofereixen.

La valoració a l'escola privada situa l'ítem també a l'estadi 3, però amb un grau de realització superior al que es dona a l'escola de Catalunya. Hi ha un plantejament de conjunt entre grups de mestres, i a nivell de centre; el percentatge de la modalitat 1 fa pensar que a l'escola privada no és freqüent la situació en la qual els mestres consideren que la utilització del material didàctic és una pèrdua de temps, i limiten la seva actuació al marc de la classe.

ITEM 23. UTILITZACIÓ DELS RECURSOS ECONÒMICS

1. Percentatges de respostes segons modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
12	8,2	25	32,1	16,7	6

La qüestió dels recursos econòmics presenta diferències importants dins del conjunt de l'escola a Catalunya, donades les diverses tipologies. A l'ítem es tracta de veure si l'ús que es fa d'aquests recursos, al marge de les diferències, es considera adequat per a realitzar una educació de qualitat, donat per suposat que aquest capítol té incidència en el conjunt del centre.

El percentatge més alt de l'ítem és el 32,1 de la modalitat 4. Una tercera part, per tant, considera que, als seus centres, la planificació i distribució dels recursos s'ha fet després de l'estudi de les necessitats i amb la participació dels implicats, pensant en la qualitat pedagògica, i fent un control del pla establert.

El 16,7 % dels individus, modalitat 5, considera que als seus centres s'arriba, fent una revisió estricta de la planificació, a cercar noves formes d'anàlisi de la realitat econòmica, i a estimular la contribució dels implicats i la consciència de la correlació òptima entre qualitat i recursos econòmics.

Només un 20 % dels individus de la mostra considera que als seus centres no hi ha un mínim de planificació econòmica, i que aquesta es porta a terme ja sigui d'una forma individual, per cada mestre,

o a partir de l'actuació de grups de mestres.

Cal considerar que la modalitat 1 (amb un 12 %) és superior a la mitjana corresponent, mentre que el 8,2 % de la modalitat 2 és pràcticament la meitat de la mitjana corresponent.

La qual cosa accentua el fet que a l'escola privada hi ha un percentatge elevat d'individus de la mostra que consideren que hi ha un desconeixement, o un coneixement imprecís, dels recursos de què es disposa, i que les urgències immediates provoquen despeses que si hi hagués una millor previsió podrien tenir uns costos més baixos.

2. Compració entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.23)

Malgrat les diferències de què hem fet esment a la introducció del comentari, es pot constatar que en la distribució entre les diferents modalitats, de l'escola a Catalunya i l'escola privada, hi ha un paral·lelisme de percentatges.

A la modalitat 5, els percentatges (16,7 a l'escola privada, i 12,1 a l'escola de tot Catalunya) són alts, ambdós per sobre de les mitjanes respectives, i arribant el de l'escola de Catalunya, pràcticament al doble de la seva mitjana.

Pensem que es pot afirmar que els individus de la mostra consideren més adient l'ús dels recursos econòmics al total de l'escola de Catalunya que a l'escola privada.

Pensem, d'altra banda, que el 6 % dels qui no contesten a l'escola privada és el més alt de tot el qüestionari, i és inferior al 4,1% dels qui no contesten per l'escola a tot Catalunya.

ITEM 23

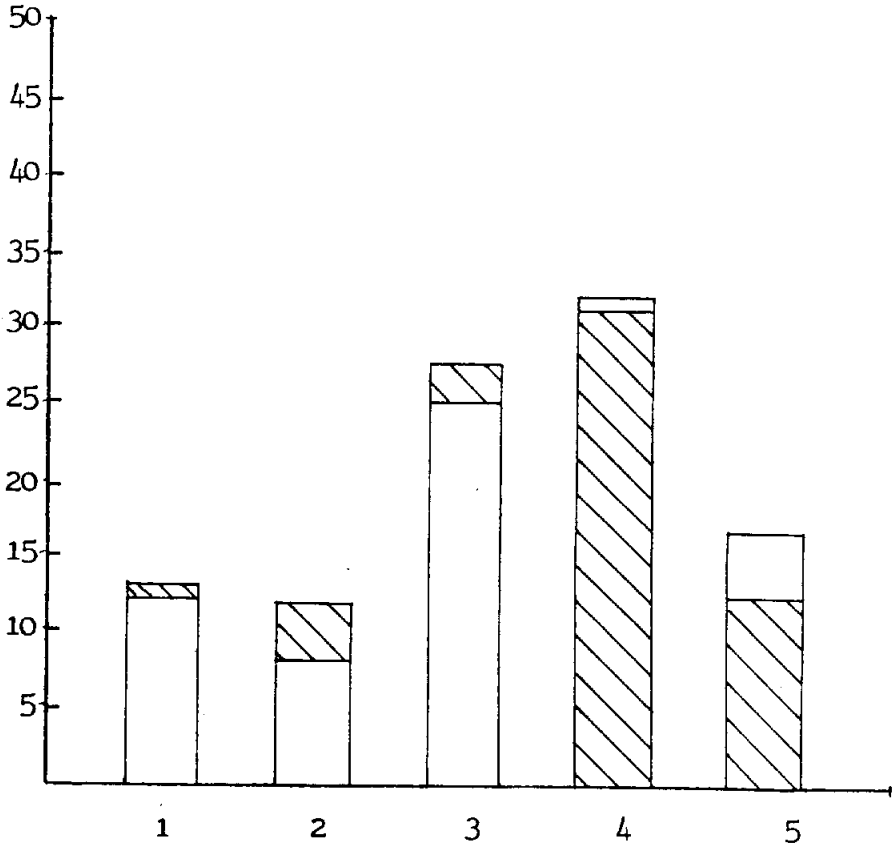

Figura 1.23

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Ítem 23	3,18	3,35
	1,21	1,23

L'ítem considerat rep, en el cas de l'escola de Catalunya, una puntuació alta, que el situa en el segon lloc dels ítems més valorats.

Es pot dir, per tant, que als centres hi ha una planificació econòmica que, tot i no ser satisfactòria, assoleix un cert grau d'acompliment. De fet, són bastants els individus que situen el seu centre en els estadis 4 i 5, que ja suposen un rigor i un intent d'anàlisi de la gestió econòmica.

La puntuació 3,35 de l'escola privada, indica, per comparació amb el 3,18, una situació pròxima.

Tot i trobar-se, per tant, l'escola privada en un nivell de realització força aconseguit dins de l'estadi 3, hem de considerar que pel que fa al contingut de l'ítem la comparació amb el conjunt de l'escola de Catalunya sembla indicar que hi ha una utilització dels recursos econòmics d'un nivell força semblant.

Aquest fet és important, donat que el règim de l'escola privada no té els condicionants administratius en què es troba la resta de l'escola a Catalunya.

ITEM 24. IMPLICACIÓ

1. Percentatges de respostes per modalitats a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
11,6	8,4	32,3	32,7	14,1	0,9

Els darrers tres ítems d'Estructura i Funcionament fan referència a l'actitud dels professionals, i a la seva actuació en relació a:

- . el grau de compromís amb la institució (ítem 24);
- . les relacions amb els professionals del mateix centre (ítem 25);
- . la feina que es realitza a l'escola (ítem 26).

Pel que fa a l'ítem 24, l'avaluació se centra en el grau de coincidència entre les motivacions personals i les de la institució, que es manifesta en la forma com s'assumeixen les responsabilitats de l'escola.

Un 32,7 % dels individus de la mostra considera que hi ha una identificació personal amb les finalitats del centre, i una solidaritat amb la gestió, que porta al compromís en les decisions i tasques concretes. Creu que hi ha un treball en equip entre els diferents mestres. La cooperació és el clima dominant.

Paral·lelament, un tant per cent semblant d'individus de la mostra (32,3 %), modalitat 3, considera que tot i veure convenient l'assumpció conjunta de la tasca de l'escola, creu que a la pràctica no s'aconsegueix un nivell prou satisfactori.

Un 14,1 % dels individus de la mostra considera, al seu torn, que partint del grau elevat de coincidència i identificació amb els objectius del centre, s'analitzen els canals de participació per tal d'aconseguir un grau adequat d'implicació personal més satisfactori.

Les tres modalitats anteriors (3, 4 i 5), que juntes apleguen el 79,1 dels individus de la mostra, fan pensar en la importància que té la implicació dels professionals a l'escola privada.

L'11,6 % d'individus, modalitat 1, ens parlaria d'un percentatge important de professionals que col.labora i participa poc.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.24)

El 34,7 % de la modalitat 3 de l'escola de Catalunya representa el valor més alt. Segueix el 23,9 % de la modalitat 4.

El 8,9 % de la modalitat 5 completa el conjunt dels qui creuen que als seus centres hi ha consciència que el bon funcionament és el resultat d'assumir conjuntament una tasca.

Dins del total esmentat és pràcticament igual el percentatge dels qui consideren que la pràctica no és prou satisfactòria i dels que afirmen que hi ha un rigor en portar a terme aquesta intenció.

En conjunt, la distribució presenta un cert paral·lelisme entre l'escola a Catalunya i la privada, si tenim en compte el predomini de la modalitat 1 sobre la 2, i els percentatges de la 3 i la 5.

ITEM 24

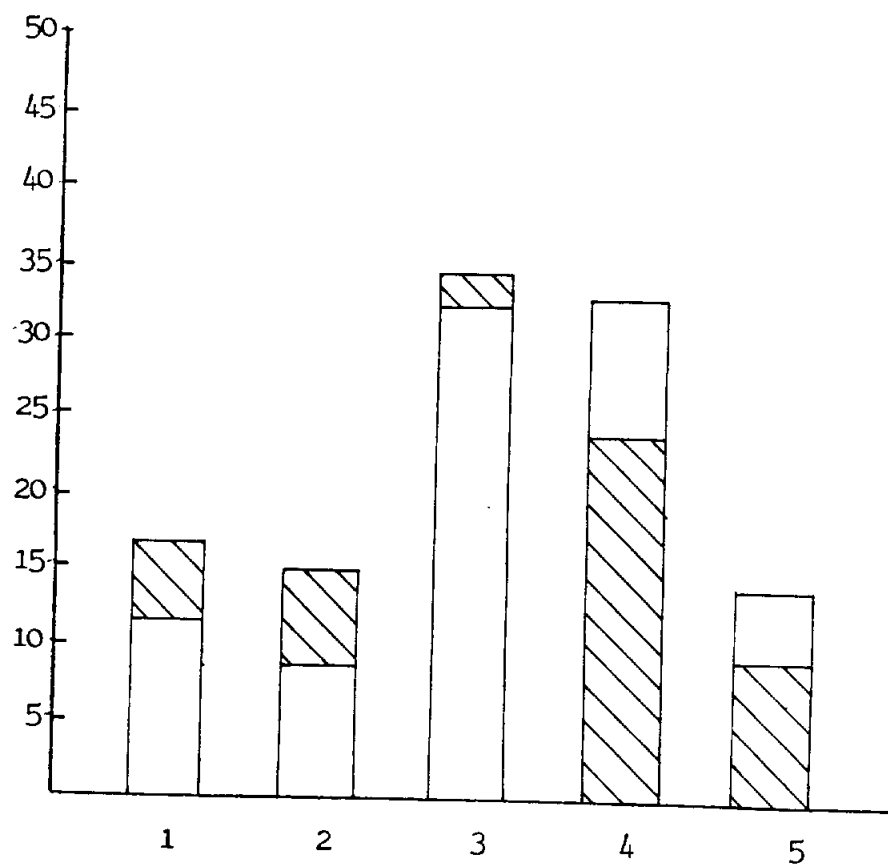

Figura 1.24

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 24	2,92	3,29
	1,19	1,17

Donada la proximitat de la puntuació (2,29) a l'estadi tres, es pot afirmar que a l'escola de Catalunya majoritàriament hi ha consciència que el funcionament del centre és més satisfactori si hi ha un treball conjunt assumit per tots els professors. Es veu convenient la participació activa, fruit d'un cert grau de coincidència entre motivacions personals i objectius generals del centre.

Pel que fa a la pràctica, hi ha un grau més o menys acomplert de realització.

A l'escola privada l'ítem resta situat dins de l'estadi tres, amb una puntuació que porta a pensar que, ultra la consciència del fet, hi ha un nivell de realització pràctica més aconseguit.

De fet, el resultat de les modalitats 4 i 5 fan pensar en un ampli sector de centres on la coincidència i la identificació entre motivacions personals i objectius del centre es donen d'una forma majoritària o més elevada. Com a conseqüència, en surten afavorits el treball en equip i la cooperació, causa i resultat alhora d'un bon nivell d'implicació.

Subratllem, per acabar, com en aquest ítem hi juga un paper important també l'equilibri que s'arribi a establir entre el compliment de les línies d'actuació del Projecte i el marge de llibertat dels professionals.

ITEM 25. RELACIONS PERSONALS

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
1,7	15,9	36,9	37,1	7,9	0,5

Es pregunta en aquest ítem per la realitat de les relacions personals que es donen entre els professionals de l'escola. El fet que les relacions personals incideixin en la satisfacció i el rendiment dels agents de l'educació i, per tant, en la qualitat de l'educació de la institució escolar, fa que es consideri fonamental de tenir-les en compte.

El centre de gravetat de l'ítem se situa en les modalitats 3 i 4. Prop de les tres quartes parts, per tant, dels individus de la mostra consideren que hi ha un clima de cordialitat en el seu centre, amb un plantejament més o menys obert pel que fa als possibles conflictes que la relació pugui plantejar.

Només un 7,9 % d'individus de la mostra considera que hi ha també un intercanvi sobre com les relacions contribueixen a l'enriquiment mutu i a l'eixamplament del camp d'interessos i preocupacions dels professionals que treballen a l'escola, i que aquesta consideració té en compte d'aconseguir un equilibri entre la relació i la intimitat personals.

Enfront de l'increment de les modalitats 3 i 4, la modalitat 5 ha sofert un decrement, que ens podria parlar d'una tendència a reser

var les relacions personals al nivell individual, sense arribar a fer-les qüestió de grup.

La modalitat 2, amb un 15,9 % d'individus de la mostra, ens parlaria de situacions on les relacions no establertes a nivell de centre es produeixen entre mestres que tenen afinitats de punts de vista o amistat.

Un 1,7 %, la modalitat 1, posa de manifest que només una part molt petita d'individus de la mostra considera que al seu centre no es veu la conveniència d'establir relacions amb les persones amb qui es treballa.

Es pot dir, comparant amb l'ítem anterior, que enfront d'una certa homogeneïtat en les modalitats 3, 4 i 5, la diferència fonamental estriba en què, mentre a l'ítem 24 la modalitat 1 (poca col.laboració i participació) té un percentatge alt, la mateixa modalitat a l'ítem 25 (no es veu la conveniència d'establir relacions amb qui es treballa) té un % marcadament més baix.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.25)

Pel que fa a l'escola a Catalunya, el centre de gravetat se situa clarament a la modalitat 3, amb un 37,3 % dels individus.

El fet que la modalitat 4 (29,1 %) sigui superior a la mitjana corresponent, junt amb l'increment de la modalitat anterior, ens permet afirmar que l'ítem rep també una consideració positiva a l'escola de Catalunya. També ací és molt baix el percentatge de la modalitat 1.

ITEM 25

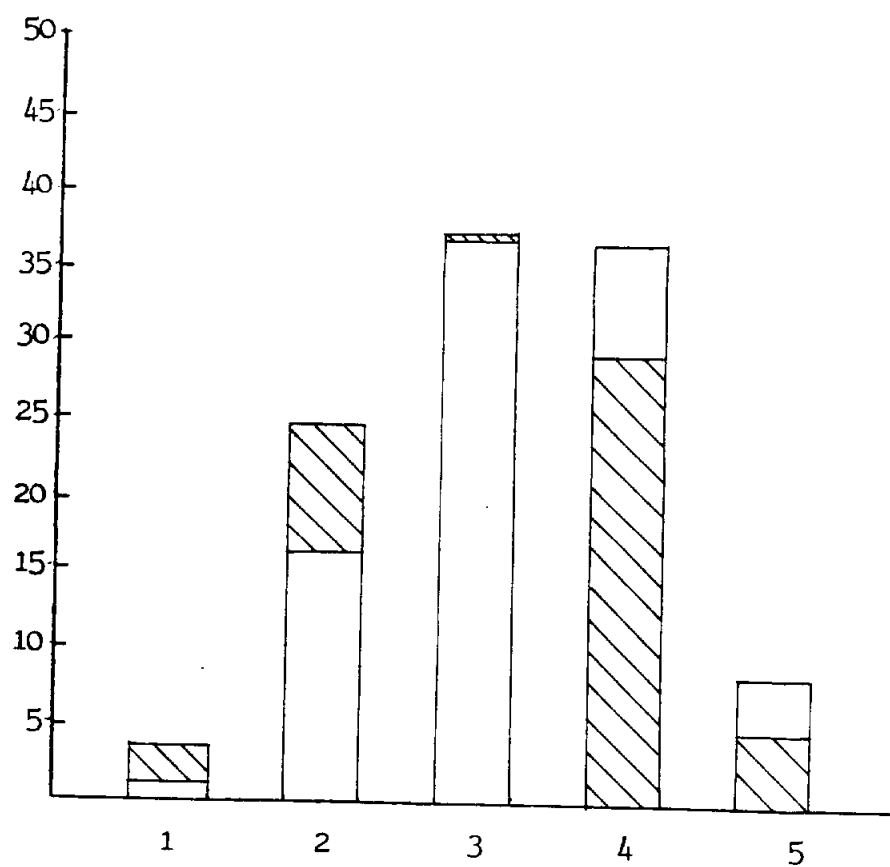

Figura 1.25

 Total Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAPE 80

	Total Catalunya	Total Privada
Item 25	3,06	3,33
	0,94	0,90

La puntuació de l'ítem a l'escola de Catalunya indica l'existència d'un clima cordial en el tracte personal. Hi ha una relació preferentment professional, però existeix un intercanvi sobre temes diversos. Hom sap que no s'aborden aspectes conflictius, encara que el clima general és tolerant i d'ajut.

Dins del conjunt dels ítems d'Estructura i Funcionament, aquest rep una puntuació alta, pròxima als resultats de l'escola privada.

En conjunt, a l'escola privada la puntuació indica que el marc que hem dibuixat per l'escola a Catalunya obté unes cotes més altes de realització pràctica.

Les situacions on hi ha un clima d'aportacions personals i de superació de conflictes, i on el tema de les relacions es considera en la línia de l'enriquiment mutu, són més àmplies a l'escola privada.

En comentar els percentatges de cada modalitat, hem fet alguna comparació amb l'ítem anterior. Diguem que aquest presenta una major concentració en els estadis 3 i 4, la qual cosa ens parlaria d'un nivell més homogeni de conjunt.

ÍTEM 26. AMBIENT DE TREBALL

1. Percentatges de respostes per modalitat a l'escola privada

1	2	3	4	5	NC
4,6	15,1	33,6	27	18,4	1,3

La qüestió proposada gira a l'entorn de l'actitud com els professi onals afronten la tasca del centre. Es tracta d'arribar a valorar el grau d'entusiasme, l'eficàcia de l'esforç que hom esmerça i el rendiment que es creu que se n'obté.

El percentatge més alt de l'ítem se situa a la modalitat 3, amb un 33,6 %. Una tercera part dels individus de la mostra considera que malgrat l'ambient de treball, compartit majoritàriament, degut a la poca concreció de les tasques, i a l'alt grau d'imprevistos, es viu sovint un clima d'ansietat i nerviosisme.

Un tant per cent d'individus lleugerament superior a la quarta part (27 %) creu que als seus centres hi ha una satisfacció per part dels membres en relació a la tasca que porten a terme, la qual cosa fa que se sentin implicats en tota mena de tasques.

A la modalitat 5, hi ha un 18,4 % d'individus de la mostra, superior a la mitjana de la mateixa modalitat, i el més alt dins dels ítems d'Estructura i Funcionament. Hi ha, per tant, prop d'una cinquena part d'individus de la mostra que considera que als seus cen tres s'aprofundeix en les causes que afavoreixen un bon ambient de treball, donat que aquest influeix en l'eficàcia de l'acció educativa.

El grup dels qui consideren que les condicions de treball no són prou favorables i engrescadores, i que l'esforç és poc rendible és molt reduït (4,6 %).

La modalitat 2 s'acosta a la mitjana corresponent de la modalitat. Es tracta de situacions on hi ha grups de mestres que es prenen el seu treball amb intensitat, que a voltes arrossegueu els altres mestres, però la seva acció no es troba afavorida.

2. Comparació entre l'escola a Catalunya i la privada

(Vid. figura 1.26)

La modalitat 3, amb un 35 % dels individus, coincideix a ser també la més alta de l'ítem, si bé la diferència entre aquesta i la mitjana respectiva és més alta que en el cas de l'escola privada.

Mentre els percentatges de les modalitats 1 i 2 es mantenen en els nivells habituals, el de la modalitat 5 és dels més alts dins dels ítems d'Estructura i Funcionament. El sector, doncs, que considera que hi ha una correlació entre ambients de treball i eficàcia, i cerca d'introduir modificacions, té un pes important, tant a Catalunya com a l'escola privada.

ITEM 26

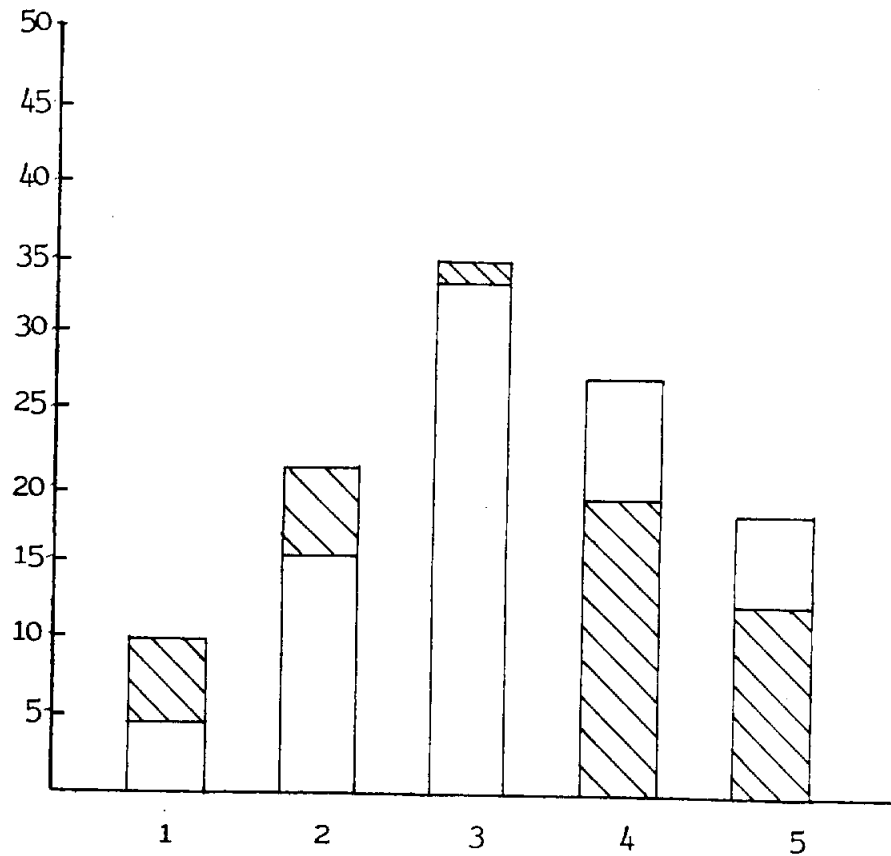

Figura 1.26

Total

Privada

3. Puntuació de l'ítem segons el QUAFE 80.

	Total Catalunya	Total Privada
Item 26	3,02	3,40
	1,15	1,09

La puntuació pel total de Catalunya situa l'ítem en l'estadi 3, on predomina un ambient de treball de signe majoritari, però amb moments d'ansietat i nerviosisme, a causa de la poca estructuració i la manca de previsió dels esdeveniments.

Aquesta puntuació és pràcticament idèntica a la de l'ítem 25 (relacions personals) i està per sota del 23 (implicació), que com hem dit és un dels que rep una puntuació més alta.

A l'escola privada l'ítem 26 ocupa el segon lloc, en l'ordenació que resulta de les puntuacions rebudes. La puntuació subratllaria l'existència d'un nivell més aconseguit de concreció de les tasques i de previsió de les accions a desenvolupar.

Ja hem dit, en el comentari als percentatges, que en el conjunt de la modalitat 5 d'aquest ítem era de les més altes dins d'Estructura i Funcionament. El nombre de situacions en les que s'aprofundeix en les causes que afavoreixen un millor ambient de treball i que, a partir de les conclusions, s'introdueixin modificacions, és considerable.

6. 3. Mitjana de percentatges de respostes de cada modalitat, a l'escola de Catalunya i a la privada

Ens hem referit a les mitjanes globals de percentatges de respostes per modalitat pel Projecte Educatiu, i per Estructura i Funcionament, en analitzar la significació de cada ítem.

La consideració conjunta d'aquests resultats ens orienta sobre les tendències generals pel que fa a cada factor del QUAFE.

Taula MP 1. Mitjanes de percentatges de respostes per modalitat, en el Projecte Educatiu, pel total de Catalunya i per l'escola privada

	Modalitats					
Mitjanes	1	2	3	4	5	NC
Total						
Catalunya	14,5	27,1	27,8	23,1	6,7	0,8
Escola						
Privada	6,6	16,5	29,2	36,3	10,8	0,6

A l'escola privada (Vid també figura 2.27) el percentatge més alt se situa a la modalitat 4, amb més de la tercera part del total. La modalitat 3 s'apropa a l'anterior, amb un 29,2 %.

La valoració de conjunt del Projecte Educatiu, a tenor d'aquests resultats, se situa entre les modalitats 3 i 4. Cal adonar-se també com un deu per cent del total de respostes es concentra a la modalitat 5, indicativa d'un funcionament on la renovació hi és present.

El 23 per cent restant es reparteix entre les modalitats 1 i 2.

MITJANES DE PERCENTATGES DE RESPOSTES PER MODALITAT, EN EL PROJECTE EDUCATIU, PEL TOTAL DE CATALUNYA I PER L'ESCOLA PRIVADA

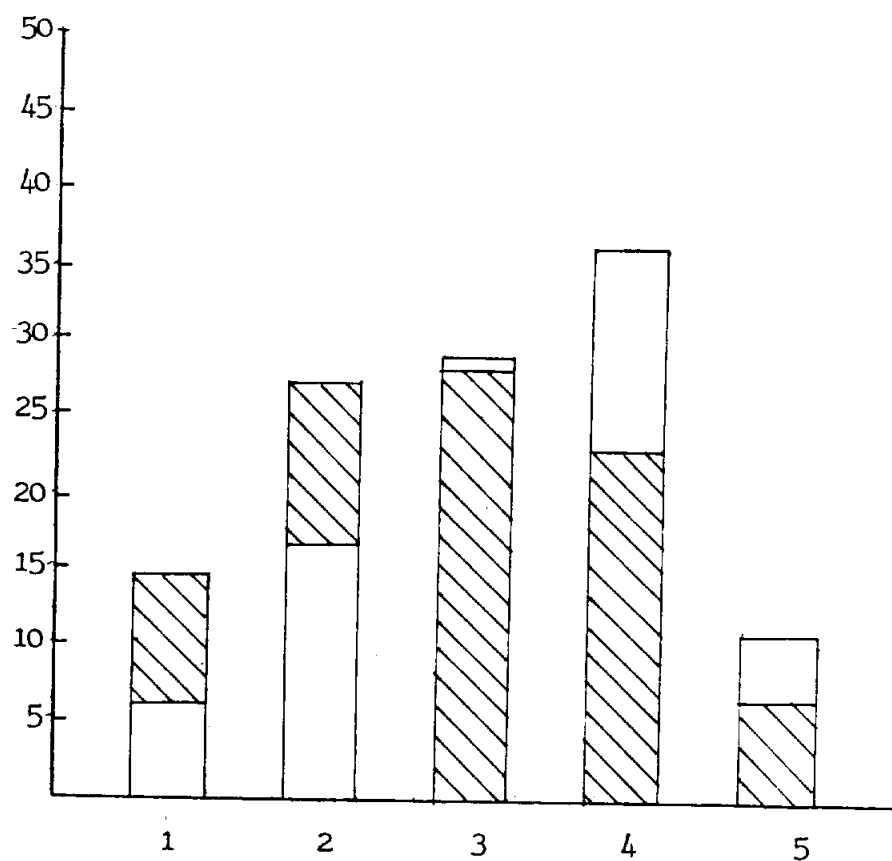

Figura 2.27

 Total Privada

Pel total de Catalunya la distribució es torna més homogènia entre les modalitats 2, 3 (les més altes) i 4. La modalitat 1, d'altra banda, se situa al voltant del cinquanta per cent dels percentatges obtinguts per les anteriors.

El percentatge de la modalitat 5, al seu torn, és el cinquanta per cent del percentatge de la modalitat 1.

Hi ha, per tant, un major pes al voltant dels estadis 2 i 3, emmarcat per un nivell pròxim de la modalitat 4, i més baix, però important, de la modalitat 1.

De la comparació se'n segueix una major concentració de respostes en les modalitats 3 i 4 pel que fa a l'escola privada, enfront de la concentració en la 2 i 3, de l'escola de Catalunya.

Taula MP 2. Mitjanes de percentatges de respostes per modalitat, en Estructura i Funcionament

Mitjanes	Modalitats					
	1	2	3	4	5	NC
Total Catalunya	12,4	21,4	30,7	26,6	7,6	1,3
Escola Privada	7,5	13,8	30,5	35,6	11,2	1,4

Aquí, Estructura i Funcionament (Vid també figura 2.28), el percentatge més alt de l'escola privada se situa a la modalitat 4, com en el cas del Projecte. Les modalitats 3 i 5 han experimentat lleugers increments, però el conjunt de les tres modalitats és paral·lel al que hem trobat en el Projecte educatiu.

MITJANES DE PERCENTATGES DE RESPOSTES PER MODALITAT, EN ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT, PEL TOTAL DE CATALUNYA I PER L'ESCOLA PRIVADA.

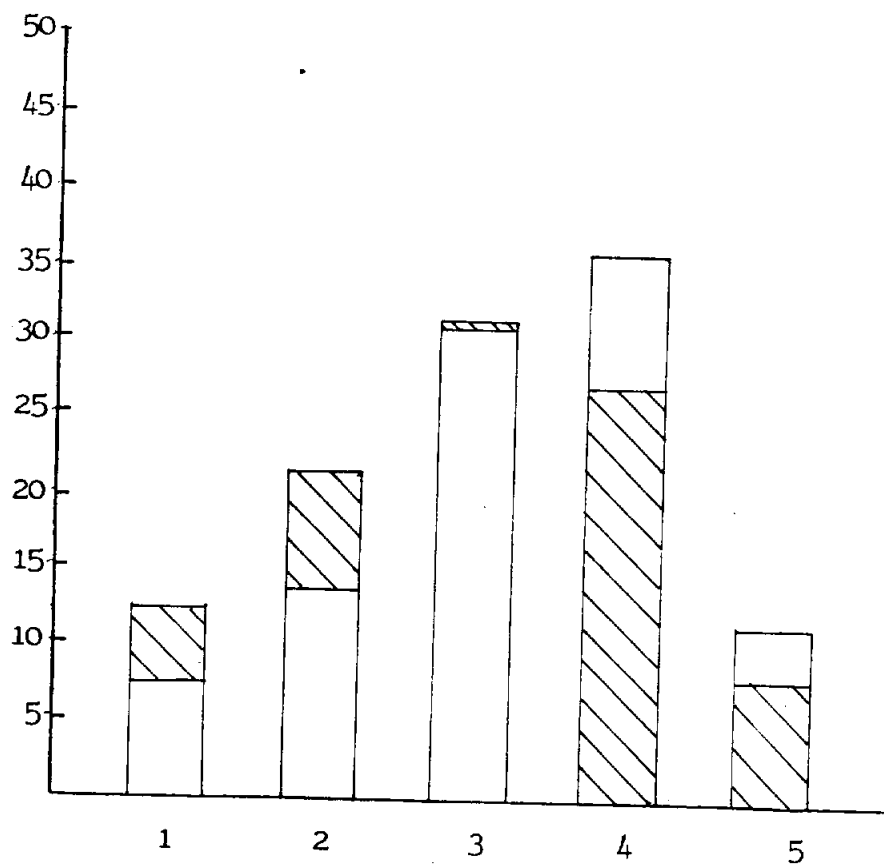

Figura 2.28

 Total Privada

Pel que fa a l'escola a tot Catalunya, els resultats es decanten més ací que al Projecte, cap a les modalitats tres i quatre, que tenen els percentatges més alts.

La diferència observada quant al Projecte Educatiu, entre l'escola privada i el total de Catalunya, comparativament s'equilibra quan ens referim a Estructura i Funcionament.

En aquest cas l'escola privada es mou a un nivell semblant al Projecte, mentre que els percentatges de respostes pel total de Catalunya experimenten un increment en les modalitats 3 i 4.

Si ens fixem en les figures 2.29 i 2.30, on s'han agrupat els percentatges de les modalitats 1 i 2, i els de les modalitats 4 i 5, veiem com mentre pel total de l'escola de Catalunya pel Projecte Educatiu, el percentatge suma de les modalitats 1 i 2 està per sobre de la modalitat 3, i del percentatge suma de les modalitats 4 i 5, en el cas de l'Estructura i Funcionament els tres percentatges estan molt equilibrats.

A les mateixes figures es constata:

1. Que tant al Projecte Educatiu com a Estructura i Funcionament els valors dominants es situen entre 3 i 4 més 5, pel que fa a l'escola privada.
2. Que al total de l'escola de Catalunya els valors dominants del Projecte Educatiu es situen entre 1 més 2 i 3, mentre que a Estructura i Funcionament, el nivell semblant dels tres percentatges (1 més 2, 3 i 4 més 5) situa els valors dominants al voltant del 3.

MITJANES DE PERCENTATGES DE RESPOSTES EN PE., AGRUPANT LES
MODALITATS 1 i 2, i 4 i 5, PEL TOTAL DE CATALUNYA I PER
L'ESCOLA PRIVADA.

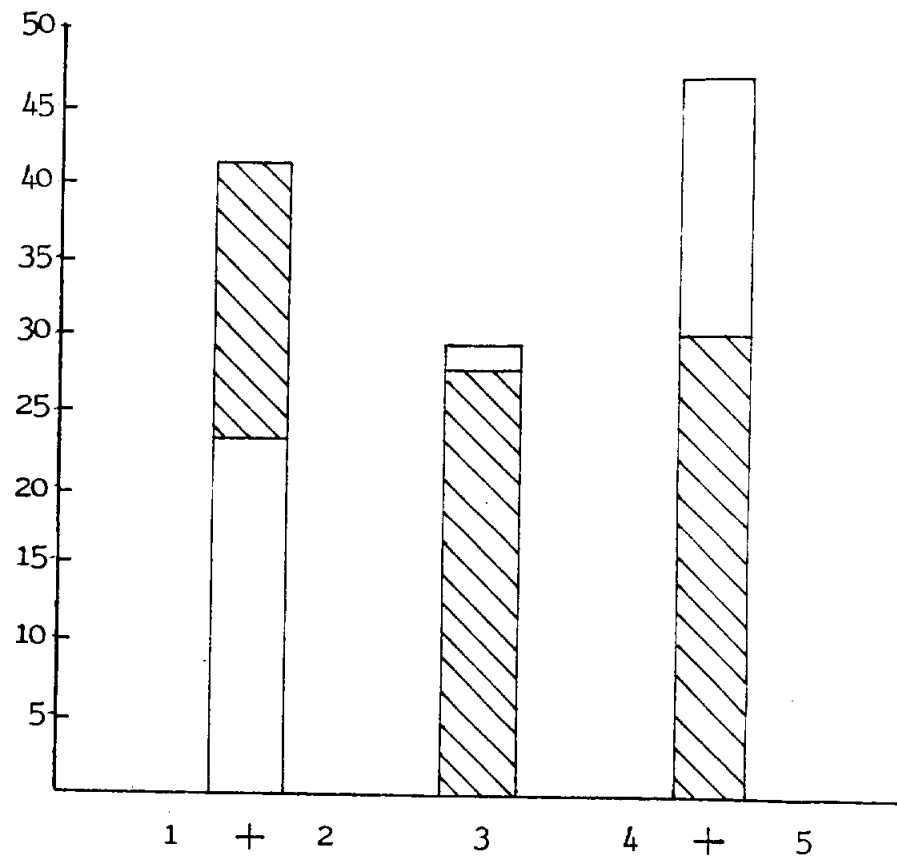

Figura 2.29

Total

Privada

MITJANES DE PERCENTATGES DE RESPOSTES EN EF., AGRUPANT LES
MODALITATS 1 i 2, i 4 i 5, PEL TOTAL DE CATALUNYA I PER
L'ESCOLA PRIVADA.

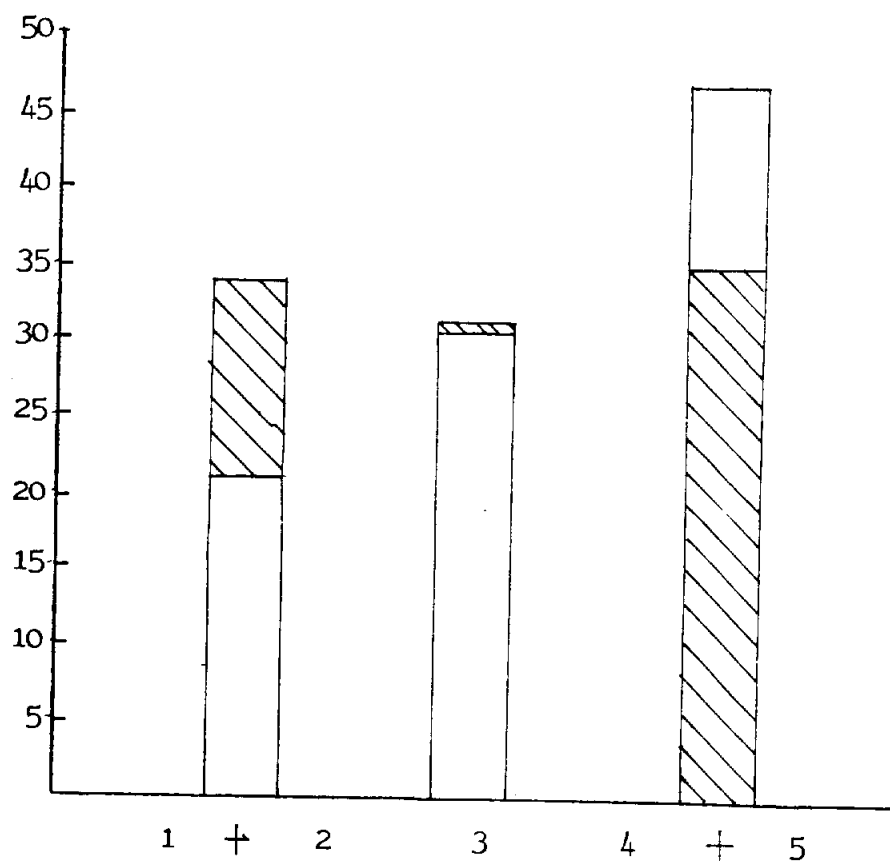

Figura 2.30

Total

Privada

Hi ha, per tant, una major homogeneïtat a l'escola privada, en les valoracions de PE i E F, que al total de l'escola de Catalunya, on comparativament el Projecte Educatiu té una valoració més baixa que la de l'escola privada, apropant-se més a aquesta quant a Es tructura i Funcionament.

7. DESCRIPCIÓ COMPARATIVA DE LES PUNTUACIONS DELS ÍTEMS DINS DE CADA FACTOR, I EN EL CONJUNT DEL QUESTIONARI

Un cop realitzada l'anàlisi ítem per ítem, a partir dels percentatges de respostes de cada modalitat i de la puntuació atorgada a l'ítem, passem a considerar-lo dins del conjunt.

En intentar explicar-nos el lloc de cada ítem dins del conjunt, farem recurs a les consideracions i possibles interpretacions que vam fer per cada ítem individualment. Tant la constatació dels percentatges de les modalitats, com l'estadi indicat per la puntuació ens han d'ajudar a delimitar la realitat del Projecte Educatiu i de l'Estructura i Funcionament de l'escola privada a Catalunya.

Un element important de contrast han de ser també, com en les situacions anteriors, les comparacions sobre els resultats del total de l'escola de Catalunya.

No hi ha dubte que la puntuació de conjunt dels ítems dins de l'escola privada ja ens permet de situar-la en un estadi que ens la caracteritza suficientment. Cal, però, no oblidar que el nivell de les institucions escolars dins d'una comunitat social s'enquadra a partir d'unes coordenades que possibiliten, frenen o orienten més en un sentit que en un altre el desenvolupament o la qualitat d'aquestes institucions.

Partint d'un conjunt de característiques que defineixen el moment social d'una forma homogènia, les diferències de realització ens permeten de constatar la inflexió que han sofert aquestes característiques punt de partida.

Ens ajuden d'altra banda a dissenyar línies possibles d'actuació de cara al millorament.

Seguirem, en fer la descripció, la metodologia que considerem a l'abast de qualsevol centre que vulgui analitzar els resultats del Quafe 80, un cop aplicat a la seva realitat institucional.

Abans de procedir a les diverses anàlisis dels ítems dins del conjunt del Quafe 80, considerem indispensable de fixar els criteris utilitzats per la determinació dels que anomenarem punts dèbils o febles.

1. Es pot considerar punt feble qualsevol ítem que no arribi a la puntuació 3.

Donada l'estructura de l'escala del Quafe 80, els nivells 1 i 2 indiquen una actuació individual o de grups de mestres, sense consciència del centre com a conjunt. L'estadi 3 defineix una situació de centre en la qual els acords i les orientacions a partir de les quals actuen els mestres tenen un abast comú, encara que la realització pugui ser poc reeixida i controlada.

Atès que el Quafe 80 pretén una descripció del funcionament del centre com a tal, qualsevol situació que implica actuacions parcials o no coordinades de conjunt representa en principi un punt dèbil.

2. Un altre criteri per considerar un ítem com a punt dèbil és el fet que tingui una puntuació per sota d'una sigma o més de la mitjana d'una tipologia escolar o d'un centre concret.

Aquest segon criteri s'aplica tant en el cas que la mitjana del

conjunt estigui per sobre o per sota de 3. La raó que justifica aquesta determinació està en la necessitat d'establir criteris de prioritat en l'actuació de cara al millorament del centre.

Per tant, qualsevol centre tindrà uns punts dèbils sobre els quals caldrà actuar per millorar la qualitat del seu funcionament, a partir dels nivells definits pel model corresponent.

Som conscients que en proposar els dos criteris fem recurs a un doble tipus de consideració.

Per un costat partim d'una valoració teòrico-formal fruit de la intencionalitat que es persegueix a través de l'aplicació del Quafe 80. Es pot dir que hi ha una orientació tendent a optimitzar el funcionament del centre educatiu, en la línia de l'afirmació que RODRIGUEZ DIEGUEZ (1983) dóna d'optimització, referint-se a l'acte educatiu, com la recerca de la combinació entre les variables d'entrada que garanteixi la consecució dels objectius.

D'altra banda, considerem la situació de cada ítem a partir de la valoració empírica en relació al conjunt.

7.1. Descripció comparativa de les puntuacions dels ítems dins de cada factor

. Projecte educatiu

L'anàlisi de la figura 3.30 ens permet d'arribar a les següents constatacions:

PUNTUACIONS DELS ÍTEMS DE PE, A L'ESCOLA PRIVADA I
PEL TOTAL DE L'ESCOLA DE CATALUNYA.

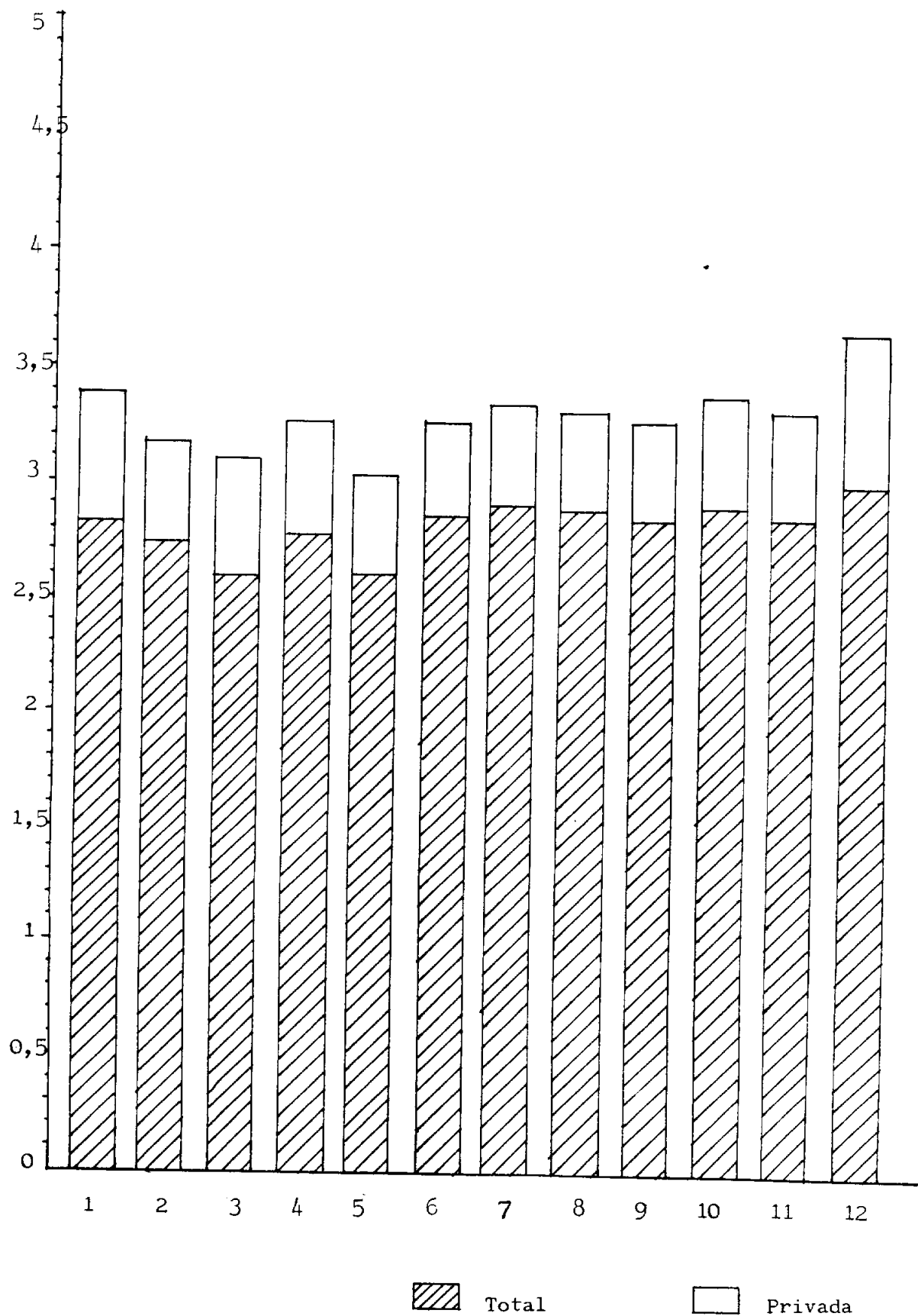

Figura 3.30

- . Les puntuacions dels diferents ítems, pel que fa a l'escola privada, es mouen dins de l'estadi 3.

Els diferents aspectes amb els quals hem caracteritzat el Projecte Educatiu d'una escola s'inscriuen en la situació que té com a rerafons una consciència de centre. Això vol dir que hi ha un esforç i un nivell d'acord per aconseguir que l'acció educativa tingui uns punts de partida comuns, fruit de considerar que l'educació dels nois ha de tenir unitat i continuïtat durant el primer període d'aprenentatge.

A la realitat hi ha més o menys punts de coincidència i més o menys acords establerts, i en qualsevol cas el grau amb què es porten a la pràctica no es pot considerar prou reeixit, ni controlat suficientment. Creiem que cal subratllar que, tot i no haver-hi una pràctica coherent, el centre es mou en un context intern on majoritàriament es veu i s'accepta la idea d'una acció conjunta, que és el que dóna entitat a un Projecte Educatiu de centre.

Si recordem la distribució global de percentatges de respostes per modalitat dins del Projecte Educatiu, veurem que la modalitat 4 és la més alta, i que considerant en conjunt el seu percentatge i el de la modalitat 5, s'apropen al cinquanta per cent.

Es pot dir que si bé el conjunt de l'escola privada s'inscriu en l'estadi 3, les escoles d'aquesta tipologia que s'apropen parcialment als estadis 4 o 5 tenen un pes considerable.

Això vol dir que, ultra l'existència d'una consciència majori-

tària de la necessitat d'una acció de conjunt a partir d'un Projecte Educatiu, en sectors d'aquesta escola s'arriba a una pràctica bastant reeixida.

- Els valors dels dotze ítems del Projecte Educatiu oscil·len a l'escola privada entre el 3,04 i 3,64.

Aquests valors reforcen la idea de l'existència de realitzacions que expressen un encaminament cap a una pràctica total o parcial segons els casos, més rigurosa que l'expressada simplement per la valoració 3.

Pensem d'altra banda que en el Quafe 80, l'estadi 4 demana l'existència d'un control establert i adequat en relació a com es porten a la pràctica els acords que donen unitat als diferents àmbits d'acció del centre, i que, com veurem, aquesta funció, dins de les específiques de la gestió, és la que obté una valoració més baixa, i ocupa també un dels llocs últims en l'ordenació de tots els ítems del qüestionari.

- La comparació dels resultats de l'escola privada amb la total de l'escola de Catalunya ens porta a noves constatacions.
- Les puntuacions dels diferents ítems, tot i apropar-se a l'estadi 3, cap no arriba a ultrapassar-lo.

De conjunt, l'escola de Catalunya es troba pràcticament en la situació que expressa la consciència de la necessitat d'una acció comuna del centre, però amb un nivell d'acords i de realització pràctica, a voltes no assumit majoritàriament.

Pensem que el Quafe 80 circumscriu l'estadi 2 a una acció as

sumida per grups de mestres i no pel conjunt del centre.

Tot i que les puntuacions dels ítems de l'escola privada i del total de Catalunya només presenten un desfassament de 0,48, cal no oblidar que els ítems de la primera se situen per damunt del 3 i els del total de Catalunya es mantenen per sota.

- Considerant el conjunt de puntuacions, es pot afirmar que, pel que fa al Projecte Educatiu, l'escola privada presenta una situació de major efectivitat quant a centre. En conjunt, a l'escola privada el paper del Projecte és més viu i determinant, que pel total de l'escola a Catalunya, que, d'altra banda, com a globalitat s'acosta a la unitat d'acció que representa un Projecte globalment assumit, sense haver-hi arribat plenament.

Dins dels esquemes en els quals es mou el Quafe 80, creiem que cal anotar que una acció adreçada a la definició, adequació i acceptació del Projecte Educatiu ha de representar un canvi important pel total de l'escola de Catalunya.

Dissenyar els propòsits i objectius que s'han d'assolir mitjançant l'acció educativa dels centres, ha de representar, a la vista dels resultats que considerem, un increment significatiu de l'eficàcia dels centres de Catalunya.

En la consecució d'aquesta fita, hi juguen un paper important totes aquelles mesures que han de fer possible que l'elaboració del Projecte Educatiu per part de cada centre sigui una realitat. Ultra les indicacions que defineixen la tasca que s'ha de fer i la seva orientació, revesteix una importància cabdal l'establiment

de mesures de tipus estructural que les han de fer possibles.

. Estructura i funcionament

Seguirem la mateixa sistemàtica d'exposició que hem determinat pels ítems del Projecte Educatiu. Els resultats de tots els ítems es veuen reflectits en la figura 3.31.

- . Tots els ítems de l'Estructura i Funcionament dins de l'escola privada estan en l'estadi 3, excepte l'ítem 21 (Relació amb la societat) que se situa per sota.

En la major part, gairebé el total, dels ítems que hem considerat que s'han de tenir en compte en valorar l'estructura i el funcionament d'una escola d'EGB, ens trobem amb una valoració que inscriu aquests centres en la situació en la qual es cerca una actuació conjunta. Els diferents aspectes de l'Estructura i Funcionament estan articulats de forma que permeten que l'actuació del centre parteixi d'uns acords punt de partida i unes indicacions per actuar en la pràctica. Aquesta no és del tot coherent i prou controlada, de forma que precisament l'absència de control fa que no hi hagi la suficient homogeneïtat entre tots els membres en les diverses situacions.

La valoració de l'ítem 21 està marcadament per sota de les valoracions de la resta d'ítems. Això indica d'una forma prou clara una diferència important dins de l'Estructura i Funcionament en la realització d'aquest ítem i de la resta.

Si recordem la distribució de les mitjanes de percentatges de respostes per modalitat dins de l'Estructura i Funcionament, veurem que la modalitat 4 és la més alta, com en el Projecte

PUNTUACIONS DELS ÍTEMS D' EF, A L'ESCOLA PRIVADA I

PEL TOTAL DE L'ESCOLA DE CATALUNYA.

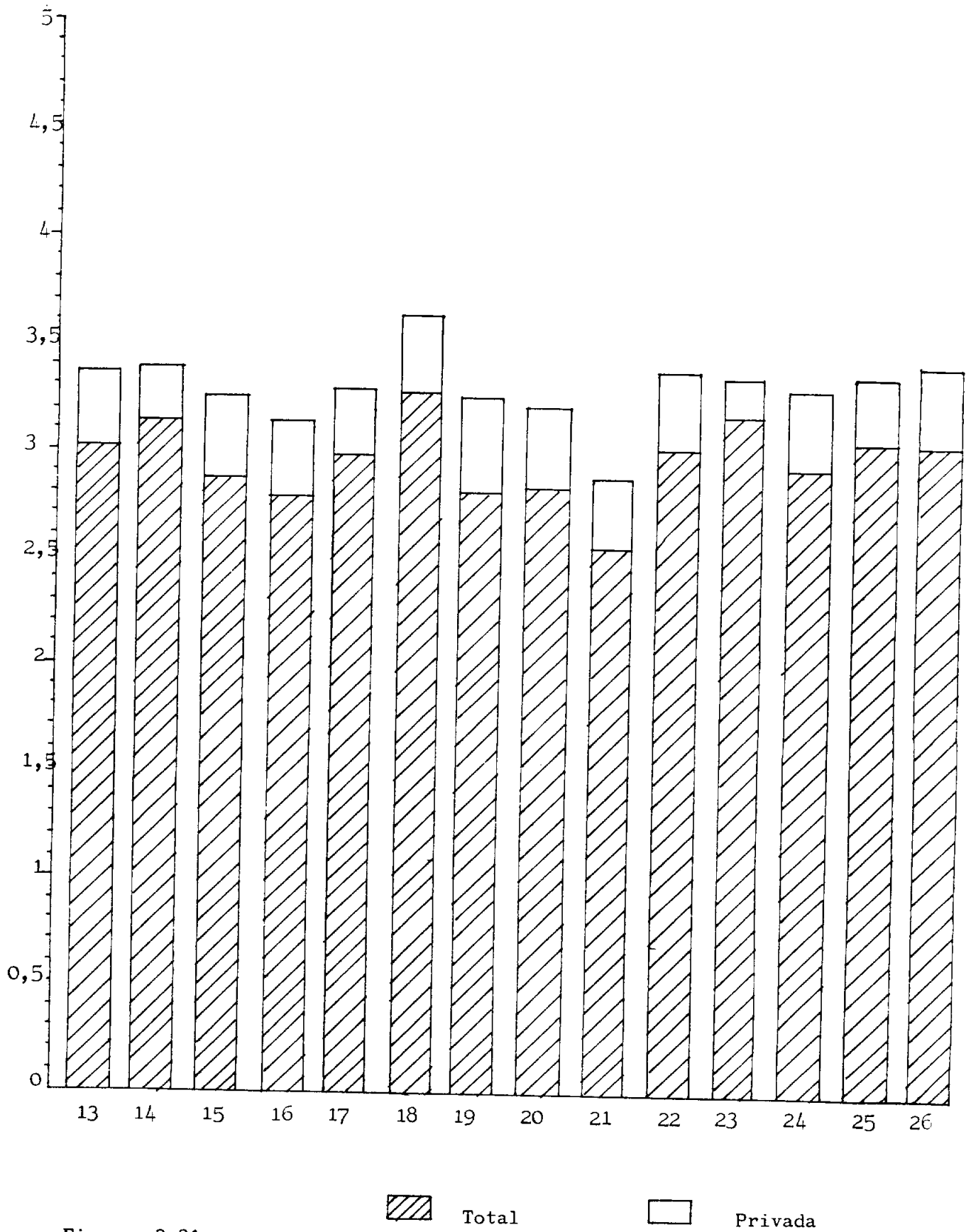

Figura 3.31

Educatiu, i que també hi ha una mitjana alta en la modalitat 5. De la mateixa forma com constatarem que en el Projecte els percentatges de les modalitats 4 i 5 ens portaven a afirmar que, ultra la consciència generalitzada de centre en aquesta tipologia d'escola, en sectors amplis hi havia una pràctica bastant reeixida, ara ens trobem en una situació semblant. De conjunt, l'escola privada se situa en l'estadi 3, però la pràctica reeixida i fins i tot rigorosa de certs centres fa que es pugui pensar en un nivell on hi ha realitzacions que ultrapassen aquest estadi.

Si bé el conjunt es mou a l'entorn de la situació central, l'existència de centres amb un nivell més aconseguit fa pensar en una tendència a realitzar els mínims indispensables per estructurar el centre com a totalitat.

- . Si exceptuem l'ítem 21 ja esmentat, les puntuacions de la resta d'ítems d'Estructura i Funcionament oscil·len a l'escola privada entre 3,13 i 3,63. La qual cosa indica una major homogeneïtat entre les puntuacions dels ítems de la que hem constatat en el Projecte Educatiu.

La valoració de l'ítem 21, 2,86, el situa no únicament per sota de l'estadi 3, sinó com a l'ítem menys valorat a l'escola privada en el total del qüestionari.

Podem afirmar, per tant, l'existència d'un paral·lelisme clar de conjunt entre les puntuacions dels ítems del Projecte Educatiu i de l'Estructura i Funcionament segons el Quafe 80.

- . La comparació dels resultats de l'escola privada amb el total

de l'escola de Catalunya aporta també noves constatacions.

- . Ací les puntuacions dels diversos ítems pel total de l'escola de Catalunya es reparteixen al cinquanta per cent entre l'estadi dos i el tres. Pel que fa a l'Estructura i el Funcionament, les diverses puntuacions dels ítems de l'escola de Catalunya s'apropa més al de l'escola privada, i a l'estadi 3.

El desfassament entre les valoracions de l'escola privada i el total de Catalunya se situa en el 0,34, inferior a l'observat en el Projecte Educatiu.

Cal constatar d'altra banda que si bé els ítems de l'escola privada estan tots en l'estadi 3 -excepte l'esmentat 21- els del total de l'escola a Catalunya es reparteixen a parts iguals entre l'estadi 3 i el 2.

- . Considerant el conjunt de puntuacions, es pot afirmar que, pel que fa a l'Estructura i Funcionament del centre, les diferències entre l'escola privada i el total de Catalunya són menys clares que les trobades en el Projecte Educatiu.

Podríem afirmar que si bé un Projecte definit porta a articular una Estructura i Funcionament adients, és possible de tenir una Estructura definida, encara que no hi hagi un Projecte clarificat i operatiu.

Una constatació més parcial és la que es pot extreure de les puntuacions observades en relació a l'ítem 21. Tant a l'escola privada com a l'escola de Catalunya, aquest ítem és el que té una valoració més baixa. Estem, per tant, davant d'un pro

blema que afecta al conjunt de les escoles de Catalunya, que donats els resultats considerats, es pot dir que no ha trobat la forma adequada de canalitzar aspiracions i propòsits que teòricament són presents en certs centres.

A partir de la reflexió sobre les puntuacions dels diversos ítems dins de cada factor, hem obtingut una primera caracterització del model que apareix per l'escola privada, segons el Quafe 80.

Sintetitzem les consideracions anteriors:

1. Projecte educatiu

- . L' escola privada a Catalunya es caracteritza per una consciència de la necessitat d'arribar a una acció comuna del centre sobre els alumnes.

Ultra aquesta consciència, sectors més aviat amplis de l'escola privada semblen tendir a -o plasmen ja- una pràctica controlada en funció d'uns valors comuns i d'unes directrius prou concretades. Cal considerar que de totes formes la funció del control es mou en un nivell d'inconcreció.

Les realitzacions pràctiques de l'escola de Catalunya en el seu conjunt se situen en un estadi anterior, si bé tendeixen a l'expressat per l'escola privada.

El paper del Projecte Educatiu es manifesta força viu i operant en la pràctica educativa.

2. Estructura i funcionament.

També en aquest àmbit pràcticament tots els ítems se situen en

l'estadi 3, amb valoracions paral·leles amb les observades del Projecte Educatiu.

També s'observa l'existència de sectors on el nivell de realització s'acosta a les cotes indicades en el factor anterior.

Si bé hi ha diferència global en relació al total de l'escola de Catalunya, s'observa un major apropament entre ambdues realitzacions. Això porta a pensar que existeix la possibilitat que la definició d'un Projecte Educatiu incideixi positivament sobre l'Estructura i el Funcionament d'un centre, però que és possible que hi hagi una estructura i un cert tipus de funcionament sense tenir un Projecte suficientment concretat i operatiu.

Per tal d'avançar en la delimitació del model d'escola privada que es dedueix de l'aplicació del Quafe 80, procedirem a l'anàlisi de l'ordenació dels ítems de cada factor, i de les consideracions que es dedueixen de l'estructuració interna dels factors per acabar veient l'ordenació de tots els conceptes del Quafe 80.

Pensem que, a partir d'ací, la consideració sobre la situació dels diferents centres vindrà a configurar quines són les indicacions que cal seguir pel millorament.

7.2. Anàlisi de l'ordenació dels ítems dins de cada factor

. Projecte Educatiu

La mitjana del Projecte Educatiu per l'escola privada (Vid. taula IT.1) és de 3,28, la qual cosa reforça afirmacions anteriors ja comentades, sobre la situació d'aquest tipus d'escola.

L'ítem que ocupa el primer lloc en l'ordenació és el 12, que es refereix al coneixement i a l'operativitat dels valors que orienten el Projecte en l'acció educativa del centre. La seva puntuació està clarament per sobre de les dels altres ítems.

En els llocs tres i sis, hi ha els ítems 10 i 11, que fan referència també a la presència del Projecte, a partir de la participació i actitud dels membres implicats, i de la tasca realitzada en comú en aquest sentit.

L'ítem 1 ocupa el segon lloc en l'ordenació. Aquest ítem planteja la posició del centre quant a l'educació que es vol impartir. Pregunta per l'existència del propòsit d'atendre integralment els alumnes, tenint cura des de l'assimilació de continguts que han de fer, fins al desvetllament de la creativitat personal.

Les puntuacions dels ítems 7 i 8 (llocs 4 i 5) reflecteixen la traducció de l'acció educativa que es vol portar a terme en el marc del grup-classe. Indiquen el funcionament de la unitat educativa bàsica en un centre, que és l'aula.

Amb puntuacions properes, trobem en els llocs set, vuit i nou els ítems 9 (Evaluació del progrés dels alumnes), 6 (Aprenentatges i situació concreta dels alumnes) i 4 (Orientació de l'apre-

mentatge), que es refereixen a aspectes metodològics i de control.

Els tres últims, allunyant-se de la mitjana, són el 2, referit al tractament de les Habilitats instrumentals bàsiques, i el 3 i el 5, pràcticament en l'estadi tres del Quafe 80. L'orientació escolar i personal dels alumnes, i la utilització de tècniques didàctiques són, per tant, els elements menys reeixits.

Taula IT 1. Ordenació dels ítems del Projecte Educatiu segons la puntuació obtinguda en el Quafe 80. (Total Catalunya i Privada).

Ordre	Item	TOTAL C		PRIVADA	
		\bar{X}	PE	\bar{X}	PE
			2,80		3,28
		σ	0,12		0,15
	Item	Valoració		Item	Valoració
1	12	2,99		12	3,64
2	7	2,89		1	3,39
3	10	2,88		10	3,38
4	8	2,87		7	3,33
5	6	2,85		8	3,30
6	9	2,83		11	3,29
7	1	2,82		9	3,27
8	11	2,81		6	3,25
9	4	2,76		4	3,25
10	2	2,71		2	3,17
11	3	2,59		3	3,09
12	5	2,59		5	3,04

Pensem que, des d'un punt de vista de la qualitat, no atendre l'orientació dels alumnes, de cara a la personalitat o a les expectatives de l'estudi que han de realitzar, dins i a partir de l'EGB, i la manca de preocupació per incorporar les tècniques adients per l'aprenentatge, són elements que demanen una atenció especial. El millorament del context educatiu passa per una educació individualitzada dins del marc d'un context col·lectiu necessari, al qual han d'ajudar tècniques que es puguin adaptar a cada alumne en particular.

La comparació amb les valoracions de l'escola de Catalunya posa de manifest algunes diferències importants, i certes coincidències.

- . El bloc esmentat dels ítems 12, 10 i 11 rep a l'escola de Catalunya una valoració diferent.

El 12 ocupa també el primer lloc en l'ordenació, però menys destacat dels altres que a l'escola privada. El 10 es troba en el mateix lloc de l'ordenació, però l'11 baixa en l'escola de Catalunya al lloc vuitè, si bé està encara per sobre de la mitjana corresponent.

La participació en l'elaboració i revisió del Projecte (ítem 11) per part dels estaments implicats en el centre obté una consideració més baixa que a l'escola privada.

Una altra diferència important és la que es dona en relació a l'ítem 1, que estableix la postura en relació a l'educació integral dels alumnes. Mentre a l'escola privada ocupa el segon lloc, al total de Catalunya passa al set, amb una valoració semblant a la de l'ítem 11.

Els ítems 7 i 8, sobre el grup-classe, se situen més amunt de l'ordenació per l'escola de Catalunya, que en l'escola privada, si bé en ambdós casos reben una puntuació alta.

Els ítems 6 (Aprentatge i situació dels alumnes) i 9 (Avaluació) estan més amunt en el total de Catalunya que a l'escola privada. El primer degut probablement a la necessitat que té la resta de l'escola de Catalunya d'adaptar-se a nivells socio-econòmicoculturals inferiors que els que rep l'escola privada. Pel que fa al segon, l'ítem 9, la diferència entre una i altra ordenació és només d'un graó.

Quant als ítems menys valorats, la coincidència entre ambdues ordenacions és pràcticament absoluta: els ítems 4, 2, 3 i 5 estan al final en els dos casos. Es destaquen amb un puntatge clarament inferior els ítems 3, orientació dels alumnes, i el 5, tècniques didàctiques, mantenint però els intervals generals del factor.

. Estructura i Funcionament

La mitjana d'Estructura i Funcionament per l'escola privada és de 3,29 (Vid. Taula IT.2), pràcticament idèntica a la que hem enregistrat pel Projecte Educatiu en aquest tipus d'escola.

En front del paral·lelisme de resultats entre els dos factors a l'escola privada, observem com la mitjana d'Estructura i Funcionament pel total de l'escola a Catalunya experimenta un increment que situa aquest factor per sobre del Projecte (2,95 de EF, per 2,80 de PE.).

L'ítem que ocupa el primer lloc dins de l'ordenació de l'escola

Taula IT.2. Ordenació dels ítems de EF, segons la puntuació obtinguda en el Quafe 80. (Total Catalunya i Privada).

		TOTAL		PRIVADA	
		\bar{X}	EF	EF	
			2,95		3,29
		σ	0,19		0,17
Ordre	Ítem	Valoració	Ítem	Valoració	
1	18	3,27	18	3,63	
2	23	3,18	26	3,40	
3	14	3,12	14	3,39	
4	25	3,06	22	3,38	
5	13	3,05	13	3,37	
6	26	3,02	23	3,35	
7	22	3,01	25	3,33	
8	17	2,97	17	3,29	
9	24	2,92	24	3,29	
10	15	2,84	15	3,25	
11	20	2,83	19	3,25	
12	19	2,80	20	3,21	
13	16	2,77	16	3,13	
14	21	2,53	21	2,86	

privada és el 18 (Condicions personals del professorat i relació amb els alumnes). També es destaca clarament en relació a les puntuacions de la resta d'ítems.

L'ítem 26, el segon de la taula, es refereix a l'ambient de treball que hi ha entre les persones que integren el centre. Ens parla de l'actitud amb què es tira endavant la tasca proposada.

En els llocs tres i cinc s'hi troben els ítems 14 i 13, que pregunten per la qualitat de la presa de decisions i per l'acompliment de les funcions i òrgans de gestió de la institució.

Els ítems 22 i 23, utilització dels recursos materials i didàctics i econòmics, ocupen els llocs quatre i sis. L'ítem següent, el 25, ens informa de la realitat de les relacions que es donen entre les persones que treballen a l'escola.

Coincidint amb la mitjana del factor, hi trobem els ítems 17 (Comunicació-informació) i el 24 (Grau d'implicació del professorat).

Per sota de la mitjana, amb puntuacions properes, hi ha els ítems 15 (Funció de coordinació), 19 (Adequació de les condicions professionals a les necessitats de l'escola), i el 20 (Relació amb les famílies).

Els ítems que obtenen una valoració inferior són el 16, referit a la funció de control-regulació del funcionament, i el 21, que pregunta per la relació amb la societat, pel grau de coneixement i vinculació a la vida social.

La desvinculació de la realitat social llunyana i propera, i el

nivell poc aconseguit de control i regulació del funcionament, tenen una relació important amb la qualitat de l'educació, que pot així desvincular el centre del realisme que demana qualsevol acció educativa. També és remarcable en aquest sentit la posició de l'ítem 20, Relació amb les famílies.

La comparació amb les puntuacions de l'escola a Catalunya, evidencia menys diferències que les observades pel que fa al Projecte Educatiu.

Hi ha coincidència quant als ítems que ocupen els set primers llocs, si bé la distribució presenta diferències.

També l'ítem 18 (Condicions personals i relació amb els alumnes) és el primer, no tan destacat de la resta. Els ítems 23 i 25 (Utilització dels recursos econòmics, i Relacions personals) pugen en la taula, i ocupen els llocs dels ítems 26 i 22 (Ambient de treball i Utilització dels recursos materials i didàctics), que en el total de l'escola de Catalunya se situen en els llocs sisè i setè.

Els ítems 14 (Presa de decisions) i 13 (Funcions i òrgans de gestió) ocupen els mateixos llocs en les dues ordenacions.

Pel que fa a la resta d'ítems, els que ocupen els darrers llocs dins de les taules, el paral·lelisme es pot considerar gairebé absolut. També ací l'ítem 21, relació amb la societat, es destaca per la seva puntuació sensiblement més baixa.

Tal com hem fet en l'apartat anterior, podem ara recollir el resultat de les nostres reflexions sobre l'ordenació dels ítems dins de cada factor, i afegir unes notes a la caracterització

allà iniciada.

1. Projecte Educatiu.

A l'escola privada hi ha un alt grau de consciència i efectivitat pràctica del Projecte Educatiu, que arriba a tenir un nivell suficient d'acceptació per part de la majoria dels implicats.

La preocupació per subministrar una educació integral als alumnes, que atengui tant els aspectes d'adaptació a una realitat acadèmic-social, com a la creativitat personal, forma part del plantejament d'aquest tipus d'escola d'una forma preeminent.

Juntament al punt anterior, també hi ha una atenció especial al paper que té el grup-classe en la formació dels alumnes.

Entre els aspectes menys reeixits, hi trobem l'orientació a l'alumne i la varietat de tècniques didàctiques que s'utilitzen.

De la comparació amb l'escola de Catalunya, apareix com a molt important la diferent valoració que hi ha en relació a la preocupació per atendre els nois en totes les seves dimensions, en la línia d'una educació integral.

No hi ha dubte que això té a veure amb el tipus de població a què s'atén, i les dificultats que presenta, la qual cosa fa que en el total de Catalunya l'ítem 6 sigui més valorat comparativament. Es tracta de l'adequació a la situació concreta dels alumnes, que hauria d'obligar a la consideració de l'escola com a compensadora de desigualtats.

2. Estructura i Funcionament

En aquest esforç apareixen com a trets més sobresortints l'esforç i el plantejament de centre per aconseguir l'equilibri entre exigència, treball i eficàcia, per un costat, i la flexibilitat i el tracte proper amb l'alumne per un altre.

L'ambient de treball i la utilització dels recursos materials i didàctics donen suport a l'orientació que imprimeix la línia anterior.

Un bon nivell d'exercici de les funcions de gestió i de la presa de decisions, juntament amb una cura en la utilització dels recursos econòmics, i unes relacions constructives entre els mestres, acabarien de delimitar el model en els aspectes positius.

La manca d'una relació estructurada amb la societat, ens aportaria una característica poc aconseguida, que juntament amb el baix nivell de la valoració del control-regulació del funcionament del centre ens assenyalaria els punts més febles.

7.3. Anàlisi de l'ordenació dels ítems del Quafe 80, segons les puntuacions obtingudes.

Abans de considerar en detall l'ordre final entre tots els ítems del qüestionari (Vid Taula IT.4) pel total de l'escola a Catalunya i per l'escola privada, és important conèixer la mitjana de Catalu

nya i de l'escola privada, per tal de situar adequadament el comentari.

Taula IT.3. Mitjana i desviació standart del total del qüestionari, per l'escola de Catalunya i per l'escola privada.

	Mitjana	Desviació standart
Total Catalunya	2,88	0,17
Escola privada	3,29	0,16

Tal com hem constatat en consideracions anteriors, veiem que la mitjana de l'escola de Catalunya, tot i apropar-se al valor 3, en conjunt no hi arriba, mentre que l'escola privada l'ultrapassa en un 0,29.

Considerem important de no oblidar aquesta diferència en els comentaris posteriors a l'ordre dels diversos ítems. En el conjunt, la diferència entre les dues mitjanes és 0,41, la qual cosa ja ens indica situacions qualitativament diverses. El fet de trobar-se aquesta diferència en puntuacions per sobre i per sota de l'estadi tres, accentua la diversitat, donat que el Quafe 80 delimita clarament on apareix una consciència de centre i un nivell d'acció comuna.

. Consideracions sobre l'ordenació dels ítems a l'escola privada.

Els dos primers ítems, amb puntuacions considerablement superiors a la resta (3,64 i 3,63) són el 12, que pertany al Projecte

Taula IT.4. Ordenació dels ítems del Quafe 80 segons les puntuacions obtingudes. (Total Catalunya i escola privada).

		TOTAL CATALUNYA		PRIVADA		
		\bar{X}	Q.80	\bar{X}	Q.80	
		σ		σ		
			2,88		3,29	
			0,17		0,16	
Ordre	Ítem	Factor	Valoració	Ítem	Factor	Valoració
1	18	EF	3,27	12	PE	3,64
2	23	EF	3,18	18	EF	3,63
3	14	EF	3,12	26	EF	3,40
4	25	EF	3,06	14	EF	3,39
5	13	EF	3,05	1	PE	3,39
6	26	EF	3,02	10	PE	3,38
7	22	EF	3,01	22	EF	3,38
8	12	PE	2,99	13	EF	3,37
9	17	EF	2,97	23	EF	3,35
10	24	EF	2,92	25	EF	3,33
11	7	PE	2,89	7	PE	3,33
12	10	PE	2,88	8	PE	3,30
13	8	PE	2,87	17	EF	3,29
14	6	PE	2,85	24	EF	3,29
15	15	EF	2,84	11	PE	3,29
16	9	PE	2,83	9	PE	3,27
17	20	EF	2,83	15	EF	3,25
18	1	PE	2,82	19	EF	3,25
19	11	PE	2,81	6	PE	3,25
20	19	EF	2,80	4	PE	3,25
21	16	EF	2,77	20	EF	3,21
22	4	PE	2,76	2	PE	3,17
23	2	PE	2,71	16	EF	3,13
24	3	PE	2,59	3	PE	3,09
25	5	PE	2,59	5	PE	3,04
26	21	EF	2,53	21	EF	2,87

Educatiu, i el 18, situat a Estructura i Funcionament.

Quinze ítems tenen una puntuació que va des de la mitjana (3,29) fins a 3,64.

D'aquests quinze ítems, sis pertanyen al Projecte i nou a Estructura i Funcionament. En el model, per tant, que es dibuixa té una forta incidència del Projecte Educatiu, si bé l'Estructura i Funcionament presenta més punts forts.

Els ítems del Projecte Educatiu que figuren entre els quinze són els següents, agrupats per aspectes afins:

- . Ítems 12, 10 i 11, que com ja hem dit es refereixen a la forma com el Projecte Educatiu és viu en els elements implicats que l'han de realitzar.

L'ítem 12 és el primer, la qual cosa indica que la consciència dels valors que orienten el PE és un fet generalitzat, i característic.

L'ítem 10 ocupa el lloc número sis, i indica, per tant, que la definició, adequació i acceptació dels objectius contribueixen en una mesura important a definir el model que ens ocupa.

L'ítem 11 es troba a la mitjana. El grau de participació en l'elaboració i la revisió del Projecte dels diferents estaments implicats, també és present en la caracterització del model, si bé en un nivell mig dins del conjunt.

- . Ítem 1. Ocupa el lloc número cinc de l'escalat, amb una puntuació relevant. Planteja l'orientació bàsica educativa dins del

disseny del PE. Concreta la intenció de dedicar atenció a totes les dimensions de la persona de l'alumne.

- Ítems 7 i 8. Ocupen els llocs onze i dotze, i indiquen que la preocupació per la comunicació i organització del grup-classe també és important dins del model que es dibuixa.

Els ítems d'Estructura i Funcionament que figuren entre els quinze primers, també agrupats, són els següents:

- Ítems 18, 26, 25, 24. El 18 és el segon en l'ordenació total amb una puntuació molt pròxima a l'ítem 12.

L'equilibri entre exigència quant a la feina i flexibilitat i comprensió quant al tracte, rep una consideració molt alta, caracteritza el model.

- L'ítem 26, Ambient de treball, és el tercer, mentre que el 25, Relacions personals, ocupa el lloc deu, i el 24, Grau d'implantació en les tasques del centre, coincideix amb la mitjana.
- Ítems 14, 13, 17. La valoració de les funcions i òrgans de gestió, ítem 14, ocupa el quart lloc, i l'ítem 13, Presa de decisions, el lloc vuitè amb puntuacions altes tots dos. El 17, Informació-comunicació, rep una puntuació idèntica a la mitjana.
- Ítems 22 i 23. Ocupen els llocs setè i novè, respectivament, i indiquen una cura en la utilització dels recursos de què disposa el centre.

Per acabar la caracterització, cal referir-se als punts dèbils que apareixen en el model que es dibuixa.

Els dividirem en dos graons d'acord amb la proximitat de les puntuacions obtingudes.

- . Ítems 21, 5 i 3. L'ítem 21, Relació amb la societat, és l'únic que està per sota de la puntuació tres. Voldríem subratllar la importància d'aquest fet, ja que si bé l'ítem forma part de l'Estructura i el Funcionament, té molt a veure també amb el Projecte Educatiu. Ens hi referirem en l'anàlisi següent.

Els ítems 5, Utilització de tècniques didàctiques, i 3, Orientació escolar i personal dels alumnes, pertanyen tots dos al Projecte Educatiu, i ocupen els llocs 24 i 25, amb puntuacions pràcticament de 3.

- . Ítems 16 i 2. La funció de control - regulació del funcionament del centre rep també una puntuació baixa. Pròxima a ella hi ha la valoració de l'ítem 2, Habilitats instrumentals bàsiques, força determinant dins de l'orientació del Projecte Educatiu.

Per acabar, diguem que la puntuació més pròxima als ítems anteriors la presenta la Relació amb les famílies, ítem 20, que com ja hem dit té també a veure amb dimensions del Projecte.

- . Consideracions sobre l'ordenació dels ítems, comparant el total de Catalunya amb l'escola privada.

Pel total de Catalunya només hi ha un ítem que es destaquí de la resta per la seva puntuació més alta (3,27). Es tracta de l'ítem 18 (Condicions personals i relació amb els alumnes), el segon en l'ordenació de l'escola privada. L'ítem 12, el primer a l'escola privada, ha passat a ocupar el lloc número vuit, amb

una puntuació de 2,99, molt pròxim, per tant, a l'estadi 3 del Quafe 80.

Dotze ítems tenen una puntuació que va des de la mitjana (2,88) fins a 3,27.

D'aquests dotze ítems, tres pertanyen al Projecte i nou a Estructura i Funcionament. En relació a l'escola privada, veiem, per tant, que ha disminuït la incidència del Projecte, i proporcionalment ha augmentat la d'Estructura i Funcionament.

Això reforça la nostra afirmació segons la qual en el model d'escola privada la incidència del Projecte és una característica determinant. En consideracions posteriors, hem de veure en quin sentit es manifesta aquesta preeminència.

Els ítems del Projecte Educatiu que figuren entre els dotze primers són els següents, comentats en referència als llocs que ocupaven en l'ordenació de l'escola privada.

. Ítems 12 i 10. El primer, l'ítem 12, consciència dels valors que orienten el Projecte, ocupa el lloc vuitè, quan en l'ordenació de l'escola privada era el primer i, juntament amb el 18, estava clarament destacat de la resta. L'ítem 10 (Definició, adequació i acceptació dels objectius) també s'ha desplaçat i ocupa el lloc dotzè, amb una valoració idèntica a la mitjana, mentre que a l'escola privada superava la mitjana corresponent i ocupava el lloc sisè.

L'ítem 11, (Participació en l'elaboració i revisió del projecte), que a l'escola privada estava a la mitjana corresponent,

ha baixat en aquest cas al lloc 19, amb una valoració per sota de la mitjana.

- . Items 7 i 8. Es refereixen al grup-classe, i es pot dir que amb petites diferències se situen en llocs paral·lels als que hem trobat a l'escola privada.
- . Item 1 (Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat). Pel que fa aquest ítem -superior a la mitjana i ocupant el lloc cinquè a l'escola privada-, constatem un descens relevant: ocupa el lloc divuitè i té una puntuació inferior a la mitjana corresponent.

Els ítems d'Estructura i Funcionament que figuren entre els dotze primers són nou i els mateixos que havíem trobat a l'escola privada, si bé amb canvis d'ordre entre ells que cal consignar.

- . Items 18, 25, 26, 24. L'ítem 18 (Condicions personals i relacions amb els alumnes) ocupa el primer lloc.
- . L'ítem 25 (Relacions personals) ha pujat en l'escalat per comparació amb el lloc que ocupava a l'escola privada, i està per davant del 26 (Ambient de treball), amb una puntuació pròxima. Aquests dos ítems s'han invertit quant a l'ordre en el qual apareixien a l'escola privada. L'ítem 24 (Implicació) ocupa el lloc deu, i se situa per damunt de la mitjana, mentre que a l'escola privada coincidia amb la mitjana corresponent.
- . Items 14 (Presa de decisions), 13 (Funcions i òrgans de gestió), 17 (Comunicació-informació). Mantenen la mateixa ordenació, si bé s'han desplaçat cap als primers llocs. Comparativa

ment, les seves puntuacions es poden considerar superiors a les que hem trobat a l'escola privada.

- . Ítems 23 (Utilització dels recursos econòmics) i 22 (Recursos materials i didàctics). Ací la modificació és important, ja que l'ítem 23 es troba al segon lloc, i es destaca de la mitjana, mentre que a l'escola privada ocupava el lloc novè i es tava molt pròxim a la mitjana corresponent.

L'ítem 22 està per sota de l'anterior, en setè lloc, mentre que a l'escola privada, tot i ocupar el mateix lloc, estava per damunt de l'ítem 23.

També cal considerar els punts dèbils que apareixen en l'ordenació. També hi trobem dos graons.

- . Ítems 21 (Relació amb la societat), 5 (Tècniques didàctiques) i 3 (Orientació escolar i personal). Tots tres estan en els darrers llocs de l'ordenació, amb el mateix ordre en el qual els hem trobat a l'escola privada, però sense destacar-se tan negativament el 21 dels altres dos.
- . Els ítems 2 (Habilitats instrumentals bàsiques), 4 (Orientació de l'aprenentatge) i 16 (Control-regulació del funcionament del centre) són els que precedeixen els comentats anteriorment. Tots tres estan també en els darrers llocs a l'escola privada.

Les consideracions sobre l'ordenació de tots els ítems del Quafe 80 confirmen i matisen les nostres afirmacions fetes amb motiu de

les dues anàlisis anteriors.

Es confirma com a característic de l'escola privada el lloc que ocupa el Projecte, i es destaca una major importància de la participació en l'elaboració i revisió d'aquest Projecte per part dels elements implicats.

També adquireix relleu la línia educativa, expressada per la valoració de l'ítem 1, adreçada a una atenció a l'educació integral de l'alumne.

L'atenció al grup-classe resta confirmada, si bé la trobem també en un nivell semblant pel que fa a l'escola de Catalunya, encara que amb una valoració inferior i proporcional.

Es reforça també com a característica l'equilibri entre exigència i flexibilitat, acompanyat de l'ambient de treball general en el centre, i d'una bona utilització tant dels recursos didàctics com econòmics (en front, en aquest cas, hi ha un major èmfasi a l'escola de Catalunya dels segons sobre els primers).

Persisteix la valoració que es feia dels òrgans i funcions de gestió, i de la circulació d'informació, així com l'existència d'unes relacions constructives entre els professionals del centre.

Els punts dèbils es concentren en primer lloc en la manca de relació estructurada amb la societat, i, en segon lloc, en l'orientació de l'alumne i la utilització de tècniques.

El control-regulació i el cultiu de les habilitats bàsiques, apareixerien també en el capítol de trets poc reeixits, juntament amb un nivell baix pel que fa a la relació amb les famílies.

7.4. Anàlisi dels resultats del Quafe 80, a partir de l'estructuració dels ítems

Per tal d'estructurar les nostres consideracions d'una forma que ens permeti de delimitar els punts característics i els dèbils, i de valorar adequadament dins del conjunt del centre les afirmacions a les quals hem arribat, farem recurs a l'estructuració interna de cada factor, tal com vam exposar a la primera part, en la descripció del Quafe 80.

En la Taula Quafe 80 que presentem com a recordatori, s'especifica la distribució, i s'indiquen els conceptes que serveixen per agrupar, i la pertinença dels diferents ítems a cada concepte introduït.

Recordarem breument la significació dels conceptes.

1. Disseny del PE.

Explicita la forma com s'ha especificat el projecte en punts que es poden considerar definitoris de l'orientació pedagògica de conjunt.

1.1. Línia pedagògica.

Ens parla de la decisió, dèiem, quant a assegurar una educació integral dels alumnes, i l'adquisició de les habilitats instrumentals bàsiques.

1.2. Estratègia en relació als alumnes i a l'aprenentatge.

Aquest aspecte ens aporta l'orientació de l'aprenentatge i la seva adequació a les possibilitats dels alumnes.

TAULA QUAFE 80

PROJECTE EDUCATIU

1. DISSENY DEL PROJECTE EDUCATIU
 - 1.1. Lfnia educativa (1 i 2).
 - 1.2. Estratègia alumnes i aprenentatge (4, 5 i 6)
 - 1.3. Acció sobre els alumnes (3, 7 i 8)
 - 1.4. Avaluació alumnes-aprenentatge (9).
2. GRAU D'IMPLANTACIÓ DEL PE (10, 11 i 12)
3. DIMENSIONS DE DISSENY I IMPLANTACIÓ (20 i 21)

ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT

1. GESTIÓ (13, 14, 15, 16 i 17)
2. ACTUACIÓ PERSONAL (18, 24, 25 i 26)
3. UTILITZACIÓ RECURSOS (19, 22 i 23)
4. RELACIONS (DISSENY-IMPLANTACIÓ DEL PE). (20 i 21)

1.3. Acció directa sobre els alumnes.

Aquest concepte fa referència a com s'orienta l'alumne i la forma com es treballa a nivell de grup-classe.

1.4. Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge.

Ací es posa l'èmfasi en la necessitat de comprovar el progrés dels alumnes i la conveniència de l'aprenentatge promogut.

2. Grau d'implantació del PE.

Pretén detectar el grau de presència del PE en el marc del centre i, per tant, la forma com és viu en les persones que l'han de portar a terme.

3. Dimensions de Disseny i implantació del PE.

Ací es fa referència a l'establiment de relacions amb les famílies i la societat, com element que forma part del PE i de l'EF d'un centre educatiu.

4. Gestió.

La pregunta per les funcions i òrgans de gestió, i la forma com es porten a terme, com a condició necessària per a la realització del PE, és el contingut de l'anàlisi que es proposa aquest concepte.

5. Actuació personal.

Ací es considera el tipus de gestió personal que porten a terme els professors en relació als alumnes, al centre i a la resta de professors.

6. Utilització dels recursos.

L'orientació d'aquest concepte s'adreça a saber quin ús es fa

dels recursos, personals, didàctics i econòmics, com un element fonamental per a una educació de qualitat.

Creiem que les consideracions que hem fet de cada ítem dins del factor corresponent, s'han de situar en el seu valor adequat en relacionar-los amb els ítems afins. Això ens ha de permetre de veure quines són les dimensions febles dins de cada centre més enllà de la senzilla enumeració d'ítems que subministren una visió més fragmentada.

El que ens interessa de considerar, en ordre als punts febles del funcionament del centre, és l'àrea a la qual afecta cada ítem concret, ja que cada un d'ells en unió d'altres defineix zones homogènies del funcionament del centre.

Per aquest camí, més que atendre a un ítem concret, en plantejar-se el redreçament de l'acció del centre, hom tindrà una zona que demana una revisió més àmplia en el seu conjunt.

Pensem que els diferents aspectes que juguen un paper important en la institució escolar s'han de considerar relacionats directament amb tots els altres aspectes que abasten la mateixa àrea d'actuació.

El replantejament del contingut i l'acompliment d'un ítem no s'ha de fer atenent només la parcel·la que aquest indica. El seu redreçament comporta el replantejament com a mínim de les accions i continguts que estan més directament relacionats amb l'ítem de què es tracti.

Agafant un exemple que posteriorment podrem considerar, il·lustrem el que anem dient.

L'ítem 3 és clarament un punt feble dins del conjunt. El redreçament d'aquest ítem s'ha de considerar a partir de la revisió del concepte Acció sobre els alumnes, del qual forma part l'esmentat ítem. Per arribar al fons de la situació explicitada pel resultat d'aquest ítem, cal considerar com es porten a terme les accions que es realitzen sobre el grup-classe -ítems que formen part de l'Acció directa sobre els alumnes- ja que malgrat un funcionament més satisfactori en aquest camp és possible que la dimensió expressada per l'ítem 3 no hi sigui prou present.

A partir de la Taula IT5. passem a analitzar -i treure conclusions- els resultats del QUAPE 80 pel que fa a l'escola privada.

La nostra atenció anirà en una doble línia. Per un costat, l'intent de concretar un model d'escola privada, i per l'altre, la delimitació dels punts i zones dèbils a partir dels resultats de l'aplicació del qüestionari.

De l'anàlisi dels resultats se'n dedueixen les constatacions següents.

- a. La mitjana del Quape 80 per l'escola privada de Catalunya és de 3,29. Ja hem dit abans que suposava aquesta puntuació dins del Quape 80, i també el paral·lelisme existent entre Projecte Educatiu i Estructura i Funcionament.

Ací només voldríem cridar l'atenció sobre com ens plantegem l'estratègia de millorament del funcionament del centre educatiu d'EGB. No hi ha dubte que, tot i indicar, el 3,29, un nivell on la consciència de centre és operativa, les possibilitats de donar un pas més, d'optimitzar, es presenten com a

TAULA IT.5. Resultats del Quafe 80, a partir de l'estructuració dels ítems

Quafe 80	TOTAL		PRIVADA	
	\bar{X}			
	\bar{X}	2,88		3,29
	σ	0,17		0,16
CONCEPTES	ITEMS			
1. DISSENY DEL PE.				
1.1. Línia educativa	1	2,82		3,39
	2	2,71	(2,76)	3,17 (3,28)
1.2. Estratègia alumnes i aprenentatge	4	2,76		3,25
	5	2,59	(2,73)	3,04 (3,18)
	6	2,85		3,25
1.3. Acció sobre l'alumne	3	2,59		3,09
	7	2,89	(2,78)	3,33 (3,24)
	8	2,87		3,30
1.4. Avaluació alumnes i aprenentatge	9	2,83		3,27
2. GRAU D'IMPLANTACIÓ DEL PE.				
	10	2,88		3,38
	11	2,81	(2,89)	3,29 (3,43)
	12	2,99		3,64

3. DIMENSIO DISSENY IM PLANTACIO (RELACI ONS)	20	2,83		3,21	
	21	2,53	(2,68)	2,86	(3,03)
4. GESTIO	13	3,05		3,37	
	14	3,12		3,39	
	15	2,84	(2,95)	3,25	(3,28)
	16	2,77		3,13	
	17	2,97		3,29	
5. ACTUACIO PERSONAL	18	3,27		3,63	
	24	2,92		3,29	
	25	3,06	(3,06)	3,33	(3,41)
	26	3,02		3,40	
6. RECURSOS	19	2,80		3,25	
	22	3,01	(2,99)	3,38	(3,32)
	23	3,18		3,35	

molt desitjables.

Donada la dinàmica d'un centre educatiu, amb un cùmul ampli de variables, no pensem que sigui possible de plantejar d'una forma general i indiscriminada una estratègia de millorament. Pensem que el centre accedirà a un funcionament més satisfactori en la mesura en la qual afronti la renovació dels aspectes més febles, i no pas un canvi qualitatiu en tots els àmbits del seu funcionament. La situació en la qual es troba un centre obeeix a la forma com els diferents aspectes estan formulats i articulats, però l'increment de qualitat no es pot fer de cop i volta, sinó que ha de tenir en compte la dinàmica que presideix les accions de tot tipus que realitza el centre.

Dit d'altra forma: el centre millorarà en la mesura en què a partir de la seva situació vagi fent atenció i reestructuri aquelles dimensions que pel fet de no tenir un nivell adequat frenen i desvien la seva progressió cap endavant. Tots sabem com és impossible d'emprendre una acció global, i com d'altra banda l'atenció alternativa i seriosa a aspectes parcials produeix una millora important en el conjunt. Aquesta forma de procedir realista és la que veiem que produeix els efectes desitjats.

Per tant, per aconseguir una millora de conjunt, creiem que el camí passa per la millora dels aspectes considerats dèbils.

Pensem que, d'altra banda, la possibilitat de començar de cap i de nou, a part de ser possible en pocs casos, vol dir iniciar un procés lent que no presenta unes garanties òptimes i segures.

- b. El primer tret característic que apareix és el Grau d'implantació del PE. (Ítems 10, 11 i 12).

Ja hem vist com el punt culminant estava marcat per l'ítem 12 (Consciència dels valors que orienten el PE) i com l'ítem 11 (Participació en l'elaboració i revisió del PE) era el més baix dels tres i estava a la mitjana del Quafe 80.

L'escola privada, per tant, es caracteritza per una presència viva i activa dels objectius que es volen assolir, expressats en el PE.

- c. El segon tret, molt proper quant a la seva puntuació a l'anterior, és l'Actuació personal (ítems 18, 24, 25, 26).

També en aquest cas les puntuacions extremes són força paral·leles a les anteriors. La puntuació de l'ítem 18 (Condicions i relació amb els alumnes) és pràcticament idèntic a la de l'ítem anterior i el 24 (Implicació) està a la mitjana del Quafe 80. La dimensió característica que significa aquest resultat, cal relacionar-la amb el fet que va en paral·lel amb el Grau d'implantació del PE. Es pot dir que hi ha una Actuació personal que té alhora una forta vinculació amb els pressupòsits indicats pel PE.

Això ens parla d'una Acció personal que es mou en un marc comú que fa que les diferents aportacions dels membres del centre tendeixin a anar cap a un mateix lloc, a unificar els esforços en funció d'uns objectius acceptats com a vàlids per a tots, almenys d'una forma general.

No cal dir que això ens parla d'una consciència de centre ope-

rativa en l'acció que porten a terme els components de la institució escolar.

- d. El tercer aspecte, amb una puntuació de conjunt superior a la mitjana del Quafe 80, és la utilització dels recursos personals i materials.

Si bé pel que fa als recursos materials, didàctics i econòmics (ítems 22 i 23) la puntuació supera la mitjana, a l'ítem 19 és pràcticament idèntica a aquesta mesura.

Pel que fa a aquest tret, hem de dir per tant que es mou en paral·lel amb el nivell global de l'escola privada, amb una millor utilització dels recursos materials i didàctics i econòmics que els personals, sense que, pels darrers es pugui parlar d'un veritable punt dèbil del model.

- e. Amb puntuacions de conjunt pràcticament idèntiques a la mitjana del Quafe 80 per l'escola privada, hi ha els aspectes

- . Gestió (ítems 13, 14, 15, 16 i 17)
 - . Línia educativa (ítems 1 i 2)
 - . Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge (ítem 9)
 - . Acció sobre els alumnes (ítems 3, 7 i 8).
- . Gestió. Les puntuacions van des del 3,39 de l'ítem 14 (Preses de decisions) fins al 3,13 de l'ítem 16 (Control-regulació del funcionament del centre), que ja es pot considerar com un punt dèbil dintre del conjunt.

Proper a aquest darrer, s'hi troba l'ítem 15 (Coordinació), si bé la seva puntuació és pràcticament idèntica a la mitjana.

Pel que fa a aquest tret, es pot dir que es mou en conjunt en paral·lel amb la puntuació de l'escola privada.

Això afecta fonamentalment a una bona delimitació de funcions de gestió i a un funcionament prou àgil del conjunt dels òrgans existents. Hi ha, però, una realització comparativa-ment menys aconseguida pel que fa a la funció de control-regulació del funcionament del centre -sobre les conseqüències de la qual ja hem insistit abans-, que constitueix un veritable punt dèbil dins de la gestió.

Cal considerar també que la puntuació alta de la presa de decisions, a la pràctica, ha de venir canalitzada a través de la coordinació, que obté una puntuació més baixa, sense que es pugui considerar comparativament com un punt dèbil de la gestió.

. Línia educativa.

La puntuació global d'aquest aspecte coincideix amb la respectiva de la gestió.

En front de la puntuació relativament alta de l'ítem 1 (Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat), l'ítem 2 (Habilitats instrumentals bàsiques) es pot considerar un dels altres punts dèbils.

Tot i tenir present la línia educativa, incorporada a la consciència de centre, la realització i la forma d'estructurar aquesta línia està en un nivell sensiblement més baix de la mitjana de l'escola privada. La desigual puntuació dels dos ítems d'aquest aspecte creiem que justifica la nostra afirmació.

Com a incís, cal subratllar, ja ara, com les puntuacions obtingudes per Gestió i Línia educativa donen un sentit més ple als aspectes que hem comentat abans. La Implantació del PE, l'Actuació personal i Utilització dels recursos es realitzen amb una Gestió orientada per una Línia educativa que dóna consciència al conjunt del centre.

. Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge.

La puntuació de l'únic ítem d'aquest aspecte, el 9, (Avaluació del progrés dels alumnes) es situa pràcticament a la mitjana del Quafe 80 per l'escola privada.

A partir de la consciència dels aspectes que s'han d'avaluar d'acord amb el Projecte Educatiu, el grau de realització d'aquesta funció es pot considerar coincident amb el nivell de realització global de l'escola privada.

Hi ha, per tant, a l'escola privada un grau suficient de constatació de resultats, dins del marc general en què es mou aquest tipus d'escola.

. Acció sobre els alumnes.

La puntuació global d'aquest concepte és pràcticament idèntica a la mitjana del Quafe 80.

Si bé els ítems 7 i 8 se situen per sobre de la mitjana de l'escola privada, la qual cosa indica una preocupació pel funcionament del grup-classe, l'ítem 3 (Orientació personal i escolar dels alumnes) s'ha de considerar un punt dèbil dins del model.

Tal com ja hem apuntat abans, el fet que l'ítem 3 tingui

una puntuació clarament inferior, fa pensar que el nivell dels altres dos ítems apunta més aviat a un tractament poc individualitzat en el marc del grup-classe. Hi ha una bona gestió del grup, sense que s'atengui a la individualitat dels alumnes que el componen.

La puntuació del concepte (3,24) ens porta a considerar que tot i haver-hi una preocupació teòrica i pràctica pel grup d'alumnes, aquesta no arriba a subministrar les orientacions individuals necessàries que els components necessiten per saber quines són les seves dificultats i possibilitats, tant a nivell personal com escolar.

Segons els resultats abans esmentats, es pot afirmar que la influència que reben els alumnes és de signe col·lectiu, i que en la dimensió més individual no tenen l'atenció que seria de desitjar.

En aquest sentit, pensem que cal revisar tant la dimensió més personal de l'orientació, com la més col·lectiva que es realitza en el grup-classe. Probablement en aquest nivell hi ha una bona realització de conjunt, que no arriba a una dedicació a cada un dels membres que componen el grup-classe.

- f. Amb una puntuació ja més allunyada de la mitjana del Quafe 80 per l'escola privada, hi ha l'Estratègia en relació als alumnes i a l'aprenentatge.

Ací no hi ha cap ítem que arribi a la mitjana, si bé l'ítem 4 (Orientació de l'aprenentatge) i el 6 (Aprenentatge i situació concreta dels alumnes) hi són molt pròxims.

L'ítem 5 (Tècniques didàctiques) és, com ja hem subratllat, un dels més baixos en el conjunt de puntuacions. És un altre dels punts dèbils dins del model de l'escola privada.

Tot i no poder afirmar que aquest concepte és en conjunt un punt dèbil, és cert que presenta una puntuació que porta a pensar que la reflexió sobre el concepte, a partir de les Tècniques didàctiques, ha d'obrir nous horitzons pel que fa a l'aprenentatge que els alumnes han d'assolir.

Es podria dir que a l'escola privada, si més no, hi ha un dubte seriós sobre si les línies d'aprenentatge que es segueixen són les adequades per aconseguir els resultats esperats. Considerem que cal situar aquestes reflexions sobre el fet que l'escola privada se situa per damunt de l'estadi 3, la qual cosa indica més aviat un dubte reflexiu, que no pas un replantejament de base. La situació social, que tendeix a valorar quasi exclusivament els resultats, deu tenir un pes considerable en aquesta situació.

- g. Amb una puntuació global negativa trobem en darrer lloc les Dimensions de Disseny i Implantació del PE relatives a les relacions del centre amb les famílies i la societat.

Si bé l'ítem 20 (Relació amb les Famílies) s'acosta a la mitjana del Quafe 80 per l'escola privada, de forma que no s'el pot considerar un punt dèbil del model, l'ítem 21 (Relació amb la societat) és el més baix de tot el qüestionari i té una puntuació que està per sota de l'estadi 3. L'únic, d'altra banda que està en aquesta situació.

Altre cop hem d'advertir que la revisió d'aquest aspecte creiem que ha d'afectar els dos ítems, ja que considerem que una bona relació amb les famílies hauria d'apropar més a la societat, si més no pròxima, que viu el noi.

No hi ha dubte que l'ítem 21 és un dels punts dèbils del model de l'escola privada. Comporta el risc d'un allunyament de la realitat que viu el noi i en la qual s'ha de desenvolupar un cop acabi els seus estudis.

7.5. Model d'escola privada, segons els resultats del Quafe 80

La recollida de les conclusions, que hem anat traient dels diversos tipus d'anàlisi, realitzada a partir de les puntuacions dels ítems, ens han d'ajudar a matisar les coordenades en les quals es mou el model de l'escola privada obtingut a través del Quafe 80, que d'una forma global hem dibuixat. (Vid. Figura 4,32).

L'esquema del model, a partir de les reflexions que acabem de fer, és molt significatiu de cara a dissenyar les línies de millorament.

Exposarem a continuació les tipologies de l'escola privada obtingudes a partir de l'aplicació del Quafe 80.

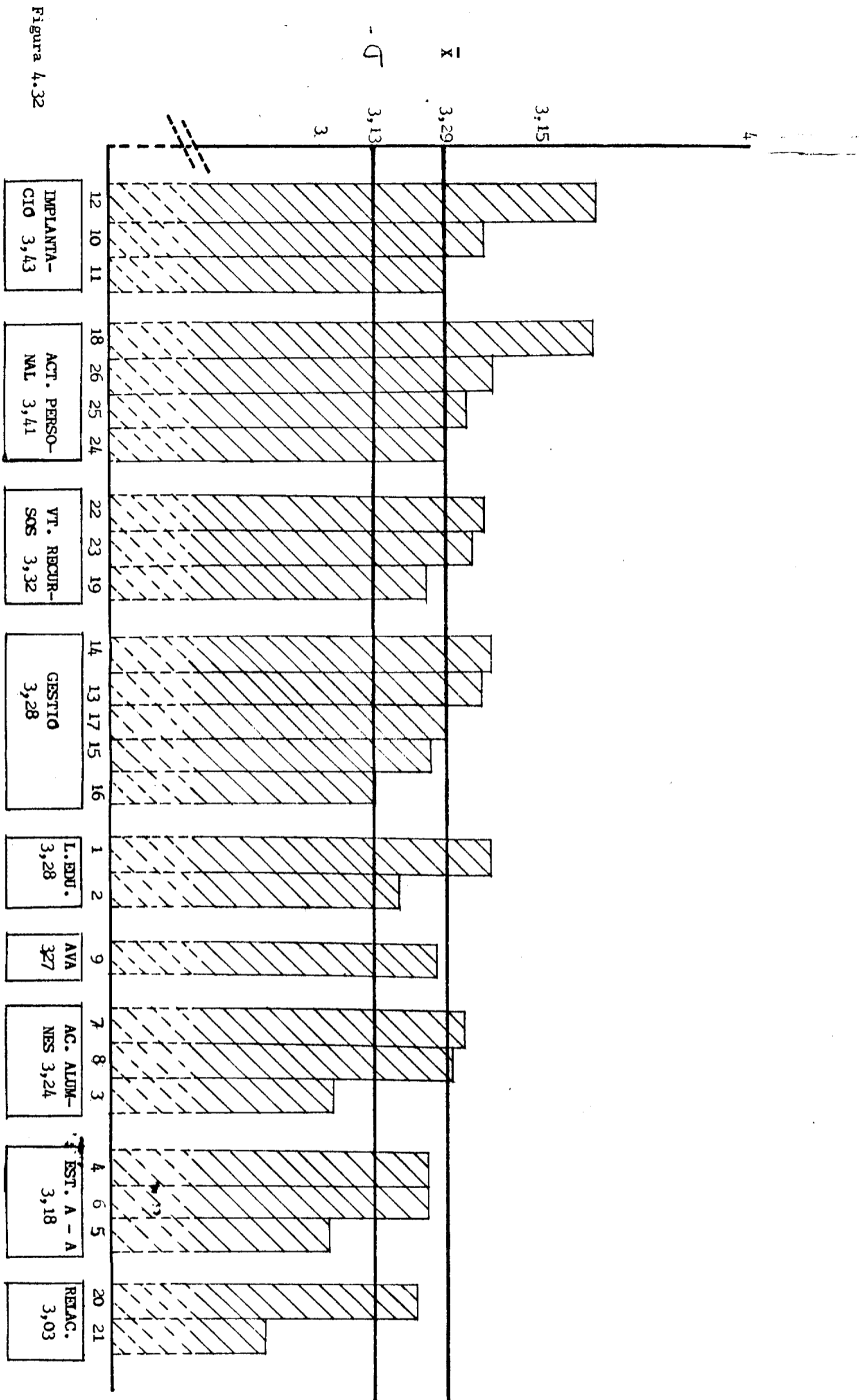

Figura 4.32

8. DESCRIPCIÓ DELS RESULTATS DEL QUAFE 80 A L'ESCOLA PRIVADA, SE GONS LES TIPOLOGIES CONSIDERADES.

A través del full de respostes es demanava que cada professor indiqués si el seu centre pertanyia, dins de l'escola privada, a l'escola religiosa, a la seglar, o a la seglar de tipus cooperatiu.

Ja hem justificat al seu moment el perquè d'aquesta divisió, així com que no era la nostra intenció, donats els punts de vista esmentats, arribar a una mostra estratificada de cada una d'aquestes tipologies.

Considerant el nombre de respostes i de centres afectats, creiem que és vàlid exposar la situació de cada una de les tipologies, segons els resultats obtinguts a través de l'aplicació del Quafe 80.

Farem una descripció de la situació de cada tipologia considerada a partir d'una fitxa que enregistrarà els resultats obtinguts seguint els mateixos passos que hem establert per arribar a delimitar la situació de l'escola privada de Catalunya (valoració i ordenació dels ítems dins de cada factor, ordenació dels ítems dins del Quafe 80, i posició dels conceptes treballats pel Quafe 80 a partir de l'estructuració dels diferents ítems). La descripció anterior ens ha de permetre de fixar el model de cada tipologia.

En parlar de l'escola privada a Catalunya, hem fet esment de l'existència de diversitat de models. Pensem que l'aplicació del Quafe 80 ha de posar de manifest les diferències significatives que poden existir entre els diferents tipus d'escola privada.

Per les raons a les quals ja ens hem referit fa un moment, no hem acotat tots els tipus d'escola privada que una reflexió teòrica pugui assenyalar en el marc de Catalunya. El fet de veure les diferències entre les seleccionades, considerem que ja pot ser prou significatiu.

8.1. Escola privada religiosa

Amb les dades que fan referència a aquest tipus d'escola, hem construït el resum de dades corresponent, que ens ha de permetre d'explicitar les característiques del model obtingut a través del Quafe 80, per l'escola religiosa. (Vid. Resum de dades).

La mitjana del PE, 3,26, indica que hi ha una consciència de centre i que l'acció educativa es realitza a partir d'uns acords que es volen portar a la pràctica. El mateix s'esdevé pel que fa a Estructura i Funcionament (EF, 3,30).

En front de valoracions que indiquen ja un clar encaminament cap a l'estadi 4 (consciència dels valors, correlació entre les condicions personals i la relació amb els alumnes) i d'altres que ens podrien parlar d'un nivell d'acció força reeixit a la pràctica (consciència del projecte i participació en la seva elaboració i revisió, educació integral, utilització de recursos econòmics i didàctics, i ambient de treball), apareixen quatre ítems amb valoracions baixes.

Relació amb la societat (EF) i Tècniques didàctiques (PE) no ar-

RESUM DE DADES DE L'ESCOLA PRIVADA RELIGIOSA, SEGONS EL QUAFE 80.

(Les dades provenen de 553 respostes, pertanyents a 44 centres).

. Projecte Educatiu

Mitjana 3,26. Desviació estandard, 0,21.

Items més puntuats:

- 12. Valors que orienten el Projecte (3,73).
- 11. Participació en l'elaboració i revisió del projecte (3,43).
- 1. Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat (3,40).
- 10. Definició, adequació i acceptació dels objectius (3,37).

Items menys puntuats:

- 5. Tècniques didàctiques (2,90).
- 3. Orientació escolar i personal dels alumnes (3,00).

. Estructura i Funcionament

Mitjana, 3,30. Desviació estandard, 0,18.

Items més puntuats:

- 18. Condicions personals i relació amb els alumnes (3,66)
- 23. Utilització dels recursos econòmics (3,48).
- 26. Ambient de treball (3,45).
- 22. Recursos materials i didàctics (3,41).

Items menys puntuats:

.../...

.../...

- 21. Relació amb la societat (2,87).
- 16. Control-regulació del funcionament del centre (3,12).

. Posició dels ítems en el Quafe 80.

Mitjana Quafe 80, 3,28. Desviació estandard, 0,19.

Ítems amb puntuacions superiors a la mitjana o idèntiques que ella.

12, 18, 23, 26, 11, 22, 1, 10. (Ja esmentats)

13. Funcions i òrgans de gestió (3,36).

25. Relacions personals (3,31)

24. Implicació (3,31)

20. Relació amb les famílies (3,31)

14. Presa de decisions (3,31).

8. Organització del grup-classe (3,29)

7. La comunicació al grup-classe (3,28)

9. Avaluació del progrés dels alumnes (3,28)

17. Comunicació-informació (3,28)

Ítems amb puntuació inferior a la mitjana.

21, 5, 3, 16. (Ja esmentats).

2. Habilitats instrumentals bàsiques (3,16).

15. Coordinació (3,17)

6. Aprenentatge i situació concreta dels alumnes (3,18)

19. Adequació condicions professionals a necessitats escola (3,19).

4. Orientació de l'aprenentatge (3,19).

.../...

.../...

- . Posició dels conceptes del Quafe 80 segons l'estructuració dels ítems.

Amb puntuacions superiors a la mitjana o idèntiques a ella.

Grau d'implantació del PE (3,51)

Actuació personal (3,43)

Utilització dels recursos (3,36)

Línia educativa (3,28)

Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge (3,28)

Amb puntuacions per sota de la mitjana

Estratègia alumnes i aprenentatge (3,09)

Relacions (família i societat) (3,09)

Acció sobre els alumnes (3,19)

Gestió (3,24).

riben a l'estadi 3. Es tracta de dos punts dèbils dins del model. Orientació escolar i personal dels alumnes (PE), tot i situar-se en l'estadi 3, és també un altre punt dèbil, ja que està per sota d'una sigma de la mitjana.

Cal fixar-se que els dos punts dèbils que afecten el PE es refereixen a aspectes d'actuació de cara a l'aprenentatge i als alumnes i de cap manera a la delimitació del PE, que com hem vist rep una valoració alta (ítems 12, 11, 1, 10).

Pel que fa a EF, a part de l'ítem ja esmentat (21), cal considerar també la situació límit de l'ítem 16, Control-regulació del funcionament del centre, que si bé dins del conjunt del Quafe 80, no apareix com un punt dèbil, dins d'EF s'hi pot arribar a considerar.

L'observació dels conceptes del Quafe 80 i de les puntuacions dels ítems que els componen ens ajudarà a precisar definitivament el model.

. Grau d'implantació del PE.

Tal com hem assenyalat, els tres ítems reben unes puntuacions molt altes. Ocupen en el Quafe 80 els llocs u, cinc i vuit. Ja hem comentat abans aquest aspecte.

. Actuació personal.

Dos d'aquests ítems (18 i 26) ocupen els llocs dos i quatre en el qüestionari. Els altres dos, 25 (Relacions personals) i 24, (Implicació) reben una puntuació positiva de 3,31, pròxima a la mitjana.

Es tracta en conjunt d'un concepte força positiu que ens parla-

ria d'un clima satisfactori i d'un compromís amb el centre i amb els alumnes.

. Utilització dels recursos.

També ací dos dels ítems es troben en les primeres posicions dins del Quafe 80. L'ítem 23 (Recursos econòmics) ocupa el tercer lloc, i el 22 (Recursos materials i didàctics) el sisè. L'ítem 19 (Adequació de les condicions professionals a les necessitats de l'escola) està per sota dels altres dos i rep una puntuació de 3,19.

La seva posició i puntuació no permet de cap manera de considerar-lo, com hem vist abans, un punt dèbil, però és cert que la diferència entre ell i els altres dos indica clarament una realització més feble dins de la utilització dels recursos humans per comparació amb els altres recursos.

. Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge.

L'ítem que descriu aquest concepte rep una puntuació idèntica a la mitjana del Quafe 80. A part de les diverses problemàtiques que pugui presentar el conjunt, es manifesta un nivell d'avaluació coherent amb el model.

. Línia educativa.

Ja ens hem referit a com l'ítem 1 (Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat) era el tercer més puntuat dins del PE. En el conjunt ocupa la setena posició, amb 3,40.

Dels dos ítems que componen el concepte, aquest s'acosta més als aspectes al·ludits en el Grau d'implantació del PE, que, com hem vist, té una puntuació molt alta.

En comparació amb l'anterior, l'altre ítem, el 2 (Habilitats instrumentals bàsiques) té una puntuació sensiblement més baixa (3,16). Ens parla d'una realització menys satisfactòria, que cal considerar en parlar de la línia educativa.

. Gestió.

Dels cinc ítems de l'apartat, el 13 (Funcions i òrgans de gestió) i el 14 (Presa de decisions) estan per sobre de la mitjana (3,36 i 3,31, respectivament).

L'ítem 17 (Comunicació-informació) es situa al 3,28, mitjana del Quafe 80.

Els altres dos, 16 (Control-regulació del funcionament del centre) i 15 (Coordinació) presenten puntuacions molt pròximes, 3,12 i 3,17, respectivament.

Ja hem comentat les raons que ens portaven a afirmar que l'ítem 16 es podia considerar un punt dèbil del model.

Pel que fa al 15, cal adonar-se que si bé en conjunt els òrgans de gestió presenten un nivell de funcionament prou satisfactori dins del model, la puntuació baixa d'aquest ítem ens parlaria d'una insuficient atenció a la coordinació dins de la gestió, ja sigui des d'un punt de vista teòric o en la realització pràctica.

No hi ha dubte que a partir del punt dèbil d'aquest apartat, el millorament ha de prendre en consideració la coordinació.

. Acció sobre els alumnes

Els ítems 7 i 8, que fan referència al grup-classe, es mouen en

la mitjana.

L'ítem 3 (Orientació escolar i personal dels alumnes), el que completa el concepte, és, com hem dit, un dels punts dèbils del model.

Cal recordar ací un comentari que hem fet en parlar del perquè de l'estructuració dels ítems en conceptes, on agafaven precisament com exemple l'Acció sobre els alumnes. Ara ens trobem que, en aquest cas, l'ítem 3 és un punt dèbil i que d'altra banda les puntuacions dels altres dos es mouen a l'entorn de la mitjana. La nostra afirmació, segons la qual cal revisar tots els ítems del concepte, ací és encara més clara.

. Relacions.

Els dos ítems de l'apartat presenten puntuacions sensiblement diferents entre elles. El 20 (Relació amb les famílies), amb 3,31, està a prop de la mitjana. L'ítem 21 (Relació amb la societat) és l'ítem menys puntuat, i s'allunya de l'estadi 3.

Les consideracions fetes a l'apartat anterior, creiem que són vàlides també en aquest.

. Estratègia alumnes i aprenentatge.

Els tres ítems que descriuen el concepte estan tots per sota de la mitjana. L'ítem 4 (Orientació de l'aprenentatge) i el 6 (Aprenentatge i situació concreta dels alumnes) reben unes puntuacions pròximes a la mitjana, amb 3,19 i 3,18, respectivament.

L'ítem 5 (Tècniques didàctiques), amb 2,90, la valoració més baixa del PE, i la segona en el total del Quafe 80, és un altre dels punts dèbils d'aquesta tipologia.

Donada la puntuació rebuda pels tres ítems que descriuen el concepte, aquest es pot considerar com un punt dèbil, atès que tant els ítems, com el concepte considerat globalment, expressen un nivell de realització inferior al que podríem atribuir als marges propis del tipus d'escola del que formen part.

Com a síntesi global, el model d'escola privada religiosa, segons els resultats del Quafe 80, presenta els següents trets:

- . Predomini del PE sobre tots els altres aspectes. Hi ha un grau elevat de definició i implantació, amb una participació suficient dels membres que l'han de portar a la pràctica.
- . En aquest sentit, l'actuació personal també arriba a unes cotes satisfactòries.
- . Una bona distribució de recursos materials, didàctics i econòmics també és pròpia del model; amb un nivell més baix pel que fa als recursos humans.
- . Els aspectes més tècnico-pedagògics es mouen en un grau inferior, així com els que fan referència a l'actuació sobre els alumnes i l'aprenentatge.
- . La gestió es mou parcialment a un bon nivell dins del mode, i en un segon nivell pel que fa a coordinació i control-regulació del funcionament del centre.
- . Quant a tècniques didàctiques i relació amb la societat, hi ha un important desfasament.

8.2. Escola privada seglar

Com en la tipologia anterior, hem procedit a partir de les dades generals a la confecció del resum corresponent que serveix de punt de referència al nostre comentari.

La mitjana del PE, 3,20, indica que globalment hi ha una consciència de centre que orienta i estructura l'acció educativa.

També la mitjana d'EF, 3,18, es mou en un nivell semblant, encara que inferior i amb una desviació estandard de 0,19, superior a la del PE (0,12).

Es pot considerar que les puntuacions globals se separen poc del que seria la puntuació 3 estrictament considerada.

Entre les puntuacions més destacades podem consignar les condicions personals i la relació amb els alumnes (ítem 18), la consciència dels valors que orienten el PE (ítem 12), i la presa de decisions (ítem 14), amb 3,54, 3,47 i 3,37, respectivament.

En el segon nivell, hi trobem dues dimensions d'EF -Ambient de treball (ítem 26) i Relacions personals (ítem 25)-, i quatre del PE -Definició, adequació i acceptació dels objectius (ítem 10), la Preocupació per l'educació integral (ítem 1), l'Orientació de l'aprenentatge (ítem 4) i l'Adaptació d'aquest a la situació concreta dels alumnes (ítem 6)-, aquests darrers amb valoracions inferiors a les dels dos d'EF.

Els ítems amb puntuacions baixes són cinc. Dos pertanyen a EF, i tres a PE.

Els d'EF ocupen el darrer lloc en l'ordenació del Quafe 80. L'ítem 21 (Relació amb la societat), amb 2,74, s'allunya de l'estadi 3. L'ítem 20 (Relació amb les famílies), amb 2,94, està pràcticament en aquest estadi.

Els ítems amb puntuació més baixa dins del PE són l'11 (Participació en l'elaboració i revisió del PE) amb 3,03; el 3 (Orientació escolar i personal dels alumnes), amb 3,04; i el 5 (Tècniques didàctiques), amb un 3,07; tots en l'estadi 3.

Tots cinc, referits al seu respectiu factor, són veritables punts dèbils del model.

La consideració dels conceptes del Quafe 80, i de les puntuacions dels ítems que els componen ens ajudaran a precisar el model de l'escola privada seglar de Catalunya.

. Actuació personal.

Tres ítems d'aquest concepte (18, 25 i 26) estan entre els més puntuats d'EF.

El quart, l'ítem 24 (Implicació dels professors), està per sota de la mitjana del Quafe 80.

El model presenta un grau de compromís elevat pel que fa a l'actuació amb els alumnes, un bon clima de treball i relació, i una implicació més feble amb el centre.

. Grau d'implantació del PE.

Ja hem dit que l'ítem 12 (Valors que orienten el projecte) era dels que presentava una puntuació més alta. Ocupa el segon lloc dins de l'ordenació de tots els ítems del qüestionari, amb una

RESUM DE DADES DE L'ESCOLA PRIVADA SEGLAR, SEGONS EL QUAFE 80.

(Les dades provenen de 587 respostes, que afecten a 51 centres).

. Projecte Educatiu.

Mitjana, 3,20. Desviació estàndard, 0,12.

Items més puntuats:

- 12. Valors que orienten el projecte (3,47).
- 10. Definició, adequació i acceptació dels objectius (3,28).
- 1. Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat (3,27).
- 4. Orientació de l'aprenentatge (3,27).
- 6. Aprenentatge i situació concreta dels alumnes (3,27)

Items menys puntuats:

- 11. Participació en l'elaboració i revisió dels projecte (3,03)
- 3. Orientació escolar i personal dels alumnes (3,04)
- 5. Tècniques didàctiques (3,07).

. Estructura i Funcionament

Mitjana, 3,18. Desviació estàndard, 0,19.

Items més puntuats:

- 18. Condicions personals i relació amb els alumnes (3,54)
- 14. Presa de decisions (3,37)
- 26. Ambient de treball (3,33)

.../...

.../...

25. Relacions personals (3,31)

Items menys puntuats:

21. Relació amb la societat (2,74)

20. Relació amb les famlles (2,94)

. Posició dels ítems en el Quafe 80

Mitjana Quafe 80, 3,19. Desviació estandard, 0,16

Items amb puntuacions superiors a la mitjana o idèntiques a ella.

18, 12, 14, 26, 25, 10, 1, 4, 6 (ja esmentats)

7. La comunicació al grup-classe (3,25)

13. Funcions i òrgans de gestió (3,23)

8. Organització del grup-classe (3,22)

19. Adequació condicions professionals a necessitats esco
la (3,22).

9. Avaluació del progrés dels alumnes (3,20)

15. Coordinació (3,20)

17. Comunicació-informació (3,19)

Items amb puntuació inferior a la mitjana

21, 20, 11, 3, 5 (ja esmentats)

23. Utilització dels recursos econòmics (3,07)

2. Habilitats instrumentals bàsiques (3,10)

16. Control-regulació del funcionament del centre (3,11)

24. Implicació (3,16)

22. Recursos materials i didàctics (3,18)

.../...

.../...

. Posició dels conceptes del Quafe 80 segons l'estructuració dels ítems.

Amb puntuacions superiors a la mitjana.

Actuació personal (3,33)

Grau d'implantació del PE (3,26)

Gestió (3,22)

Avaluació alumnes i aprenentatge (3,20)

Estratègia alumnes i aprenentatge (3,20)

Amb puntuacions per sota de la mitjana.

Línia educativa (3,18)

Acció sobre els alumnes (3,17)

Recursos (3,15)

Relacions (família i societat) (2,84)

diferència marcadament positiva.

L'ítem 10 (Definició, adequació i acceptació dels objectius) és el tercer més puntuat entre els ítems del PE, i ocupa el si sè lloc dins del conjunt, amb 3,28.

L'ítem 11 (Participació en l'elaboració i revisió del projecte) tal com hem vist, és un dels punts febles del model que ens ocupa.

Tot i rebre el PE una consideració positiva, quant a valors que l'orienten, definició i adequació, es veu com a negativa la manca de participació en la seva elaboració i revisió.

Probablement trobaríem relació entre aquest fet i la relativament baixa del grau d'implicació del professorat, comentat en l'apartat anterior.

. Gestió.

L'ítem més puntuat dins del concepte és el 14 (Presa de decisi ons), que ocupa el tercer lloc en l'ordenació de tots els ítems del Quafe 80, per aquesta tipologia.

Per ordre decreixent dins del concepte dels altres ítems, se situen així: el 13 (3,23), el 15 (3,20), el 17 (3,19) i el 16 (3,11).

Des d'un punt de vista de la gestió, i sempre dins de la tipologia, es pot considerar que hi ha força homogeneïtat en la valora ció dels diferents aspectes.

. Avaluació dels alumnes i l'aprenentatge.

L'ítem 9, que explicita el concepte, es situa pràcticament a la mitjana. Tal com hem dit anteriorment, el nivell d'avaluació també ací està en un grau de coherència important amb el model.

. Estratègia alumnes i aprenentatge.

Els ítems 4 i 6, referits a l'orientació de l'aprenentatge i a l'acomodació a la situació dels alumnes, presenten una puntuació idèntica per a tots dos, sensiblement superior a la mitjana.

El punt dèbil, en relació al PE, el representa l'ítem 5 (Tècniques didàctiques), que com hem dit se situa al 3,07.

La riquesa i varietat de tècniques són objecte d'una puntuació baixa dins d'un conjunt on l'aprenentatge i l'acomodació d'aquest aprenentatge als alumnes es presenta força satisfactori en relació al model.

. Línia educativa.

Es mou pràcticament dins del mateix nivell dels conceptes anteriors.

La diferència entre els dos ítems és important. En front del 3,27 de l'ítem 1 (Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat), l'ítem 2 (Habilitats instrumentals bàsiques) presenta un 3,10.

. Acció sobre els alumnes

Els ítems que es refereixen al grup-classe (Comunicació, organització) presenten una puntuació superior a la mitjana, en consonància amb bona part dels ítems del PE.

L'ítem 3 (Orientació escolar i personal dels alumnes) (3,04) ja l'hem destacat com un dels punts dèbils dins del factor corresponent.

Les reflexions fetes en aquest apartat, en relació al model anterior, tenen també ací la seva aplicació.

. Utilització dels recursos.

Els recursos humans, especialment, i els materials i didàctics obtenen una puntuació satisfactòria dins del model.

L'ítem 23 (3,07), el tercer menys puntuat dins d'EF, no arriba a ser ni dins del seu factor ni del Quafe 80 un punt dèbil. Comparativament dins del concepte Recursos és el que presenta una puntuació menys satisfactòria, aspecte que cal considerar.

. Relacions.

Els dos ítems d'aquest concepte estan tots dos en l'estadi 2 (el 20, molt pròxim a l'estadi 3, com ja hem subratllat), i són els menys valorats de tot el Qüestionari.

Donades aquestes característiques, és tot l'apartat el que constitueix un punt dèbil del model estudiat.

Seguint la interpretació que hem fet d'aquests dos ítems, es pot afirmar que el PE dedica poca atenció a aquestes dimensions, ja sigui teòricament o en la realització pràctica.

Com a síntesi global, l'escola privada seglar de Catalunya, segons el Quafe 80, presenta els següents trets característics:

. El nivell d'actuació personal presenta puntuacions en conjunt

força satisfactòries en relació als diferents conceptes considerats pel qüestionari. Comparativament, dins del concepte, la implicació dels professors no presenta el grau de satisfacció del conjunt.

- . Quant al PE del centre -tant pel que es refereix als aspectes més teòrics, com als que hem anomenat més tècnico-pedagògics (estratègia, alumnes/aprenentatge, avaluació, línia educativa i acció sobre els alumnes), presenta globalment uns resultats que fan pensar en un conjunt coherent dins del model.

Presenta aquest conjunt tres punts dèbils, dels quals els que apareixen com a més destacats són el que afecta al grau d'implantació i a l'acció sobre els alumnes.

- . En la mateixa línia, i sense cap punt dèbil, hi ha la Gestió, amb puntuacions que expressen una certa uniformitat en els diferents aspectes considerats pel Quafe 80, i un cert predomini de la presa de decisions sobre els altres.
- . La utilització dels recursos es mou també en un nivell paral·lel als anteriors, més baix pel que fa als econòmics.
- . Les relacions (famílies i societat) apareixen com un punt dèbil força característic, globalment allunyat dels altres conceptes comentats.

8.3. Escola privada seglar de tipus cooperatiu

També en aquest cas hem procedit a l'elaboració del resum de dades a partir de les generals de la tipologia.

Cal recordar, a la vista de les respostes i centres que ens serveixen de base per la delimitació del model, el que vàrem dir sobre el nombre de centres que hi ha dins de les escoles de tipus cooperatiu.

La mitjana del PE, 3,64, el situa dins de l'estadi 3, però a un nivell en el qual l'encaminament cap a l'estadi superior se subratlla d'una forma clara. EF té una mitjana 3,69, que expressa també una situació semblant.

Els resultats anteriors ens parlen per aquest tipus d'escola d'una clara consciència de centre i un nivell de realització pràctica que progressivament és objecte d'una atenció més continuada.

Hi ha un ítem d'EF, el 22 (Recursos materials i didàctics), que arriba a l'estadi 4. Amb puntuacions que oscil·len entre 3,94 i 3,96 -pràcticament estadi 4-, hi ha els ítems 13 (Funcions i òrgans de gestió), el 23 (Recursos econòmics), i el 20 (Relació amb les famílies), entre els que pertanyen a EF, i l'ítem 12 (Valors que orienten el PE).

També presenten puntuacions altes els ítems 1 (Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat), i els 7 (Comunicació al GC) i 18 (Condicions personals i relació amb els alumnes), que se situen entre 3,83 i 3,82.

Un tercer grup de puntuacions (entre 3,77 i 3,76) agruparia els

ítems 11 i 10, del PE, i els 14 i 15, d'EF.

Entre els ítems menys puntuats del PE, n'hi trobem tres que estan relacionats entre ells.

El que té una puntuació més baixa és l'ítem 4 (Orientació de l'aprenentatge) que, amb un 3,35, ocupa el tercer lloc en el Quafe 80 entre els menys puntuats.

Els altres dos, l'ítem 5 (Tècniques didàctiques) i el 6 (Aprenentatge i situació concreta dels alumnes) amb la mateixa valoració, 3,45, ocupen els llocs cinquè i sisè del Quafe 80 entre els menys puntuats, i són punts dèbils dins del propi factor, encara que no ho són pel total del qüestionari.

Pel que fa a EF, els dos ítems, 21 (Relació amb la societat) i 16 (Control-regulació del funcionament del centre), són els menys puntuats de tot el Quafe 80, dins de la tipologia considerada. Malgrat tot, la seva puntuació els situa clarament dins de l'estadi 3.

Passem a comentar la posició dels diferents conceptes del Quafe 80 i de conjunt les puntuacions dels ítems que els expressen.

. Utilització dels recursos.

Ja hem dit que dos dels ítems d'aquest concepte, els 22 i 23, que fan referència als recursos materials, didàctics i econòmics, se situaven entre els de puntuacions més altes. El tercer, ítem 19, que fa referència als recursos humans, està per sota de la mitjana, amb 3,55.

RESUM DE DADES DE L'ESCOLA PRIVADA SEGLAR DE TIPUS COOPERATIU, SE
GONS EL QUAFE 80.

(Les dades provenen de 149 respostes, relatives a 12 centres).

. Projecte Educatiu.

Mitjana, 3,64. Desviació estandard, 0,18.

Items més puntuats:

12. Valors que orienten el projecte (3,94)

1. Actituds, coneixements, pautes de conducta, creativitat (3,83)

7. La comunicació al grup-classe (3,82)

11. Participació en l'elaboració i revisió del projecte (3,77)

10. Definició, adequació i acceptació dels objectius (3,76)

Items menys puntuats:

4. Orientació de l'aprenentatge (3,35)

5. Tècniques didàctiques (3,45)

6. Aprenentatge i situació concreta dels alumnes (3,45)

. Estructura i Funcionament.

Mitjana, 3,69. Desviació estandard, 0,25

Items més puntuats:

22. Recursos materials i didàctics (4,04)

13. Funcions i òrgans de gestió (3,96)

.../...

.../...

- 23. Utilització dels recursos econòmics (3,95)
- 20. Relació amb les famílies (3,94)
- 18. Condicions personals i relació amb els alumnes (3,82)
- 14. Presa de decisions (3,77)
- 15. Coordinació (3,76)

Ítems menys puntuats:

- 21. Relació amb la societat (3,25)
- 16. Control-regulació del funcionament del centre (3,28)

. Posició dels ítems en el Quafe 80

Mitjana Quafe 80, 3,66. Desviació estàndard, 0,22

Ítems amb puntuacions superiors a la mitjana:

22, 13, 23, 12, 20, 1, 7, 18, 11, 14, 10, 15 (ja esmentats)

- 24. Implicació (3,75)
- 17. Comunicació-informació (3,71)
- 8. Organització del grup-classe (3,68)

Ítems amb puntuació inferior a la mitjana:

- 21, 16, 4, 5, 6 (ja esmentats)
- 26. Ambient de treball (3,48)
- 25. Relacions personals (3,49)
 - 9. Avaluació del progrés dels alumnes (3,49)
 - 2. Habilitats instrumentals bàsiques (3,51)
- 19. Adequació condicions professionals a necessitats escola (3,55)

.../...

.../...

3. Orientació escolar i personal dels alumnes (3,63)

. Posició dels conceptes del Quafe 80, segons l'estructuració dels ítems.

Amb valoracions superiors a la mitjana:

Utilització dels recursos (3,84)

Grau d'implantació del PE (3,82)

Acció sobre els alumnes (3,71)

Gestió (3,69)

Línia educativa (3,67)

Amb puntuacions per sota de la mitjana:

Actuació personal (3,63)

Relacions (família i societat) (3,59)

Avaluació alumnes i aprenentatge (3,49)

Estratègia alumnes i aprenentatge (3,41)

. Grau d'implantació del PE.

Ací, tot i haver-hi diferències entre els ítems, es pot considerar que el grau d'homogeneïtat és molt alt. L'acord, pel que fa al model, es pot afirmar que arriba a cotes elevades i força satisfactòries.

. Acció sobre els alumnes.

En aquest apartat trobem també força homogeneïtat en el conjunt d'ítems que el descriuen.

El 3 (Orientació escolar i personal dels alumnes) i el 8 (Organització del grup-classe) es mouen al voltant de la mitjana, mentre que el 7 (Comunicació al grup-classe) ocupa un lloc destacat, el setè, entre els ítems més puntuats.

. Gestió.

Ací gairebé tots els ítems (13, 14, 15, 17) estan entre els que han rebut puntuacions altes, especialment el primer amb 3,96. L'ítem 16 (Control-regulació del funcionament del centre), en canvi, és un punt dèbil clar del model que considerem. Es pot dir que hi ha un bon nivell d'atenció i realització de la major part de les funcions de gestió, amb una pràctica suficientment reeixida -sempre dins del model-, però amb una manca de control i regulació que situa aquesta funció per sota de les altres, en-cara que dins de l'estadi 3.

. Línia educativa.

Ens trobem amb una diferència important entre els dos ítems que descriuen el concepte. L'ítem 1, que es refereix al plantejament i atenció a l'educació integral dels alumnes, és un dels més puntuats, ocupa el sisè lloc dins del Quafe 80.

L'ítem 2 (Habilitats instrumentals bàsiques), amb 3,51, està al voltant de la mitjana, però allunyat de l'anterior.

. Actuació personal.

En aquest concepte es dóna una dicotomia semblant a l'anteriorment analitzada.

Hi ha dos ítems, el 18 i el 24, referits a la relació amb els alumnes i a la implicació, amb puntuacions altes -especialment el primer- i dos, el 25 i 26, relacions personals i ambient de treball, que estan per sota de la mitjana i allunyats dels anteriors, encara que també clarament dins de l'estadi 3.

Es pot dir que el model presenta un bon nivell d'actuació cara als alumnes -la qual cosa es relacionaria amb el concepte Acció directa sobre els alumnes- i una implicació coincident amb el conjunt del model, mentre que les relacions personals, l'ambient i el treball se situarien en una posició no tan satisfactòria.

. Relacions

Ací la dicotomia entre els dos ítems, 20 (Famílies) i 21 (Societat) és molt acusada.

L'ítem 20 ocupa el cinquè lloc en el Quafe 80, amb una puntuació pròxima a l'estadi 4.

L'ítem 21 és un punt dèbil del model estudiat, amb una puntuació 3,25, que el situa -juntament amb l'ítem 16- en el darrer lloc en el qüestionari.

. Avaluació dels alumnes i de l'aprenentatge.

L'ítem que expressa el concepte rep una puntuació de 3,49, la qual cosa fa que aquest sigui un dels més allunyats de la mitjana del model. Probablement la seva situació tingui a veure amb la que passem a comentar a continuació.

. Estratègia alumnes i aprenentatge.

L'ítem 4 (Orientació de l'aprenentatge), amb 3,35, és un dels punts dèbils del model.

Els altres dos ítems, el 5 (Tècniques didàctiques) i el 6 (Aprenentatge i situació concreta dels alumnes), tots dos amb 3,45, són punts dèbils dins del seu factor, encara que no s'hi puguin considerar atenent la globalitat del Quafe 80.

En síntesi, podem destacar els següents trets pel que fa a l'escola privada seglar de tipus cooperatiu.

. Apareix un grau de realització en la utilització dels recursos i la implantació del PE molt satisfactori dins del model.

Hem d'exceptuar d'aquest conjunt la utilització dels recursos humans que no arriba a les cotes anteriors.

. L'Acció directa sobre els alumnes, la Gestió i la Línia Educativa, presenten un nivell de realització d'acord amb la caracterització global del model.

Troblem un element, referit al cultiu de les Habilitats instrumentals bàsiques, que cal considerar menys satisfactori, i un punt dèbil dins de la Gestió, el Control-regulació del funcio-

nament del centre, important a l'hora de realitzar el seguiment de l'actuació del centre.

- . També l'Actuació personal es mou en conjunt dins dels marges del model, si bé cal dedicar atenció a les dimensions de clima a l'escola.
- . Pel que fa a Relacions, ja hem vist com, en front d'un nivell molt satisfactori en el camp de les famílies, hi ha un punt dèbil del model en el contacte amb la societat.
- . L'avaluació i l'estratègia en relació als alumnes i a l'aprenentatge es troben en la banda inferior del model. El segon, ja n'hem parlat, revesteix fins i tot la categoria de punt dèbil.

Hi ha, per tant, una priorització del PE, del contacte i relació amb els alumnes i les famílies, de l'ús dels recursos i de la gestió, en front de les qüestions d'aprenentatge.

9. DISTRIBUCIÓ PER INTERVALS DE LES ESCOLES DE LA MOSTRA, SEGONS LES PUNTUACIONS OBTINGUDES EN EL QUAFE 80

Les dades que presentarem i comentarem en aquest apartat fan referència a les 212 escoles del total de la mostra, i a 107 quan ens referim exclusivament a l'escola privada. (Vid. Annex 3. Característiques de cada escola).

Les dades s'agrupen segons l'interval en el qual se situen les escoles a què es faci referència.

La significació dels intervals és la següent:

- . Interval 1. Puntuacions que van des d'1 fins a 1,99. És el que hem anomenat en altres parts l'estadi 1. Correspon a la situació en la qual els mestres del centre actuen sense cap coordinació entre ells, amb les matjacions addicionals que afecten a cada ítem.
- . Interval 2. Puntuacions que van des del 2 fins el 2,99. L'hem anomenat estadi 2, i fa referència ja a l'existència de grups de mestres que intenten de portar a terme actuacions de comú acord entre ells, sense que hi hagi una actuació general coordinada al centre.
- . Interval 3. Puntuacions que van des de 3 fins a 3,99. Recordem que a l'estadi 3 hi ha ja una consciència de centre que es manifesta en l'esforç per actuar a partir d'acords presos en conjunt, que no sempre són utilitzats ni controlats adequadament.
- . Interval 4. Puntuacions que van des de 4 fins a 4,99. Aquí, ul-

tra un plantejament rigorós de centre, hi ha també un control de la realització. A l'extrem, estadi 5, hi ha una actuació de signe clarament renovador del conjunt del centre, a partir de la revisió periòdica.

A la vista dels intervals exposats, cal recordar que, donada l'estructura del Quafe 80, no és possible situar-se per sota de l'estadi 1, ni ultrapassar la puntuació 5.

Considerarem els següents aspectes:

- . Distribució de les escoles segons la puntuació total obtinguda en cada un dels factors del Quafe 80.
- . Distribució de les escoles segons la puntuació total obtinguda en el Quafe 80.

Farem referència a la possible incidència a l'escola privada del que hem anomenat variables censals, analitzades anteriorment en relació als individus de la mostra.

- . Distribució de les escoles privades segons tipologia, d'acord amb les puntuacions obtingudes en el Quafe 80.

Les dades ens han de donar la situació de l'escola privada a Catalunya, segons els resultats del Quafe 80.

Moltes de les qüestions apuntades anteriorment trobaran ací la seva confirmació, si més no a nivell general i de tendència dins del conjunt.

9.1. Distribució de les escoles segons la puntuació obtinguda en els dos factors del Quafe 80, PE i EF.

Interessa aquí de veure si a nivell d'escola, hi ha diferència entre el PE i l'EF, d'acord amb el que hem ressenyat anteriorment, i per tal de precisar en quin sentit un i altre contribueixen a la situació de l'escola de Catalunya.

TAULA EI.1. Distribució de les escoles -total de Catalunya i privada- per intervals, segons les puntuacions de PE.

	TOTAL		PRIVADA	
	N	%	N	%
I 1.	35	16,5	1	0,9
I 2.	91	42,9	36	33,7
I 3.	70	33	56	52,3
I 4.	16	7,6	14	13,1

El percentatge més elevat de l'escola privada està a l'interval 3. Si el sumem amb l'interval 4, trobem que les dues terceres parts d'aquest tipus d'escola se situen dins del que hem anomenat l'existència d'una consciència de centre amb una realització més o menys reeixida, però, en aquest cas amb un 13,1 %, on aquesta realització és objecte de control i regulació.

Aquest fet és més evident si considerem que del total d'escoles de l'interval 3, el 53,6 obtenen puntuacions superiors al 3,50.

El total de l'escola de Catalunya té el seu percentatge més alt a

l'interval 2.

En front del 0,9 per cent de l'escola privada a l'interval 1, el total de Catalunya presenta un 16,5.

Hi ha també un percentatge elevat a l'interval 3, i el del següent, el 4, presenta un 7,6. Es pot afirmar que hi ha a l'escola de Catalunya una major varietat de nivells que a l'escola privada.

TAULA EI 2. Distribució de les escoles -total i privada- per intervals, segons les puntuacions d'EF.

	TOTAL		PRIVADA	
	N	%	N	%
I 1.	12	5,7	1	0,9
I 2.	98	46,2	34	31,8
I 3.	82	38,6	55	51,4
I 4.	20	9,5	17	15,9

Els percentatges a l'escola privada es concentren d'una forma molt semblant als que hem comentat a la taula anterior, referida al PE, amb un increment de gairebé 3 punts a l'interval 4.

Al total de l'escola de Catalunya apareix un decrement important a l'interval 1 -gairebé una tercera part- i un increment en tots els altres.

Ja ens hem referit a aquesta diferència entre PE i EF; ara veiem

que pròpiament es produeix al total de Catalunya, però és imperceptible a l'escola privada, on probablement l'existència d'un projecte incideix sobre el plantejament de l'estructura i el funcionament.

Pensem també en el grau de concreció del funcionament que exigeix l'Administració pel que fa a l'escola estatal, en front de major llibertat que té l'escola privada. En tot cas, és cert que en aquesta es dona un major paral·lelisme entre ambdós factors.

9.2. Distribució de les escoles segons la valoració del Quafe 80

Veurem aquí com es distribueixen en els intervals les escoles del total de Catalunya i les de l'escola privada, d'acord amb les puntuacions del Quafe 80. Ens referirem també a la incidència de les variables censals.

Taula EI 3. Distribució de les escoles -total Catalunya i privada- per intervals, segons puntuació botinguda en el Quafe 80.

	TOTAL		PRIVADA	
	N	%	N	%
I 1.	25	11,8	1	0,9
I 2.	97	45,7	35	32,7
I 3.	71	33,5	55	51,4
I 4.	19	9	16	15

(Cal tenir en compte que no hi ha cap puntuació inferior a 1,5, ni cap de superior a 4,5).

(Vid Figura 5,33.)

El comentari que hem fet per l'escola privada en parlar del PE i especialment d'EF, és aplicable a la distribució de les escoles segons les puntuacions obtingudes en el Quafe 80. Els percentatges s'acosten, malgrat tot, més als ressenyats per EF.

Es pot afirmar que l'interval 1 és pràcticament inexistent a l'escola privada.

Del total d'escoles de l'interval 2, el 40 % presenten puntuacions entre 2 i 2,49, mentre que el 60 % restant se situen entre 2,50 i l'interval superior.

És a dir, des de la puntuació 1 fins el 2,50 només hi ha un 14 % del total de l'escola privada.

Pel que fa a l'interval 3, la distribució és pràcticament del 50 %. La situació que indica un apropament cap a l'estadi superior és, doncs, clara en els dos intervals, i també en el conjunt. Es pot comparar també el 14 % de què hem parlat amb el 15 % de l'interval 4.

Pel total de l'escola de Catalunya, el 45,7 % de l'interval 2 és el més alt.

Si analitzem les escoles de l'interval 3, trobem que en la meitat inferior hi ha el 59 % de les escoles i en la superior el 41 %.

DISTRIBUCIÓ DE LES ESCOLES -TOTAL CATALUNYA I PRIVADA-

PER INTERVALS SEGONS LA PUNTUACIÓ OBTINGUDA EN EL QUAFE 80.

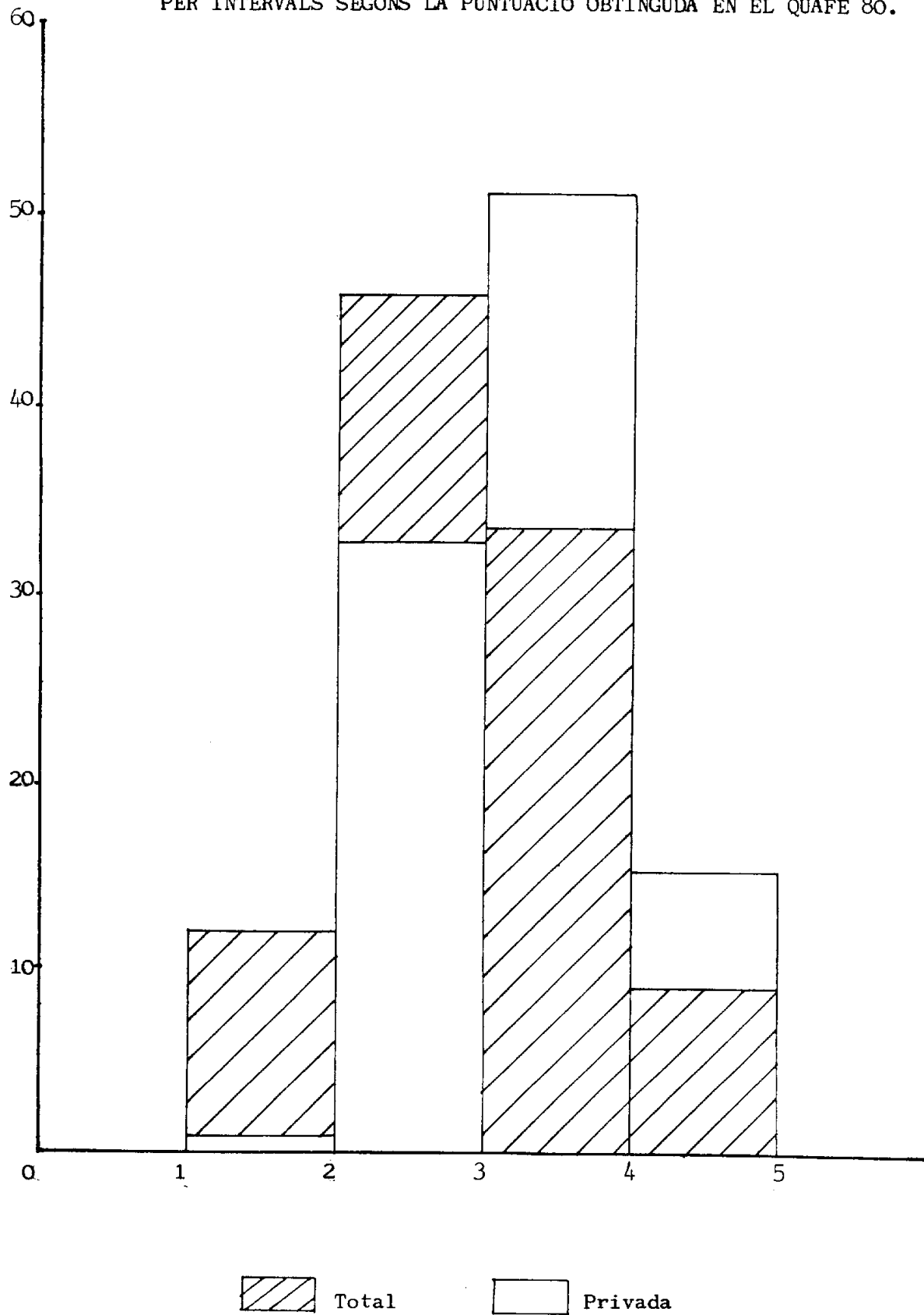

Figura 5.33

A l'interval 4 hi ha un 9 % d'escoles, percentatge pràcticament idèntic al que presentava la distribució d'EF. La comparació reforça, per tant, els aspectes que ja hem subratllat i que ara podem precisar.

Tot i resultar més alta la puntuació de la modalitat 4 en molts dels ítems, i en les mitjanes globals de percentatges de respostes per modalitat, tant per PE com en EF, a l'escola privada, vam veure com el pes de la modalitat 3, i fins i tot de la modalitat 2 sobre la 5, feia que la puntuació dels ítems es concretés cap a una situació entre 3 i 4, amb el decantament cap aquest darrer que ja hem subratllat.

La mateixa reflexió pel que fa al total de l'escola de Catalunya explica el percentatge més alt de l'interval 2, seguit del 3.

Incidència de les variables censals sobre la situació de l'escola privada.

Atenent a les dades de què es disposa -insuficients en bona part de la modalitat d'aquestes variables- pensem que no es pot afirmar quina és la seva incidència, si bé la distribució estadística fa pensar que aquesta no és suficientment significativa. En parlar dels resultats del programa SPAD la situació d'aquestes variables restarà més clarament especificada.

9.3. Distribució segons tipologies dins de l'escola privada

Cal tenir present que en fer la distribució per tipologies ens trobem amb l'inconvenient que el nombre d'escoles de tipus cooperatiu, en ser tan petit, pot distorsionar la valoració de conjunt de la tipologia. Pensem, però, com ja hem dit, que el nombre total d'aquestes, que no hem potgut determinar, és també petit.

Taula EI.4. Distribució de les escoles privades, per tipologies, en els intervals del Quafe 80.

	RELIGIOSA		SEGLAR		S.COOPERATIU	
	N	%	N	%	N	%
I 1.	-	-	1	2	-	-
I 2.	15	34,1	19	37,3	1	8,3
I 3.	23	52,3	24	47	8	66,7
I 4.	6	13,6	7	13,7	3	25

L'anàlisi de les dades anteriors revela força paral·lelisme entre l'escola religiosa i la seglar.

La primera, la religiosa, presenta una major concentració en l'interval 3, i està absent de l'interval 1.

L'escola privada seglar de tipus cooperatiu presenta uns resultats força diferents de les altres dues tipologies. És lògic si considerem la mitjana de la tipologia, ja explicitada amb motiu de la fixació del model corresponent. La diferència més important

es registra en l'interval 2, i, tot i ser important, es redueix força en els intervals 3 i 4.

En establir aquesta tipologia vam subratllar que pensàvem que es podia tractar d'un model diferent als altres existents i més clarament delimitats.

L'escola de tipus cooperatiu neix com el resultat d'un esforç de col.laboració i de participació entre tots els elements implicats en el fet educatiu.

Pensem que dins de la nostra concepció de l'escola d'EGB, la col.laboració i la participació de les forces implicades és un aspecte molt important, com hem destacat en la fonamentació teòrica de la primera part del nostre treball. Tenint en compte els models de les tres tipologies de l'escola privada que hem escollit pel nostre treball, pensem que es pot afirmar que el tipus d'escola on es cerca d'aconseguir una col.laboració-participació de les forces implicades es donen uns nivells de funcionament i definició que com a mínim fan que s'acompleixin les mateixes funcions que en les altres tipologies.

Per nosaltres això significa que, d'altra banda, a més a més de la consecució del nivell adequat, s'actualitzen totes les energies existents per aconseguir una actuació de conjunt i adreçada a la renovació, i s'atén de forma més adequada a la realització personal dels professors del centre i, en general, dels estaments implicats en el procés educatiu.

10. TRACTAMENT DELS RESULTATS DEL QUAFE 80, A PARTIR DE L'APLICACIÓ DEL PROGRAMA SPAD (Systeme portable pour l'analyse des donnés).

10.1. Anàlisi de correspondències múltiples

L'anàlisi de correspondències múltiples és un mètode d'estadística descriptiva multidimensional que troba el seu suport en els mètodes factorials i en els mètodes de classificació.

Els principis subjacents als aspectes tècnics del mètode d'anàlisi de correspondències es remonten a treballs de HIRSCHFELD (1935) i FISHER (1940).

No obstant això, l'origen del terme Anàlisi de correspondències cal situar-lo a la tardor de 1962, essent a l'hivern de 1963 quan J.P.BENZECRI féu la seva primera exposició del mètode en el curs que sota aquest títol donà al "College de France".

L'anàlisi de les correspondències fou inicialment proposada com un mètode inductiu d'anàlisi de dades lingüístiques. Si bé al tractament de les dades en diem comunament anàlisi, és més aviat una síntesi, ja que és la confrontació de nombrosos fets posats en conjunt i no la resolució d'un tot ordenat en els seus elements.

Així, doncs, el mètode principal és l'estudi sincrònic, la confrontació d'un gran nombre d'observacions realitzades quasi simultàniament. La síntesi pot fer-se avui dia mitjançant el càlcul. Gràcies al progrés de les teories estadístiques i matemàtiques, disposem d'instruments de càlcul que efectuen, en un obrir i tan-

car d'ulls, aquelles operacions que fa un quart de segle no era ni tan sols raonable de somniar. Al mateix temps, amb l'anàlisi de les dades fonamentada en l'ús de l'ordinador, l'estadística aporta una nova metodologia a la ciència, principalment a les ciències de l'home.

Amb aquest mètode s'abandona la comparació sistemàtica de les variables de dos amb dos -feta habitualment sobre petites taules creuades-, atès que, d'una part aquestes comparacions binàries són poc demostratives i d'altra part són menys suggerents que l'anàlisi simultània del conjunt de dades. L'anàlisi de correspondències parteix d'una taula de correspondències obtinguda juxtaposant totes les petites taules binàries.

Com hem dit abans, l'anàlisi de correspondències múltiples es fonamenta en els mètodes factorials, concretament en l'anàlisi de components principals. A partir de les observacions, es determinen uns components que possibiliten una reducció del nombre de dimensions a l'entorn de les quals varien les dades; és a dir, el camí a recórrer va des de les dades vers un model hipotètic. Mentre que en l'anàlisi factorial és a l'inrevés; hom parteix d'un model i cal verificar si és compatible amb les dades recollides.

En aquest sentit, l'anàlisi de correspondències ens ofereix un mètode per extreure unes estructures a partir de les dades, i presuposa que el model ha de seguir les dades i no a l'inrevés.

Cal tenir present que l'estructura explicitada per una anàlisi de correspondències pot reflectir no tant l'ordre dels fenòmens que hom es proposa estudiar, com el mètode adoptat per organitzar les dades. Així, pel que fa a aquesta organització, els autors proposen dos criteris: homogeneïtat i exhaustivitat.

L'homogeneïtat fa referència per una banda a la mètrica de mesura és a dir, totes les quantitats resumides en una taula han de ser de la mateixa naturalesa. D'altra banda, es refereix al contingut. Aquest segon aspecte permet distingir famílies de variables, de les quals unes jugaran un rol actiu i les altres poden intervenir com a variables il·lustratives, que permeten enriquir la interpretació dels eixos.

En base al criteri d'exhaustivitat, hem d'assegurar-nos que el recull de dades no està artificialment truncat ni notòriament incomplet, de tal manera que els conjunts I i J (individus i qüestions) representin un inventari complet d'un domini real. El conjunt I és un conjunt d'individus que constitueix una mostra representativa d'un conjunt potencial més ampli (població). El conjunt J és un sistema de mesura escollit de tal manera que el vector $K(i, j) / j \in J$ (la ièssima línia de la taula) sigui des del punt de vista de l'estudi una descripció satisfactòria de l'individu i. J és una mostra del conjunt de totes les mesures que s'haurien pogut realitzar.

Les dades de l'estudi han estat realitzades en una taula de contingència, on els valors $K(i, j)$ són enters. Els fets no han estat traduïts en nombres, sinó únicament enregistrats en el encreuament de la fila i i la columna j. Han restat, doncs, eliminades construccions arbitràries al respecte.

Per establir la mesura corresponent a l'ítem j s'han enregistrat sis mesures:

$$K(i, j1)=1; \quad K(i, j2)=0; \quad K(i, j3)=0; \quad K(i, j4)=0; \quad K(i, j5)=0;$$

$$K(i, j6)=0.$$

La situació descrita ens indica que el subjecte i en l'ítem j ha assenyalat la resposta A (codificada com a 1.)

La situació:

$K(i, j1)=0$; $K(i, j2)=0$; $K(i, j3)=0$; $K(i, j4)=0$; $K(i, j5)=0$; $K(i, j6)=1$

ens indica que el subjecte i en l'ítem j no ha assenyalat cap de les alternatives presentades (el "no contesta" ha estat codificat com a 6).

Es tracta, doncs, d'una taula de descripció lògica atès que si les $K(i, j)$ són 0 i 1, tenen un valor bolean. La taula de descripció lògica es presenta sota la forma de taula disjuntiva completa: el conjunt J de les variables es divideix en una sèrie Q de subconjunts q o ítems, de manera que cada individu assenjala a ca da classe q una resposta j i una sola.

. Representació a l'espai

Al conjunt I d'individus i , descrit cadascun d'ells per una sèrie de mesures J , se li associa un núvol de punts i de R^J , és a dir, un punt per individu i i una coordenada per cada variable. En aquest espai multidimensional s'introdueixen unes noves coordenades anomenades eixos o factors que són combinacions lineals de me sures j . Aquestes coordenades són evaluades sobre aquells eixos que estan orientats seguint les direccions principals del núvol. És a dir, els eixos que defineixen els nous factors són aquells que, emprant el criteri dels mínims quadrats, millor s'ajustin al núvol de punts.

L'anàlisi de correspondències permet construir -i aquesta és la